

తెలుగు
సరళ భారతి
10వ తరగతి

భారత సంవిధానము

పార్ట్ - IV A

ప్రాథమిక బాధ్యతలు

51 ఎ) ప్రాథమిక బాధ్యతలు

ప్రతి పొరుడు ఈ క్రింది బాధ్యతలను మనసారా స్వీకరించి బాధ్యతాయుతంగా ప్రవర్తించవలెను.

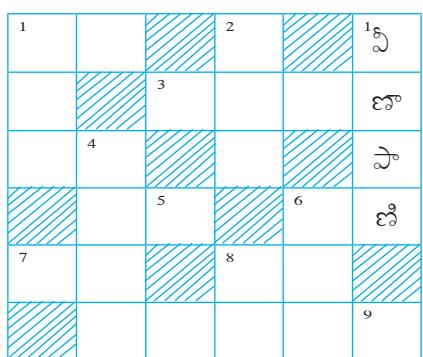
- ఎ) రాజ్యంగ శాసనబద్ధుడై యుండుట. శాసనమందలి ఆశయములనూ, శాసనం స్థాపించే సంస్థలనూ, జాతీయ పతకాన్ని, జాతీయ గీతాన్ని అంకితభావంతో గౌరవించుట.
- బి) స్వతంత్రోద్యమ స్వార్థతో అన్ని రంగాలలో వ్యవహరించుట.
- సి) దేశ సార్వభోగుత్వాన్ని, సమన్వయతనూ, సమగ్రతను రక్షించుట.
- డి) దేశరక్షణలో అనుక్షణం సంసీద్ధుడై ఉండుట.
- ఇ) ప్రజాజీవనంలో అన్యోన్యతనూ, భూతృభావాన్ని పోషించుట, మత, భాషప్రాంతీయతత్వాలకు వర్గవైరుధ్యములకు అతీతముగా ఉండుట. స్త్రీలను అగోరపరచే ఆచారములను విడనాడుట.
- ఎఫ్) అమూల్యమైన భారతీయ చారిత్రక సంపదనూ, సుసంపన్న సంస్కృతినీ పరిరక్షించుట.
- జి) పర్యావరణాన్ని అడవులను, కొలనులనూ, నదులనూ రక్షించుట, అభివృద్ధి పరచుట, మృగరక్షణ జలజంతు జీవరాసులపై కరుణాత్రత.
- హెచ్) శాస్త్రీయ మరియు మానవతా దృక్పథాలను అలవరచుకొనుట, జిజ్ఞాసను పెంపాందించు కొనుట, సంస్కృతా తత్వమును పెంపాందించుట.
- ఐ) హింసను విడనాడుట, ప్రజల ఆస్తుల విధ్వంసం చర్యలను నిరోధించుట.
- జె) వ్యక్తిత్వ శక్తి సామర్థ్యాల ఔన్నత్యాన్ని పెంపాందించుకొనుట ద్వారా మరియు సమిష్టి కృషి ద్వారా అన్ని రంగాలలో గణనీయమైన స్థాయిని చేరుటకొరకు, శిఖరాగ సాధనకొరకు నిరంతరం కృషి సల్పుట.
- కె) రక్షకులు లేదా సంరక్షకులుగా ఉన్నవారందరూ ఆరు సుంచి 14 సంవత్సరముల లోపల పనివారికి విద్యాభ్యాసము చేయు అవకాశమును కల్పించవలెను.

1. ఈ గత్తలో తెలుగు భాషకు ఉత్తమ సాహిత్యాన్ని అందించిన ప్రభ్యాత కవుల పేర్లు దాగి ఉన్నాయి. వాటిని కనుగొని గుర్తించండి. వివరాలను వివీఫిడియాలో చదివి చక్కని గోడపత్రికను తయారు చేయండి. తరగతిలో ప్రదర్శించండి.

త	ని	తీ	నా	థు	డు	తా	దా
రి	నా	మొ	ల్ల	జీ	లీ	ళ్ళ	శ
గొ	రె	దె	శో	ర్జ	న	పొ	ర
డ	లం	కా	ధూ	జి	న్న	క	థి
వె	ల	సా	ని	య	తి	తీ	
గ	సా	ల్లు	రి	కి	న్న	మ్ము	తీ
మా	రా	య	ప్రో	లు	ణ్ణ	క్క	తీ
బ	మ్ము	ర	పో	త	ను	ఉ	తీ

1. _____ 7. _____
 2. _____ 8. _____
 3. _____ 9. _____
 4. _____ 10. _____
 5. _____ 11. _____
 6. _____ 12. _____

2. గడిసుడి పూరించండి.

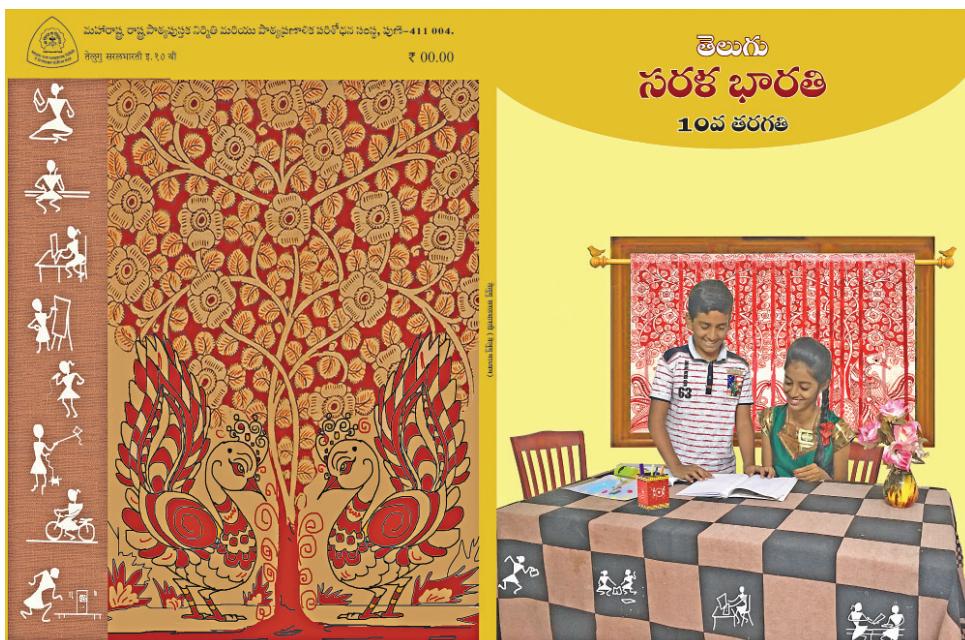

ఆధారాలు :

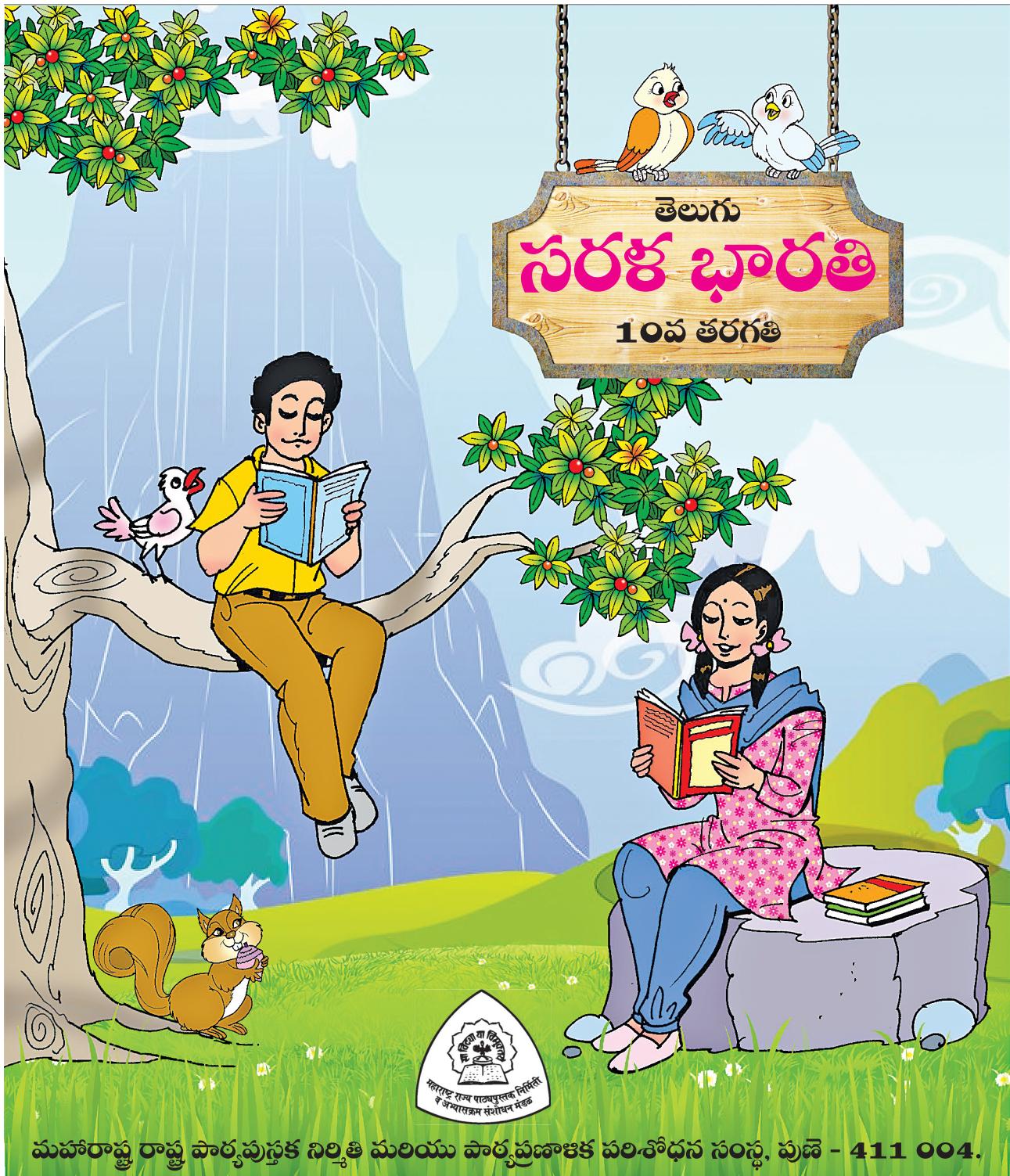
అడ్డం:-

- ‘కోక్కు పర్యాయపదం (2)
- కాళికి మరోవరు తడబడింది (4)
- పిల్లలు తాగేవి తడబడింది (4)
- ఒకటిలో నాలుగోవంతు అటునుంచి (2)
- తొలి బేరం (2)
- శకం అంబే (2)
- ఏడు రోజులను ఇలా అంటారు (2)
- తెలుగులో కృతజ్ఞతలు అటునుంచి (5)

3. తెలుగు నాట ప్రసిద్ధి చెందిన, ప్రకృతి సిద్ధమైన రంగులతో చిత్రించే ‘కలంకారీ’. మహారాష్ట్రలో పేర్కొనిపిన ఆదివాసుల వార్తల చిత్రకారులను సమ్మిలితం చేసి రా పొర్చుపుష్టకం ముఖ చిత్రాన్ని చిత్రించారు చిత్రకారులు శ్రీ గండూరి శ్రీనివాస్ గారు. వాటిని సునిశితంగా పరిశీలించండి. విద్యార్థులు అట్టి చిత్రాలు వివిధ పసుపులపై చిత్రించి అనందించే విధంగా ప్రోత్సహించండి.

ప్రభుత్వ తీర్మానం క్రమ సంఖ్య: అభ్యు-2116/(ప్ర.క. 43/16) ఎన్డె-4 తేది 25.4.2016 ప్రకారం స్థాపించబడిన నమస్కయ పమితి యొక్క తేది 29.12.2017 రోజు పమావేశంలో ఈ పాఠ్యపుస్తకమును 2018-19 విద్యాసంవత్సరం నుంచి నిర్దేశించుటకుగాను అనుమతి ఇవ్వబడినది.

మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర పాఠ్యపుస్తక నిర్త్తి మరియు పాఠ్యప్రణాళిక పరిశోధన సంస్థ, పుణ్య - 411 004.

మీ స్మార్ట్ఫోన్‌తో DIKSHA APP నుపయోగించి పాఠ్యపుస్తకం మొదటి పుటలోని QR CODE (క్లైంట ఐప్పాస్ కోడ్)ను స్మార్ట్ చేసిన డెబిట్ పాఠ్యపుస్తకం మరియు ప్రతి పాఠంలోని QR CODE ను స్మార్ట్ చేసిన ఆ పాతానికి సంబంధించిన అధ్యాయం-అధ్యాయం లకు ఉపయుక్తమగు దృశ్య-శ్రవణ సాహిత్యం లభిస్తుంది.

ప్రథమ ప్రచురణ : 2018

పునర్వ్యుదించాలికపరిశోధన
పాత్మపుస్తక నిర్మితి మరియు పాత్మపుస్తక వరిశోధన
సంస్థ, పుణి-411004

Telugu Language committee

Smt. B. Sarada, Chair Person

Smt. T. Suseela, Member

Smt. M. Vidya Benerji, Member

Smt. K. Anuradha, Member

Sri. B. Vijayabhaskar Reddy, Member

Dr. Smt. Thulasi Bharat Bhushan, Member-Secretary

టెలుగు భాషా సమితి :

శ్రీమతి భమిడిపాటి శారద - అధ్యక్షులు

శ్రీమతి టి. పుశ్మిల - సభ్యులు

శ్రీమతి ఎమ్. విచ్యా బెన్ట్రీ - సభ్యులు

శ్రీమతి కె. అనూరాధ - సభ్యులు

శ్రీ భూమసహన్లి విజయభస్కరరెడ్డి - సభ్యులు

డా॥ శ్రీమతి తులసీ భారత భూపణ్ణ,
సభ్య - కార్యదర్శి

మహారాష్ట్రప్రాత్యపుస్తక నిర్మితి మరియు పాత్మపుస్తక వరిశోధన
సంస్థ, పుణి-411004

ఈ పుస్తకమునకు సంబంధించిన సర్వపూర్కులు మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర
పాత్మపుస్తక నిర్మితి మరియు పాత్మపుస్తక వరిశోధన సంస్థ నిర్మితి
సంచాలకుల లిఫీతపూర్వక అనుమతి లేనిదే ఈ పుస్తకమునందలి ఏ
భాగమును ఉటంకించుటగాని లేదా పునర్వ్యుదించుటగాని చేయాదు.

Coordination

Dr. Smt. Thulasi Bharat Bhushan
Special Officer, Telugu

ప్రధాన సమస్యలు

డా॥ శ్రీమతి తులసీ భారత భూపణ్ణ,
విశేషాదికారిణి - టెలుగు,
మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర పాత్మపుస్తక నిర్మితి
మరియు పాత్మపుస్తక వరిశోధన
సంస్థ, పుణి.

Cover

Sri Ganduri. Srinivas

Illustration

Sri Ghanshyam. Deshmukh

ముఖచిత్రం:

శ్రీ గండూరి శ్రీనివాస్

చిత్రములు:

శ్రీ ఘంశ్యమ్ దేశముఖ్

Publisher

Sri Vivek Uttam Gosavi
Controller

ప్రకాశకులు

శ్రీ వీవెక్ ఉత్తం గోసావి

నియంత్రకులు

మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర పాత్మపుస్తక నిర్మితి
మరియు పాత్మపుస్తక వరిశోధన సంస్థ,
ప్రభాదేవి, ముంబయి-25

Telugu Language

Smt. V. Rajeshwari

Sri. K. Y. Kondanana

Smt A.S. Yadav

Smt. Laxmi Prasad Chalasani

Sri Rajkumar Mutyalvar

Sri Mallesham Krishnahari Bethi

టెలుగు భాషా అధ్యయన మండలి

శ్రీమతి వి. రాజేశ్వరి

శ్రీ. కె.ప్రె. కౌండన్

శ్రీమతి ఎ. ఎన్. యాదవ్

శ్రీమతి లజ్జీ ప్రసాద్ చలసాని

శ్రీ రాజుకుమార్ ముల్కుల్వార్

శ్రీ మళ్ళీశ్వర కృష్ణపూర్ బేతి

Type Setting

Quintex, Mumbai

అప్పర్కూర్చు

క్లైంట్స్, ముంబయి

Type Setting

Sri Sachchitanand Afle

Chief production officer

Sri Rajendra Chindarkar

Production officer

Sri Rajendra Pandoskar

Asst. Production officer

నిర్మితి :

శ్రీ సచ్చితాసంద లజ్జీ - ముఖ్య నిర్మితి అధికారి

శ్రీ రాజేశ్వర చిందరకర్ - నిర్మితి అధికారి

శ్రీ రాజేశ్వర పాండోస్కార్ -

సువీయు నిర్మిత అధికారి

Paper: 70 GSM Creamwave

కాగితము :

Print Order No.

ముద్రణాదేశము :

Printer : -

ముద్రణ :

భారత సంవిధానము

ప్రస్తావన

భారతదేశప్రజలమగు మేము, భారతదేశమును సార్వభోగ్యమ్మ
సామ్మాద లోకిక ప్రజాసామ్మ గొరాజ్యముగ
నెలకోల్పటకు మరియు అందలి పోరులెల్లరకు
సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ న్యాయమును,
భావము, భావప్రకటన, విశ్వాసము,
ధర్మము, ఆరాధన -- నీటి స్వాతంత్రమును,
అంతస్తులోను, అవకాశములోను సమానత్వమును
చేకూర్చుటకు; మరియు వారందరిలో
వ్యక్తి గౌరవమును, జాతీయక్షతను,
అఖండతను తప్పక ఒనగూర్చు సాభ్రాతమును,
పెంపాందించుటకు; సత్యనిష్ఠ పూర్వకముగ తీర్మానించుకొని,
ఈ: 1949వ సంవత్సరము నవంబరు ఇరువది యారవ
దినమున మా సంవిధాన సభయిందు ఇందుమూలముగ,
ఈ: సంవిధానమును అంగీకరించి, అభిశాసనము చేసి
మాకు మేము ఇచ్చుకొన్నవారమైతిమి.

జాతీయ గీతము

జనగణమన - అధినాయక జయ హీ

భారత - భాగ్యవిధాతా

పంజాబ, సింధు, గుజరాత, మరాతా,

ద్రావిడ, ఉత్కల, బంగ,

వింధ్య, హిమాచల, యమునా, గంగా,

ఉచ్చల జలధితరంగ,

తవ శుభ నామే జాగే, తవ శుభ అశిష మాగే,

గాహీ తవ జయగాథా,

జనగణ మంగలదాయక జయ హీ,

భారత - భాగ్యవిధాతా

జయ హీ, జయ హీ, జయ హీ,

జయ జయ జయ, జయ హీ

ప్రతిజ్ఞ

భారతదేశం నా మాతృభూమి. భారతీయులందరు
నా సహోదరులు.

నేను నా దేశాన్ని ప్రీమిస్తున్నాను. సుసంపన్మైన,
ఒహువిధైనైన నా దేశ వారసత్వ సంపద నాకు
గర్వకారణం. దీనికి అర్థత పాందడానికి సర్వదా నేను
కృపించేస్తాను.

నా తల్లిదండ్రుల్ని, ఉపాధ్యాయుల్ని, పెద్దలందర్ని
గౌరవిస్తాను. ప్రతివారితోను మర్యాదగా నడచుకొంటాను.

నా దేశంపట్ల, నా ప్రజలపట్ల సేవానిరతితో
ఉంటానని ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నాను. వారి శ్రేయోభిష్టులే నా
ఆసందానికి మూలం.

ప్రస్తావన

ప్రియమైన విద్యార్థి మిత్రులారా!

మీ అందరికి పదవతరగతిలోకి స్వాగతం. వర్ష చిత్రాలతో అలరారే ఈ సరళబారతి మీ అందరికి ఇష్టమైన తెలుగు భాషాపుస్తకము. మిమ్మల్ని మీ మాతృభాషకు దగ్గర చేసేపుస్తకం. ఈ పార్యపుస్తకమును మీకు అందించుచున్నందులకు మిక్కిలి ఆనందించుచున్నాము.

స్వహితులారా! మనం, మన ఆలోచనలు, ఊహలు, భావనలను ఇతరులకు తగిన రీతిలో మరియు ప్రభావపంతంగా తెలియజెప్పాలంటే మనకు భాషపై పట్టు చిక్కాలి. ఈ పార్యపుస్తక అధ్యయనం ద్వారా మీకు భాషపై ప్రభుత పెంపొందాలి. భాషలోని వివిధ పోకడలను తెలుసుకోవాలి. వాటిని సందర్భానుసారంగా, సునాయాసంగా ఉపయోగించగలగాలనుట ఆశించబడినది.

ఈ పార్య పుస్తకంలో పార్యాంశాలతో అనుసంధానం కలిగిన ఉత్సాహపూరిత అంశాలను చదివి, ఆ పిదప పాశంలోకి ప్రవేశించే విధంగా ప్రారంభంలో నేపథ్యాలు కూర్చబడ్డాయి. కళలు, సంస్కృతి, పర్యావరణ పరిరక్షణ ఆవశ్యకత మొదలగు వాటితో సహసంభాన్ని కూర్చే విధంగా పార్యాంశాలు ఎన్నుకోబడ్డాయి. తద్వారా మీరు భాషలోని వివిధ మాధుర్యాలను తెలుసుకొని ఆస్వాదించగలరు. భాషాకౌశల్యాలన్నింటిని చక్కగా పెంపొందించుకొనుటకు అనువుగా వైవిధ్యముతో కూడిన అభ్యాసాలు పొందుపరచడం జరిగింది. వాటినన్నింటిని శ్రద్ధగా అభ్యసించగలరు.

పార్యాంశాలేగాక వాటికి ఆవల గ్రంథాలయాలు, అంతర్జాలం, ప్రసార మాధ్యమాలలోని సముచిత సాహిత్యాన్ని సంప్రదింపు సాహిత్యంగా ఉపయోగించుకొనే రెఫరెన్స్ స్క్రీన్ అంతేగాక సమాచార ప్రసార సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని మీలో పెంపొందించే ప్రయత్నం కూడా చేయబడింది. అవగాహన, ఆలోచన, పరిశోధించి తెలుసుకొనుట, తెలుసుకొన్న వాటి విశ్లేషణ అన్వయం మీరు నేర్చుకోవాలి. పారశాల విద్య జీవితాంతము ఉపయోగపడుటకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది.

స్వయముగా చేసి నేర్చుకొన్నది మనస్సులో స్థిరంగా నిలిచిపోతుంది. కాబట్టి ఈ పుస్తకంలో ప్రతి పారం వెనుక కృత్యాలు ఇవ్వబడినవి. అలాగే సృజనాత్మకత, స్వీయవ్యక్తికరణ పెంపొందించడానికి పారాల ఆధారంగా అభ్యాసాలలో ప్రత్యేక స్థానం కేటాయించబడింది. మౌలిక, లేఖన నైపుణ్యాలను అభ్యసించుటకు తగిన అభ్యాసాలు పొందుపరచబడ్డాయి. వాటిని శ్రద్ధగానేర్చుకొనగలరు. అంతేగాక యాప్ ద్వారా, క్యూ.ఆర్. కోడ్ మూలంగా ప్రతి పారానికి సంబంధించిన అదనపు ఉపయుక్త దృశ్య - ప్రతం సాహిత్యం లభిస్తుంది. అది మీ అధ్యయనానికి తప్పక ఉపయోగపడగలదు.

ఈ పార్యపుస్తకాన్ని ఆనందంగా అభ్యసించండి. ఈ పుస్తకాన్ని గురించిన మీ భావనలు, అభిప్రాయాలను మాకు తప్పక తెలియజేయండి. మీ అందరికి తుభాభినందనలు.

(డాసునిల్ మగర్)

సంచాలకులు

పుట్టణ

మార్చి 18వ తేది, 2018 ఉగాది

భారతీయ సారదినం: 27 ఫాల్గుణ 1939. మరియు పార్యప్రణాళిక పరిశోధన సంస్థ, పుట్టణ-4

భోవాధ్యయన సామర్థ్యాలు

వదవ తరగతి - తెలుగు (సంయుక్త భాష)

క్రొత్తం	సామర్థ్యాలు
శ్రవణం	<ul style="list-style-type: none"> ఒకే విషయంపై గల అనేక కవితలను ఒక జట్టు చదువుచుండగా రెండవ జట్టు వారు అస్తిత్వం, శ్రథగా వింటారు. వివిధ రకాల వ్యవహారిక భాష, గ్రాంథిక భాషల్లోని కథలను అవగాహనతో వింటారు. వివిధ గద్య, పద్య పోత్యాంశాల్లోని భాషా విశిష్టతను గుర్తించుటకై జరిపిన చర్చలను అవగాహనతో వింటారు. వివిధ రకాల సాహిత్యాన్ని విని భావాన్ని ఆకలింపు చేసుకుంటారు. వివిధ సాహిత్య ప్రక్రియలను విని అభిప్రాయ నిర్ధారణ చేసుకుంటారు.
భాషణ / సంభాషణం	<ul style="list-style-type: none"> సందర్భమసారంగా స్వియ అభిప్రాయాలను సూచిగా తగిన పదాలను/వాక్యాలను ఉపయోగిస్తూ వెల్లడిస్తారు. విన్న వార్తలను, విషయాలను గురించి చర్చిస్తారు. వివిధ భాషాసంస్కృతుల గురించి ధారాళంగా సంభాషిస్తారు. వివిధ కార్యక్రమాల ప్రణాళికల గురించిన చర్చలలో పాల్గొంటారు. ఇచ్చిన అంశం మీద తోట్టుపడుకుండా ఆత్మవిశ్వాసంతో ఉపస్థిస్తారు. వివిధ వార్తలు, సందేశాలు, సమాచారాలను అర్థం చేసుకొని తులనాత్మక చర్చలు చేస్తారు.
పరిచయం	<ul style="list-style-type: none"> పార్శ్వ, పార్శ్వేతర సాహిత్యంలో తనకు కావలసిన సమాచారాన్ని సేకరించే దృష్ట్యా ప్రతిభావంతంగా చూసుకునం చేస్తారు. అంతర్జాలంలోని వివిధ సంకేత స్థలాలలో, భ్లాగులలో లభించు సమాచారాన్ని సత్కాసుత్వాల దృష్ట్యా విచికిత్సతో పరిస్తారు. దైనందిన జీవనంలోని పనుల దృష్ట్యా వివిధ దరఖాస్తులు, బ్యాంకు లావాదేవీలకు సంబంధించిన వివిధ పత్రాలు, మొదలగునవి చదివి అర్థం చేసుకుంటారు. తగిన ఉచ్చారణతో, విరామ చివ్వులు నియమాలను పాటిస్తూ అంశానికి తగినట్లుగా స్వరంలోని హెచ్చు తగ్గులతో, సప్పంగా, ఆత్మవిశ్వాసంతో ప్రకాశ పతనం చేస్తారు. అంతర్జాలంలో ఈ పుస్తకాలను పరిచయం చేస్తారు.
లేఖనం	<ul style="list-style-type: none"> అంశాల ఆధారంగా అధికార-అనధికార లేఖలు రాశ్టారు. అంశాల ఆధారంగా నివేదికలు రాశ్టారు. విషయానుగుణంగా, అంశాల ఆధారంగా చక్కని వ్యాసాలు రాశ్టారు. సృజనాత్మకంగా ప్రకటనలు, కవితలు, నినాదాలు రాశ్టారు. ఇచ్చిన అంశం ఆధారంగా, ఆకర్షణీయమైన గోడపత్రికలు తయారు చేస్తారు. దైనందిని రాసుకునే అలవాటును చేసుకుంటారు. తమకు కావలసిన సమాచారం దృష్ట్యా ఉపాధాయముడు బోధించుచున్నప్పుడు తరగతిలోను, అదే విధంగా గ్రంథాలయాలు, అంతర్జాలం, వివిధ పత్రికలు చదువునప్పుడు అంశాలను నమోదు చేసుకుంటారు. నిత్య జీవితంలో అవసరమయ్యే దరఖాస్తులు, లేఖలు, బ్యాంకు లావాదేవి పత్రాలను పూరిస్తారు/రాశ్టారు.
అధ్యయన వైపులాయిలు	<ul style="list-style-type: none"> నిత్యజీవితంలో భాషము చక్కగా ఉపయోగించుకుంటారు. పార్శ్వ, పార్శ్వేతర అధ్యయనానికి సహకారంగా నిష్పంచుపులు, సందర్భ గ్రంథాలు, సాహిత్యాన్ని ఉపయోగించుకోనే నేర్చును అవగతం చేసుకుంటారు. వార్తలు, ప్రకటనలు మొదలగు వాటిని గురించి తులనాత్మక దృష్టితో ఆలోచించి నిర్ణయించుకోగలుగుతారు. వ్యాపకరిక, గ్రాంథిక, మాండలీక భాషా రకాలను తెలుసుకుంటారు. భాషాసాందర్భాన్ని రసాన్యాదన చేస్తారు. ఆత్మవిశ్వాసంతో ఉపస్థిస్తారు. పాతశాల వార్తికోత్సవాలలో పక్కాత్మ పోటీలలో పాల్గొంటారు. సమాచార ప్రసార సాంకేతిక పరిజ్ఞానము (ICT)లో అంతర్జాగంగా విజ్ఞప్త ప్రజెంబేషన్, నికీప్పిడియా, యూనికోడ్ ఫాంట్స్, ఫోనేటిక్ కోబోర్డ్ మొదలగు వాటిని గురించి క్షుణ్ణంగా తెలుసుకుంటారు. సునాయసంగా ఉపయోగిస్తారు.

భాషావగాహన

- వె తరగతి నుండి 10వ తరగతి విద్యార్థుల కొరకు భాషావగాహనకు సంబంధించిన ముఖ్యమైన అంశాలు కింద నమోదు చేయడం జరిగింది. వాటిలో ప్రతి తరగతిలో ఆయా తరగతులలోని పాఠ్యంశాల ఆధారంగా ఎన్నుకోబడిన అంశాలు సందర్భమైంది. క్రమమైన పద్ధతిలో వేర్పడం జరుగుతుంది. అంశాల ఎన్నికలో విద్యార్థుల యొక్క వయోపరిమితి మరియు పునర్విష్టమర్యాలను దృష్టిలో ఉంచుకోబడతాయి. 10వ తరగతి ముగిసే పరకు విద్యార్థులలో కింది అన్ని అంశాలలో సర్వాధారణ జ్ఞానాన్ని పెంపాందించాలనునది ఆశింపబడుచుస్తుది.
- భాషాభాగాలు : కాలములు/రకాలు
- వాక్యరకములు (సామాన్య, సంయుక్త)
- విభక్తులు - ప్రత్యుధ్యములు, వచనము, వాచకము, కాలములు
- సామాన్య, సంయుక్త వాక్యాలు, సంధి విడదీయుట, సంధి చేయుట
- వాక్యంగాలు (కర్త, కర్మ క్రియలు)
- స్వజనాత్మక లేఖనం - పద్ధతిలు/స్వానుభవాలు, గోడుపుత్రికలు, ప్రకటనలు - నినాదాలు - కవితలు మొదలగునవి
- అధికార-అనధికార లేఖలు
- వ్యాసాలు
- అనువాదాలు

ఉపాధ్యయులకు, తల్లిదుండ్రులకు.....

1. విని నేర్చుకోవడం- చూసి నేర్చుకోవడం- చేసి నేర్చుకోవడం ఉత్తరోత్తర ప్రభావమంతాలు. ఈ పాఠ్యపుస్తకం జ్ఞాననిర్మతి సిద్ధాంతాన్ని అనుసరించి విద్యార్థులే స్వయంగా కృత్యాలు చేస్తూ భాషాధ్యయనం చేసే విధంగా కృత్య ప్రధానంగా రూపొందించబడినది. అందుకుగానూ ప్రతి పాతానికి ‘అ, ఆ, ఇ’ అను మూడు అంచెల భాషాకృత్యాలు ఇవ్వబడ్డాయి. అందులో ‘అ’ అనుసది కృత్యానికి పూర్వసంస్థాత. ‘ఆ’ అనుసది భాషావగాహనకు సంబంధించింది. ‘ఇ’ అనుసది స్వీయ స్వందన.
2. విద్యార్థులు ఉత్సాహంతో, ఉత్సంతతో పాతాన్ని చదువుట/వినుట కొఱకు ‘పాఠంలోకి ప్రవేశించేముందు’ అనుశీలికలో కొంత నేపథ్యం ఇవ్వబడింది. దానిని మీరు, విద్యార్థులు చక్కగా ఉపయోగించుకోవగలరు.
3. కొత్త, పాతల మేలు కలయికగా కూర్చుబడిన పాఠ్యంశాలను ప్రాచీన- ప్రస్తుత పరిచిత విషయాలతో అనుసంధానం చేస్తూ బోధించినచో పాతశాల విద్య విద్యార్థులకు మనస్సులో నిలిచిపోతుంది. నిత్య జీవితంలో ఉపయోగపడుతుంది.
4. ఈ తరగతికి కేటాయించిన భాషాధ్యయన సామర్థ్యాలను సాధించుటకు అలగే విద్యార్థులకు పెంపాందించవలసిన వైతిక, మానవీయ విలువలు, జీవన కౌశల్యాలు మొదలగు వాటిసన్నింటిని సందర్భముసారంగా, పాఠ్యంశాల ఆధారంగా నేర్చుటకు తగిన బోధన పూర్వాలను ఎంపిక చేసుకోవాలి. ప్రతి విద్యార్థి అధ్యయన అధ్యాపన ప్రక్రియలో భాగస్వాములయేలా శిథి వహించాలి. అదే విధంగా ‘జట్టువనిని’ ప్రోత్సహించాలి.
5. గ్రంథాలయం, అంతర్జాలం, ప్రసార మాధ్యమాలను జ్ఞానార్థులకు ఉపయోగించుకోనే రెఫరెన్స్ స్క్రీన్ ‘గ్రంథాలయ సమయం, ‘అంతర్జాలంలో వెదుకుదాం - అదనపు సమాచారం తెలుసుకుండాం” అను శీర్షికల ద్వారా పెంపాందించుట మిక్కిలి ఆవశ్యకము.
6. విద్యార్థులలో ఆత్మవిశ్వాసం పెంపాందించే రీతిలో స్వీయాభిప్రాయాలను, స్వజనాత్మకతలను ప్రకటించే అవకాశం కల్పించాలి. వారి భావనలను కించపరచడం, ఖండించడం ఎట్లి పరిస్థితులలో చేయరాదు.
7. సాధారణంగా దైనందిన జీవనంలో ఇంగ్లీషు, మరాటి, తెలుగు భాషలలో సూచనాఫలకాలు, జన జాగ్రత్తి ఘలకాలు మొదలగునవి తరచు తారసపడుతుంటాయి. వాటిని అవగాహన చేసుకొనుటకు ‘అవగాహన చేసుకుండాం - అనువాదం చేధ్యాం’ అను శీర్షికలో కొన్ని సమూహాలు ఇవ్వబడ్డాయి. మరికొన్నింటి సహాయంతో ఈ సైపుణ్యాన్ని పెంపాందించగలరు.
8. భాష-గమ్మత్తు, సాందర్భం మొదలగునవి కేవలం పరిస్థితిని పెంపాందించుటకు భాషా మాధుర్యాన్ని అస్వాదించుటకు ఉద్దేశింపబడినవేకాని పరీక్షించుటకు కాదు.’
(లేఖన కౌశలములు పుస్తకము చివర వివరముగా ఇవ్వబడినవి. వాటిని అవగాహన చేసికొని, విద్యార్థులు కృత్యములు సాధించుటకు అవసరమైన మార్గదర్శకమును చేయవలెను)

విషయ సూచిక

పద్యభాగం

క్రమ సంఖ్య	పద్యం/గీయం/పాఠం పేరు	కవి/రచయిత పేరు	పుట సంఖ్య
1.	స్వాతంత్ర్య పతాక	శ్రీ సుంకర సత్యనారాయణ	1
2.	పరివర్తన	శ్రీ గండూరి అజ్ఞీనారాయణ	4
3.	విదురనీతి	తిక్కన	9
4.	సంతృప్తి	శ్రీ మహాధర నళినిమోహన్	12
5.	ఉగాది	శ్రీ గుండాల వేంకట కృష్ణరావు	17
6.	వాహింగ్టన్	కీ.శే. నాథం కృష్ణరావు	22

గద్యభాగం

1.	రియల్ హార్స్	శ్రీ పెండెం జగదీశ్వర్	26
2.	స్నేహబంధం	శ్రీ కందేపు సుధాకర్	31
*	రాట్నం రంగప్ప! దారం దానప్ప!	శ్రీ పెండెం జగదీశ్వర్	36
(ప్రకాశ పతనం)			
3.	నా అనుభవాలు	కు. ఎస్. మేసక	37
4.	కలంకారీ		41
*	వార్షిక చిత్రకళ (మౌన పతనం)		46
5.	వెదకబోయిన తీగ	శ్రీ పెండెం జగదీశ్వర్	47
6.	ఈశ్వర చంద్ర విద్యాసాగర్	కీ. శే. డా॥ కరుణాశ్రీ	51
7.	మనసుంటే మార్గముంటుంది		55
(వార్తా పత్రిక కత్తిరింపు)			
8.	సార్థకం	కీ.శే. డా॥ రావురి భరద్వాజ	59
	వ్యక్తరణ - 63	లేఖన కౌశల్యలు - 64	

1. స్వతంత్ర్య పతాక

పారంలోకి ప్రవేశించేముందు:

పతాకానికి పర్యాయ పరాలు

ధ్వజము
టెక్కెము
బావుటా
జండా

- జండా అనేది ఒక తెగ/జాతి/సమూహం/దేశం మొదలగు వాటికి సంకేతం. జండా సౌధారణంగా ఒక వస్తువుముక్క ఇది దీర్ఘపథురథ్రాకారం లేదా త్రికోణాకారంగా ఉంటుంది. సంకేత ఉపకరణంగా లేదా అలంకరణగా జండాను ఉపయోగిస్తారు. జండా గురించిన అధ్యయనాన్ని వెక్సిలోలజీ (Vexillology) అంటారు.
 - ప్రతి దేశ జాతీయ పతాకం ఆ దేశ గొరవ ప్రతిష్ఠలకు ప్రతీక.
 - యుద్ధాల్మో గెలిచిన, బలింపిక్ ఆటల్మో విజయం సాధించిన, అతి ఎత్తైన పర్వత శిఖరం అధిరోహించిన, చంద్రమండలంలో అదుగు పెట్టినా అశ్వాట ఆ దేశ పతాకం రెపరెపలాడుతుంది.
- ఇప్పుడు భారతజాతీయ పతాకం యొక్క గొప్పదనాన్ని శ్రీ సుంకర సత్యనారాయణ గారు ఏమని వారించారో చదువుదామా!

ఎగురవే వినుపీధి ఎగురవే జండా

శాంతిదూతగ నేడు - జాతీయ జండా

యుగయుగంబుల జగతి నెగురవే జండా

స్వాధ్యాప్తదాతగా స్వతంత్ర జండా ||ఎగు||

భారతీయుల మహాపోరాట ఫలితమా
వీరయోధుల రక్తధారలకు చిహ్నమా
శాంతిదూత అణోకథర్మ చక్రము దాల్మి
శాంతినిల స్నాపించ నరుదెంచితిని నీపు ||ఎగు||

పెను తుఫానులనెన్ని పెనవేసుకున్న
కడ భారతీయుండు పడిపోపు దనుక
గగనాన ధృవతార కరణి నిల్చెదపు ||ఎగు||

I. వినండి-సంభాషించండి.

1. ఒక్కొక్క దేశానికి ఒక్కొక్క పతాకం ఎందుకు? 2. మన జాతీయ పతాక నిర్మాత ఎవరు?

II. చదపండి-ఆలోచించండి-రాయండి.

A. పదజూలం పెంపాందించుకుండాం.

యుగయుగాలు = అనేక యుగముల వరకు; జగతీ = ప్రపంచం; పెను తుఫాను = పెద్ద తుఫాను; అరుదెంచితిని = వచ్చితిని; పెనవేసుకున్న = చుట్టు ముట్టిన, అల్లుకున్న; పడిపోవు దనుక = మరణించు వరకు; గగనాన = ఆకాశమున; ధృవతార = ధృవ సక్షతము; కరణి = విధముగా; నిల్చెదవు = ప్రశాశించెదవు.

B. భావాలు నేర్చుకుండాం.

ఓ జాతీయ పతాకమా! నేడు శాంతిదూతవలె ఆకాశమనెడు వీధి యందు ఎగురుము. ఈ ప్రపంచమున సుఖముల నిచ్చుదానిగా యుగయుగముల వరకు ఎగురవలసినది. నీవు భారతీయుల స్వాతంత్య పోరాటమునకు ఘలితము. వీర యోధుల త్యాగమునకు చిహ్నము. అశోక ధర్మచక్రమును ధరించి శాంతిని స్థాపించుటకు ఇచ్చటికి శాంతిదూతగా వచ్చితిని. ఎన్ని పెద్ద పెద్ద తుఫానులు వచ్చినపు అగగా ఎన్ని యుద్ధములు వచ్చినపు, చివరి భారతీయుడు పడిపోవు వరకు ఆకాశమున ధృవతార వలె చిరస్థాయిగా నిలిచి పోయెదవు.

III. కృత్యము: కింది గేయఫండికలను చదివి సూచనాసౌరం కృత్యాలు చేయండి.

A. (i) కింద ఇచ్చిన పాదాలలో తప్పాపులు గుర్తించండి.

1. భారతీయుల స్వల్ప పోరాట ఘలితము () 2. అశాంతి నిలస్థాపించ నరుదెంచితిని నీవు ()
3. వీర యోధుల త్యాగారలకు చిహ్నమా () 4. గగనాన ధృవతార కరణి నిల్చెదవు ()

(ii) ఏ వాచకమో రాయండి.

1. మాత 2. యోధుడు

భారతీయుల... నుండి గేయం చినరి వరకు (2, 3 గేయ ఫండికలు)

B. స్వియ స్పందన:-

గేయ ఫండికల్లోని సందేశాన్ని నీ సొంతమాటల్లో రాయి.

IV. వినండి-చర్చించండి-రాయండి.

A. జవాబులు రాయండి.

1. యుగాలెన్ని? అని ఏవి?
2. శాంతిదూత అని పేరు పొందినదెవరు?
3. జాతీయ పతాకంలోని అశోక ధర్మచక్రం విశిష్టత రాయండి.
4. 'ధృవ తార' - అని కని ప్రయోగించడంలోని అంతరాద్ధం.

B. గేయపాదాలు జతపరచండి.

'క' వర్ణము	'చ' వర్ణము
1. యుగయుగంబుల	అ. రక్తధారలకు చిహ్నమా
2. స్వాధ్య ప్రదాతగా	ఆ. జగతీనెగురవె జండా
3. భారతీయుల	ఇ. స్వాతంత్య జండా
4. వీర యోధుల	ఈ. మహా పోరాట ఘలితమా

V. స్వియవ్యక్తికరణ

1. స్వాతంత్య పతాకమును ఏమే సందర్భాలలో ఎగురవేస్తారో మీ సొంత వాక్యాల్లో రాయండి.
2. నీవు నీ దేశభక్తిని ఎట్లు నిరూపించుకొనేదవో రాయుము.

VI. భాషావగాహన.

అ. కింది పదాలను సాంత వాక్యాల్లో ప్రయోగించండి.

1. శాంతి దూత 2. యుగముగాలు

3. స్థాపించు

4. అరుదెంచు

ఆ. గీత గీసిన పదాలు ఏ భాషాభాగాలో రాయండి.

1. శాంతినిల స్థాపించనరుదెంచితివి.

2. వీర యోధుల రక్తధారలకు చిహ్నమూ.

ఇ. వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

1. శాంతి X 2. అస్వతంత్రత X

3. ధర్మము X

4. గగసం X

ఈ. నిఘంటువులో చూచి అర్థాలు రాయండి.

1. పెనవేసికొను 2. చిహ్నము

3. తార

4. దాత

5. దూత

6. సౌభాగ్యము

7. నిమిషిధి

8. జగతీ

VII. సృజనాత్మకత

1. ఏవిధ వార్తాపత్రికలలో స్వాతంత్య దినోత్సవ వేడుకలను గురించి వచ్చిన వార్తలను చదివి వాటి తారతమ్యతను పరిశీలించండి.

2. స్వాతంత్య దినోత్సవమునాడు ప్రధానమంత్రి ఎట్లకోట నుండి ఇచ్చే ఉపన్యాసాన్ని దూరదర్శినిలో లేదా ఆకాశవాణిలో విని ముఖ్యంగా నోట్టబుక్లో రాయండి.

VIII. లేఖన వైపులాయిలు: లేఖారచన -

విషయం : పరస దినోత్సవ కార్యక్రమం సందర్భంగా పుష్టక ప్రదర్శన

సంచాలకులు, తెలుగు అకాడమీ,

ప్రాదరాబాదు, తెలంగాణా.

తేది : 15.10.2018

సమయం : ఉ. 8.00 గం.. – సా. 6.00 గం..

స్థలం : మునిసిపల్ పాఠశాల మైదానం, అంబర్నాథ్, తాణే జిల్లా.

ప్రదర్శన కోరకు పుష్టకములు

సమకూర్చలసినదిగా అభ్యర్థిస్తూ లేఖ

కార్యక్రమానికి రాపలసినదిగా కోరుతూ

అమృత్ము, తాతయ్యలకు ఆహ్వాన లేఖ

నేని నేచ్చుక్కన్నా :

జాతీయ పతాకం విశిష్టత

2. పరివర్తన

పారంలోకి ప్రవేశించే ముందు:

- వృక్షారక్షకి రజ్జితః అనగా చెట్టును మనం కాపాడితే అది మనల్ని కాపాడుతుంది అని అర్థం. చెట్టు విలువ తెలుసో?
- మానవాళి మనుగడకు అవసరమైన సంపదలలో వృక్షములు ముఖ్యమైనవి. వృక్షారక్షక ఆవశ్యకతను శ్రీ గండూరి లక్ష్మీనారాయణ గారు ఈ పాతంలో ఎలా వచ్చించారో తెలుసుకుండాం.
- మానవాళి మనుగడకే తలమానికమైన ఇట్టి వృక్షం నేడు ఎలాంటి దస్తిలో ఉందో సౌనభూతి హృదయంతో చూద్దామా!

ఏ నొక నాడరణ్యమున కేగితి కష్టాలు గొట్ట కూలికిన్
సానుపులోన నున్న నొక సాలమునుం గని గొడ్డ లెత్తగా
హీన గణంబుచే నను మహీరుపూ మడ్గగ సాగె నిట్టు, నే
నా నగ మాడు మాటలు కడబ్బుర పాటున నాలకించితిన్.

1

మలమల యెండ వేడిమికి మాడుచు నడ్గుచు పోపు వారికిన్
నిలబడి దారు లందునను నిత్యము చల్లని నీడ నిత్తుమే
విలువగు ప్రాణవాయువును పేరిన్ని మీ కిడుచున్న మమ్ములన్
కలియుగ మానవా! తగదు ఖండన జేయకు కీడు నీకగున్.

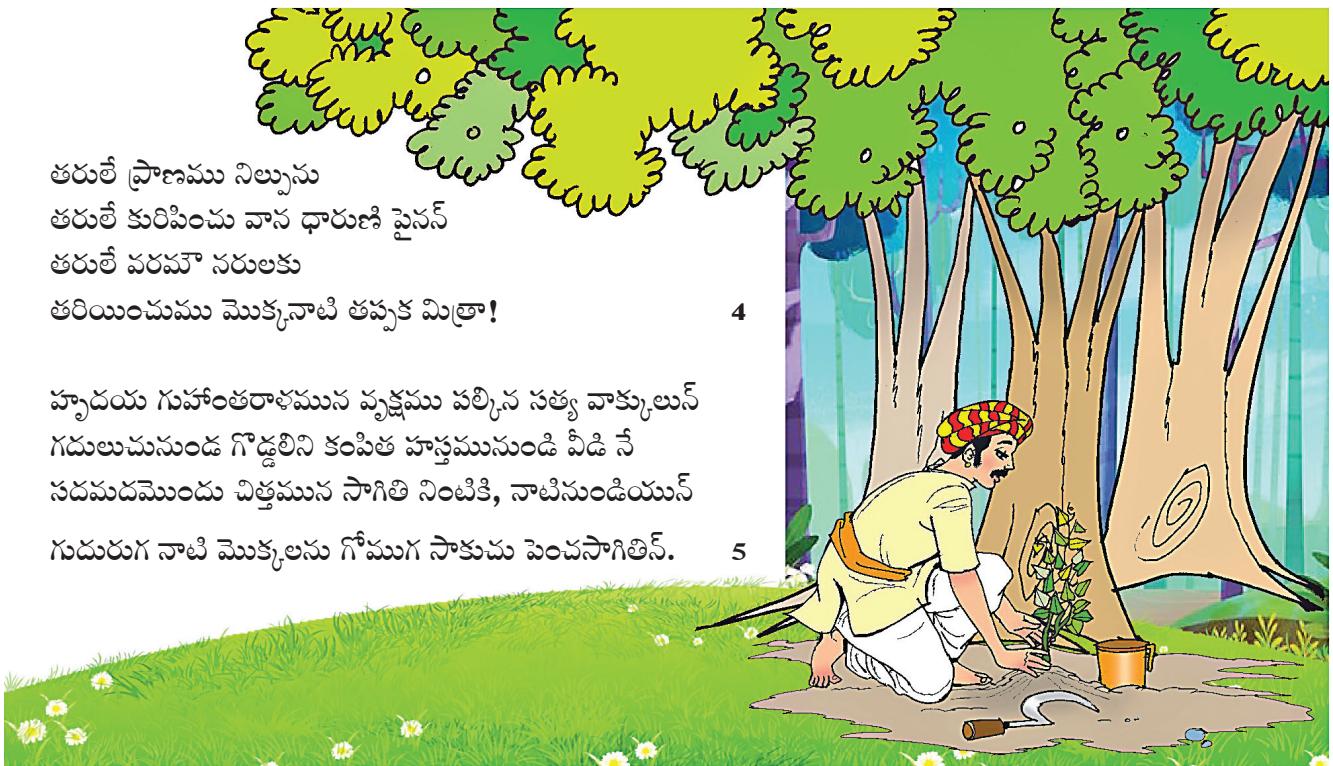
2

తీయని పండ్లు కాయలతి తీయని మేలిమి తేనె తెట్టెలన్
కాయము గాయమైన వెనుకాడక నిత్తుము కోరినప్పుడున్
న్యాయమ! చంప వచ్చితివి నష్టము కల్గును మీకె ధాత్రిపై
తోయము నిచ్చు మేఘములు తూలును పర్చము రాదు మానవా! 3

తరులే ప్రాణము నిల్చును
 తరులే కురిపించు వాన ధారుణి పైనన్
 తరులే వరమౌ నరులకు
 తరియించుము మొక్కనాటి తప్పక మిత్రా! 4

హృదయ గుహంతరాశమున పృష్ఠము పల్గిన సత్య వాక్యాలున్
 గదులుచునుండ గొడ్డలిని కంపిత హాస్తమునుండి ఏడి నే
 సదముదమొందు చిత్తమున సాగితి నింటికి, నాటిసుండియున్
 గుచురుగ వాటి మొక్కలను గోముగ సాకుచు పెంచసాగితిన్. 5

I. వినండి-సంబాపించండి.

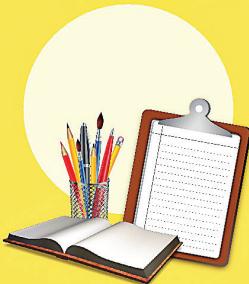
1. మీకు తెలిసిన కొన్ని చెట్ల పేర్లు.
2. పరివర్తన అంటే ఏమిటి?
3. చెట్ల నుండి మనకు లభించే వాయువు ఏది?

II. చదపండి-ఆలోచించండి-రాయండి.

పదజాలం పెంపాందించుకుండాం-భావాలు నేర్చుకుండాం.

1. ఏగితి = వెళ్లితి; సానువు = అడవి; సాలము = పృష్ఠము; గళము = గొంతు; మీహారుహము = చెట్లు/పృష్ఠము; నగము = పృష్ఠము; అబ్బిరము = ఆశ్చర్యము
 నేను ఒకనాడు కట్టెలు కొట్టుటకై అరణ్యమునకు వెళ్లితిని. అచ్చలు ఒక పృష్ఠమును చూచి గొడ్డలిని ఎత్తగా అది నీరసించిన కంఠముతో సన్న ఇట్లు అడగసాగిను. నేను ఆశ్చర్యపడుచు దాని మాటలు వినుచుంటేని.
2. పేర్చిని = ప్రేమతో; ఖండన = కొట్టి వేయుట; తగదు = మంచిదికాదు; కీడు = అపకారము/చెడు
 ఎండలకు మలమల మాడుచు దారులలో నడుచుచు పోపు వారికి మేము నిలిచి చల్లని నీడనిచ్చెదుము. మీకు ప్రేమతో ప్రాణవాయువును (ఆక్షిజన్సన్) అందించెదము. కావున మమ్ము నరుకుట తగదు. మీకు కీడు జరుగును.
3. మేలిమి = శ్రేష్ఠమైన; కాయము = శరీరము; తోయము = నీరు; ధాత్రి = భూమి.
 మా శరీరములు గాయమైనా మీరు కోరినపుడల్లా తీయని పండ్లు, కాయలు, మేలిమి తేనె తెట్టెలను వెనుకాడక ఇచ్చెదము. మమ్ములను చంపుటకై వచ్చుట న్యాయమా. మీకే సష్టము కలుగును. వర్షమునిచ్చు మేఘములు తోలగిపోపును. వర్షము కురియదు.
4. తరులు = చెట్లు, పృష్ఠములు; ధారుణి = భూమి; నరులు = మానవులు
 పృష్ఠములే ప్రాణములను నిలుపునవి. పృష్ఠములే భూమిపై వర్షమును కురిపించును. తరులే నరులకు వరము కాపున మొక్కలను నాటుము.

5. కంపిత = వణుకుచున్న; హృదయ గుహ + అంతరాళమున = మనస్సు అనెడు గుహ మధ్య భాగములో; హస్తము = చెట్టు; వాక్య = మాట; గోముగ = ప్రేమతో
- ప్రశ్నము పలికిన వాక్యాలు మనస్సున మెదలుచుండగా కంపించుచున్న చేతులతో గొడ్డలిని పదిలిపేసితిని. నాటి నుండి కుదురుగ మొక్కలను నాటి, ప్రేమతో పెంచసాగితిని.

III. కృత్యము: కింది పద్యాలను చదివి సూచనానుసారం కృత్యాలు చేయండి.

A. (i) పరుసకమంలో రాయండి.

1. తగదు ఖండన సేయకు
2. నిత్యము చల్లని నీడ నిత్యము
3. హీనగళంబుచే నను మహీరువా మడ్డగసాగె
4. ఏనొకనాడరణ్యమునకేగితి

(ii) కింది పదాలను తగిన అర్థాలతో జతపరచండి.

‘క’ వర్గము	‘చ’ వర్గము
1. పేర్కు	ఆ) చెట్టు
2. సాలము	ఆ) శరీరము ఇ) ప్రేమ

(1, 2 పద్యాలు)

A. స్వీయ స్వంచస:-

చెట్టు వలన ఏయే ఉపయోగాలున్నాయో మీ సాంత మాటల్లో వ్యక్తికరించండి.

IV. విసండి-చర్చించండి-రాయండి.

B. జవాబు రాయండి.

1. చెట్టు చల్లని నీడను ఎవరికి ఇచ్చును?
2. చెట్లకు గాయములైనా అని మనకు ఏమి ఇస్తున్నాయి?
3. ప్రశ్నము పలికిన మాటలు నిన్న కవిలో వచ్చిన మార్పు ఏమి?

C. కింది భాషీలను సరియైన పదాలతో పూరించము.

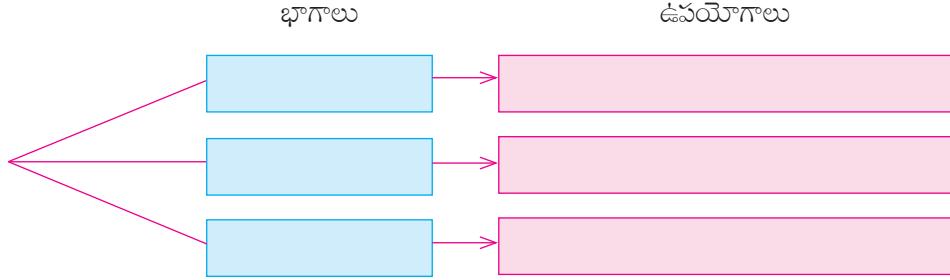
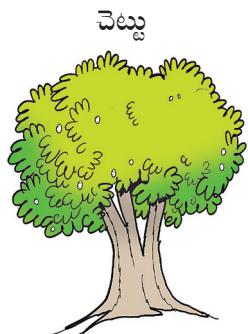
(మేఘములు, సాలము, ప్రాణము, పేర్కుని)

1. సానుపులోన నున్న నోక _____ నుం గని.
2. ప్రాణవాయుపును _____ మీ కిడుచున్న మమ్ములన్.
3. తోయము నిచ్చు _____ తూలును వర్ణము రాదు.
4. తరులే _____ నిల్చును.

D. తప్పొప్పులను రాయండి.

1. తగదు దండన జేయకు కీడు మీకగున్. ()
2. విరులే కురిపించు వాస ధారుణి పైనన్. ()
3. చంప వచ్చితిని నష్టము కల్పన మీకె. ()

ఈ. కింది చిత్రం ఆధారంగా చెట్టు భాగాలు ఉపయోగాలు రాయండి.

V. స్వీయ ప్రక్రికరణ

1. కని మరియు చెట్టు మధ్య జరిగిన సంభాషణను మీ సాంతమాటల్లో రాయండి.
2. 'తరులే నరులకు వరము' అని ఎలా చెపుగలవో నీ సాంతవాక్యాల్లో రాయుము.

VI. భాషాపగాహన.

A. పచనము మార్పి రాయండి.

1. చెట్టు =
2. అరణ్యములు =
3. పండు =
4. గొడ్డలి =

B. గీతగీసిన ప్రత్యయాలు ఏ విభక్తులో రాయండి.

1. అనగ మూడు మాటలు -
2. ప్రాణవాయువును పేరిపై మీ కిడుచున్న -

C. గీత గీసిన పదాలు ఏ భాషాభాగానికి చెందినవో రాయండి.

1. కట్టెలు గొట్ట కూలికిన్
2. నిత్యము చల్లని నీడ నిత్యమే

D. కింది పదాలకు పార్యఫాగంలోని సరియగు వ్యతిరేక పదాలను వెదికి రాయండి.

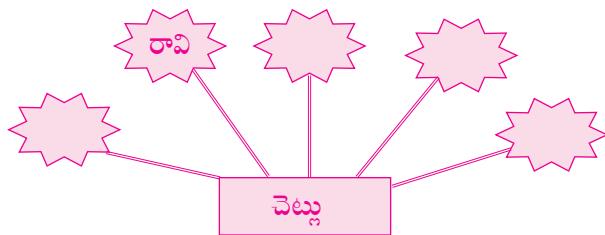
1. అన్యాయము X ____	2. లాభము X ____
3. శాపము X ____	4. అసత్యము X ____
5. మేలు X ____	6. చల్లని X ____

E. కలిపి రాయండి.

1. మీకు + ఇడుచున్న =
2. గాయము + ఐన =
3. గుహ + అంతరాజము =
4. ముదము + ఒందు =

VII. సృజనాత్మకత

1. వివిధ రకాల చెట్ల పేర్లను రాయండి.

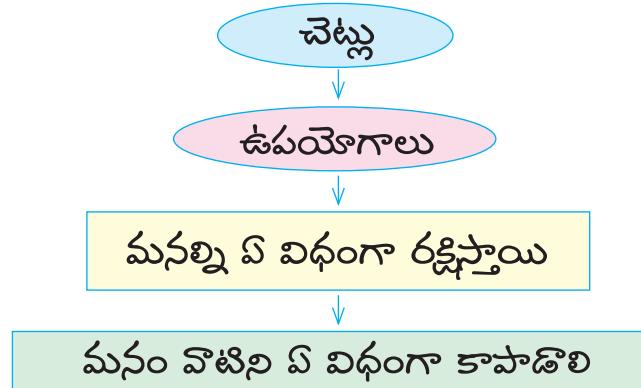

2. “చెట్లు నిస్సార్థ జీవులు” విపరించండి.
3. వివిధ ఔషధ మొక్కల పేర్లను సేకరించి పట్టికను తయారుచేయండి.
4. మొక్క యొక్క విత్తనం నుండి వ్యక్తం యొక్క పెరుగుదల క్రమంను సూచించే చిత్రాలను గీయండి.

VIII. లేఖన నైపుణ్యాలు: వ్యాస రచన (ఆత్మకథ)

కింది అంశాల అధారంగా “ప్యాక్షో రష్టతి రక్షితః” అను విషయం మీద మీ పారశాలలో జరుగు వ్యాసరచన పోటీల్లో పాల్గొనుటకు చెట్లు ఆత్మకథ రాయండి. వ్యాసం తయారుచేయుము.

అంశాలు:

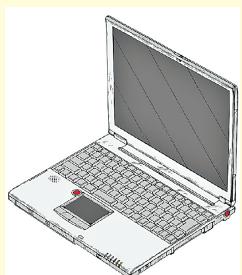

చెట్లు ప్రగతికి మెట్లు

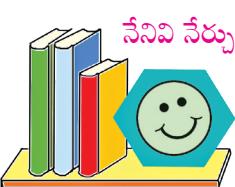
జట్టుపని:

సమాచార ప్రసార సాంకేతిక పరిచ్ఛానము (ICT):-

- కంప్యూటర్ సాఫ్ట్‌వేర్ల సహాయంతో నులభంగా సైడ్సో తయారు చేయవచ్చు.
- ఈ సైడ్ పోతో నీక్కులను ఆకట్టుకొనే విధంగా ప్రజంటేవ్న చేయవచ్చు.
- శృతం కన్నా దృష్టం మనస్సున బాగా నిలుస్తుంది. అందుకే పిక్కర్ స్వీక్ష్ణ వాల్యూమ్స్ అంటారు. ఒక దాని తరువాత ఒకటిగా ఆకర్షణీయము, విషయానుగుణము అయిన సైడ్సు ప్రదర్శిస్తూ తగిన విధంగా విపరించడాన్ని విజపల్ ప్రజంటేవ్న అంటారు.

ఇప్పుడు మీరు మీ ఉపాధ్యాయులు మరియు పెద్దల సహాయంతో “ప్యాక్షల ఆపశ్యకత” గురించి చిత్రాలు, వీడియోలతో కూడిన ఒక చక్కని సైడ్సో ప్రజంటేవ్న తయారుచేయండి. దానిని మీ పారశాలలో మరియు పరిసరాలలో ప్రదర్శించండి. జనజాగ్రత్తని కల్గించండి.

వి.మా: వివిధ రకాల ఆకులను సేకరించి మీ నోటు పుస్తకాలలో అంటించండి.

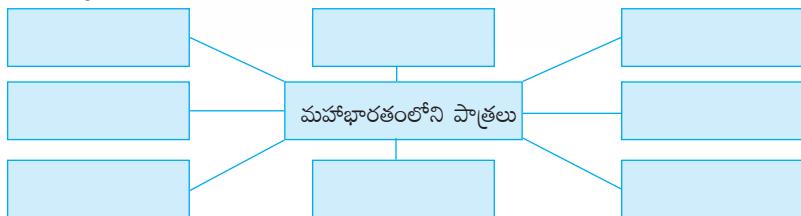
95M2SM

3. విదుర నీతి

నేపత్సుం:

- కింది ఆకృతిని పూరించండి.

- నీతి - నీతి కథ అనగానేమి?

జప్పుడు ఈ పాఠంలో ఎవరు, ఎవరికి, ఎందుకు, ఏమని నీతిని బోధించారు. చదివి తెలుసుకుండామా!

క. ధనమును, విద్యయు, వంశం
బును దుర్ఘటులకు మదం బోసరించును; స
జ్ఞసులైన వారికడకుప
యును, వినయము నివియ తెచ్చునుర్మీనాథా! 1

క. కోపము, సుభూతు, గర్వము
నాపోవక యునికి యును, దురభిమానము, ని
ర్యాపారత్సము నను నివి
కాపురుష గుణంబులందు కోరపనాథా! 2

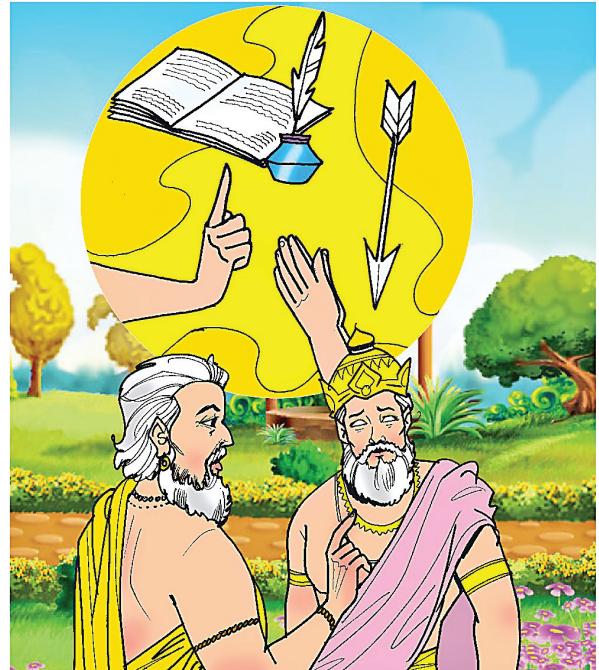

క. తను లోకము గొని యాడగ
విని యుభుడు సజ్జనుండు; వెండియు గడుమే
లోసరించు; గీడొకించుక
యును దనదెస దోష నీక యుడుపుచుచ్చున్ 3

క. తనుపున విఱిగిన యలుగుల
ననుపున బుచ్చంగ వచ్చు; నతినిష్టరతన్
మనమున నాటిన మాటలు
వినుమెన్ని యుపాయములను వెడలునే? యథిపా! 4

క. పురుషుండు రెండు దెబగుల
ధరనుత్తముడనగ బరుగు దానెయ్యడలం
బరుషములు పలుక కునికిన్
దురితంబులు వోరయు పనులు దొఱగుట కతన్ 5

I. వినండి-సంభాషించండి.

1. సుఖాపీతములు అని వేనిని అంటారు?
2. విద్య వలన ఉనయోగాలేంటి?
3. విదురనీతి- దీనిని ఎవరు ఎవరికి చెప్పారు?

II. చదపండి-ఆలోచించండి-రాయండి.

వదజాలాన్ని పెంపాందించుకుండాం-భావాలు నేర్చుకుందాం.

1. దుర్భుతులు = చెడు బుద్ధి కలిగినవారు; మదము = గర్వము; అణకున = వినయము
ఓ ధృతరాష్ట్రా! ధనము, విద్య, ఉత్తమ వంశమున జన్మించుట అన్నపి దుష్ట బుద్ధికలవారికి గర్వాన్ని కలిగిస్తాయి.
అనే సజ్జనులకు వినయాన్ని, గౌరవాన్ని తెచ్చిపెడతాయి.
2. ఉబ్బి = పొంగిపోవు; ఆపోవక = అసంతృప్తి; నిర్వాపారత్వము = ఏ పని చేయకపోవడం;
కాస్తరుసులు = దుర్భుతులు.
ఓ ధృతరాష్ట్రా! కోపము, పొగడ్తులకు పొంగిపోవటము, గర్వము, అసంతృప్తి, దురభిమానం, ఏ పని చేయకపోవడం అను ఆరు
దుర్భుతుని లక్ష్మణాలు.
3. కొనియాడుట = పొగడుట; ఉబ్బిట = సంతోషించుట; వెండియు = అంతేకాక; ఒనరించు = చేయు;
ఒకించుక = కొంచెను కూడా
సజ్జనుడు తనను ఇతరులు పొగిడినట్టేన విని పొంగిపోడు, ఇంకా ఎంతో మేలు చేస్తాడు. తన వైపు నుండి ఇతరులకు,
ఎటువంటి కీడు కలుగకుండా ప్రవర్తిస్తాడు.
4. తనువు = శరీరము; అలుగు = బాణము; అనువున = ఉపాయంతో; నిష్టరతన్ = కలిసమైన; మనమున = మనస్సున
ధృతరాష్ట్ర మహారాజా! శరీరంలో గుచ్ఛుకున్న బాణాలను ఉపాయంతో తీసివేయనచ్చు. కానీ మనస్సులో గట్టిగా నాటుకున్న
నిష్టరమైన మాటలను ఎన్ని ఉపాయాలచేతనైనా తోలగింపజాలము.
5. పరుషము = కలిసము; దురితంబులు = చెడు కార్యములు
ఎక్కడా కలిసముగా మాల్హాడకుండా పుండటం, చెడు కార్యములు చేయకపోవడం, ఈ రెండింటి పల్ల లోకంలో మానవుడు
ఉత్తముడనిపించుకోనును.

III. కృత్యాలు:

కింది పద్యాలను చదివి సూచనామసారం కృత్యాలను చేయండి:

అ. (i) కింది వాక్యాలను ఎవరు ఎపరితో అనిరి.

1. తనువున విటిగిన యయగుల ననువున బుచ్చంగవచ్చు.
2. దురితంబులు వేరయు పనులు దొఱగుట కతన్ను.

(ii). ష్యతీరేక పదాలు రాయండి.

1. ఉపాయము

2. ఉత్తముడు

పాఠ్యభాగంలోని 4, 5 పద్యాలు

అ. స్వీయ స్వంచన

ఈ పద్యాల కావ్య సౌందర్యాన్ని మీ సౌంత మాటల్లో రాయండి.

IV. విసండి-చర్చించండి-రాయండి.

- అ. 1. దుష్టులకు గర్వాన్ని కలిగించేవి ఏవి? 2. దుర్జ్ఞుని లక్ష్మణాలేవి?
3. సజ్జునుడు ఎలా ప్రవర్తిస్తాడు? 4. మాటలకున్న శక్తి ఎట్టిది?

ఆ. తగిన పదాలతో భాలీలను పూరించము.

1. సజ్జునులైన వారికడకువయును _____ ఇంటియు తెచ్చు.
2. లోకము కొనియాడగ ఏని _____ సజ్జునుండు.
3. మనమున నాటిన మాటలు వినుమెన్ని _____ వెడలునే.

ఇ. తప్పాప్పులను గుర్తించి రాయండి.

1. దుర్జ్ఞునులైన వారి కడకువయును, విసయమునివియు తెచ్చు. ()
2. మేలోకించుకయును దన దెస దోషనీక యుడుపుచువచ్చున్న. ()
3. మనమున నాటిన మాటలు వినుమెన్ని యుపాయములను వెడలునే. ()

V. స్వీయ ప్రయోజనాలు:

1. ‘సత్పురుషుల’ లక్ష్మణాలను సౌంత వాక్యాల్లో రాయండి.
2. మానవుడెట్లు ఉత్తముడనిపించుకొనునో నీ సౌంత మాటల్లో రాయుము.

VI. భాషావగాహన

అ. పదాలను కలిపి రాయండి.

1. సజ్జునులు + ఐన
2. ఒక + ఇంచుక
3. వినుము + ఎన్ని
4. మేలు + ఒనరించు

ఆ. ప్రకృతి-వికృతులు రాయండి.

1. విద్య
2. దెస
3. గుణము

VII. సృజనాత్మకత

దినపత్రిక / వార్తాపత్రికలలో వచ్చే నీతి పద్యాలను సేకరించి మీ మిత్రులతో చర్చించండి. వాటి భాసము రాయండి.

సేవి సేర్పుకున్నా/పెలుసుకున్నా

1. సజ్జునుల లక్ష్మణాలు
2. మాటలకున్న శక్తి

- ఉమా:** 1. మీకు తెలిసిన నీతి కథలను, నీతిపద్యాలను విద్యార్థులకు బోధించవలెను.
2. మరికొన్ని నీతి కథలను, నీతి పద్యాలను అంతర్జాలలో చూడమని విద్యార్థులకు చెప్పవలెను.

4. సంతృప్తి

నేపథ్యం:

- నీవద్ద ఉన్న వాటికి తక్కువగాను
నీవద్ద లేని వాటికి ఎక్కువ గాను
విలువ కట్టడమే 'సంతోషానికి' అడ్డగోడ
- నీకు ఏయే విషయాలు సంతోషాన్నిస్తాయి?
ఇప్పుడు ఉడుత - తోడేళ్ళ ఏమని సంభాషించుకున్నాయో చూడాలా!

కుచ్చలోక నాడిస్తూ
కొమ్మ లెక్కిధూకేస్తూ
ఉడత ఒకటి సరదాగా
అడవిలోన తిరుగసాగె

1

హుమ్మని తోడేలు ఉడత
నొడిని పట్టి చంపబోవ
విడువు మంచ దీనంగా
ఉడత వేడుకోసాగెను.

3

అంతలోన పట్టు తప్పి
అకతాయి ఉడత తూర్పి
నేలపై పరుండిసతో
డేలు మీద జారి వడియె

2

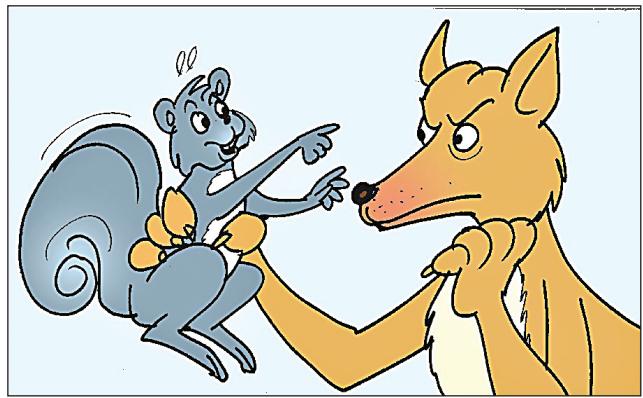
విడిచి పెట్టి మంటావా?
ఉడతమ్మా సరేగాని
సందేహం నాకొక్కటి
ఉంది నీపు తీర్చాలది.

4

ఏ వేళను నిను జూచిన
ఎంతో సంతోషంతో
అరచుచుందు వెగురుచుందు
పది యెట్లూ సాధ్యముయ్యు

5

అప్పుడిట్లు పలికె నుడుత
'అయ్య తోడేలు గారు
పదిలేస్తే కొమ్మ ఎక్కి
పదిలంగా పలుకగలను'

7

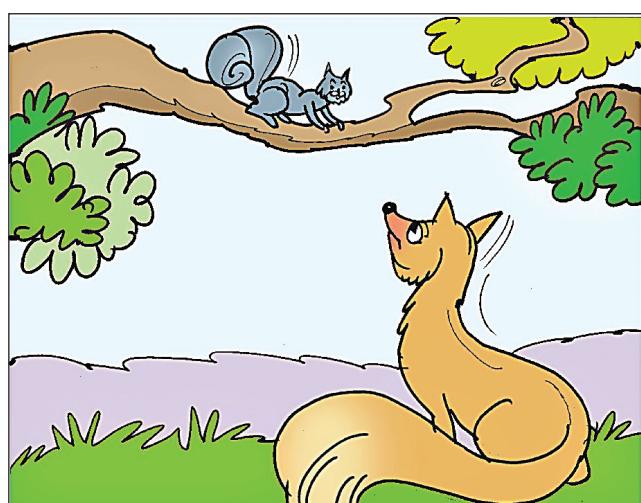
గుప్పెడైన లేని సీకు
కో కొల్లగ తృప్తి యేమి
నేనింతపి వాళ్లి కదా!
ఏలనాకు సుఖం లేదు?

6

తోడేలుకు జాలిపుట్టే
ఉడతమ్మను విడిచిపెట్టే
మెరపులాగ కొమ్మినిది
కురికి ఉడత చెప్పెనిట్లు

8

పరులకెపుడు కీడు చేసి
ఎరుగని మా ఉడుత జాతి
కానందం కాకేమిటి
సంతృప్తికి లోచేమిటి?

9

I. వినండి-సంభాషించండి.

1. దేనిని తృప్తి అంటారు?
2. మీకు తృప్తిని కలిగించిన ఏదైనా ఒక సంఘటన గురించి చెప్పండి.
3. యూ ట్ర్యాబ్లో చూసి, చదిని, మీకు నచ్చిన కథలను గూర్చి సంభాషించండి.

II. చదపండి-ఆలోచించండి-రాయండి.

వదజాలం పెంపాందించుకుండాం-భావాలు నేర్చుకుండాం.

పట్టు తీప్పి = పట్టుకుస్సుది జారి; అకతాయి = అల్లరి; ఒడిసిపట్టి = గట్టిగా పట్టుకొని; సందేహము = అనుమానము; కోకొల్లగ = అధికముగా; మిక్కటముగా = ఎక్కువగా; పదిలంగా = చక్కగా, జాగ్రత్తగా.

1. ఒక ఉడత ఒక కొమ్మునుంచి మరొక కొమ్ము మీరకి దూకుతూ తన తోకను ఆడిస్తూ అడవిలో తిరుగసాగింది.
2. అంతలోనే పట్టుతీప్పి ఆ అల్లరి ఉడుత నేలమీద పడుకొని ఉన్న తోడేలు మీద పడింది.
3. తోడేలు దానిని గట్టిగా పట్టుకొని చంపుటకు ప్రయత్నించబోగా తనను విడిచిపెట్టమని ఆ ఉడుత దీనంగా వేడుకోసాగింది.
4. ఓ ఉడతమ్మా! నిన్ను విడిచిపెట్టమంటావా? అది సరేగాని నాకు ఒక అనుమానం ఉన్నది. నువ్వు దానిని తీర్చాలి.
5. నువ్వు ఎప్పుడు చూచినా ఎంతో సంతోషపోతో అరుస్తుంటావు, ఎగురుతుంటావు. అది ఎలా సాధ్యమైంది?
6. ఇంత చిస్సుదానివైన నీకు అంత సంతోషము ఎట్లు కలిగినది. నేను ఇంత గొప్పవాణి కదా! నా కెందుకు సుఖము లేదు.
7. అప్పుడౌ ఉడుత తోడేలుతో “నన్ను పదిలి పెట్టినచో కొమ్ము ఎక్కు జాగ్రత్తగా అంతయు చెప్పిరను” అనెను.
8. తోడేలుకు జాలి కలిగి, దానిని విడిచిపెట్టేను. అప్పుడు ఆ ఉడత కొమ్ము ఎక్కు ఇట్లు చెప్పసాగేను.
9. ఎప్పుడూ మా ఉడతజాతి ఇతరులకు కీడు చేయుట అనుసది ఎరుగదు. అటువంటి మాకు ఆనందానికి, సంతృప్తికి కొదువ ఉండదు.

III. కృత్యము

పార్య భాగంలోని కింది పద్యాలను చదివి సూచనాసుసారం కృత్యాలు చేయండి.

A. (i) జాతపరచండి.

1. ఉడత సరదాగా	నొడిసిపట్టి చంపబోవ
2. అకతాయి ఉడత	అడవిలోన తిరుగసాగే
3. (ఉడత) దీనంగా	తోడేలుపై జారివడియే
4. తోడేలు ఉడత	వేడుకోసాగేను.

(ii) పార్యభాగంలోని 1, 2, 3 గేయభండిల్లో గల ప్రాపణాలను ఏరి రాయండి.

(1, 2, 3 గేయభండికలు)

B. స్వీయముందచు

“ఉడత తోడేలును వేడుకోవలసి వచ్చింది” ఎందుకు? మీ సాంత వాక్యాల్లో రాయండి.

IV. వినండి-చర్చించండి-రాయండి.

A. జవాబులు రాయండి.

1. తోడేలు ఉడతను ఒడిసి పట్టుకొనుటకు కారణము.
2. “ఉడత-తోడేలు” సంభాషణ.
3. ఉడత ఆనందంగా ఉండటానికి కారణం.

అ. సరైన పదాన్ని ఎన్నుకొని భాలీలను పూరించండి.

1. సరదాగా _____ లోన తిరుగసాగి.

 1. తోట
 2. అడవి
 3. ఉద్యానవనం

2. విడిచిపెట్టమంటావా _____

 1. ఉడతమ్ము
 2. కోకిలమ్ము
 3. కాకమ్ము

3. ఎంతో _____ అరచుచుందువు.

 1. దుఃఖంతో
 2. సంతోషంతో
 3. విచారంతో

4. కొమ్ము ఎక్కి _____ పలుకగలను.

 1. జాగ్రత్తగా
 2. పదిలంగా
 3. మెల్లగా

ఇ. ఎవరు ఎవరితో పలికిరి.

1. విడిచి పెట్టమంటావా.
2. కొమ్ము ఎక్కి పదిలంగా పలుకగలను.

ఈ. తింది గేయపాచాలను సరైన క్రమంలో అమర్చి రాయండి.

సంతృప్తికి లోచేమిటి
ఉడత ఒకటి సరదాగా
ఏల నాకు సుఖంలేదు
అరచుచుందు వెగురుచుందు.

V. స్వీయస్వందన:

1. నీకు నచ్చిన ఏదైనా కథను నీ సాంత మాటల్లో రాయి.
2. ఉడత, తోడేలు మధ్య జరిగిన సంభాషణను నీ సాంత మాటల్లో రాయి.

VI. భాషాపగాహన :

అ. ఏ పదనమో రాయండి.

1. కొమ్మలు
2. సందేహము
3. జాతులు
4. తోడేలు

అ. గీతగీసిన పదాలను ఆయా భాషాభాగాలతో జతపరచండి.

1. తోడేలుకు జాలిపుట్టే	అ.	నామవాచకము
2. ఉడతమ్మను విడిచిపెట్టి	అ.	క్రియ
3. సంతోషంతో అరచుచుండ	ఇ.	సర్వనామం
4. నేను ఇంతటివాణ్ణి	ఈ.	విశేషణము

ఇ. కలిపి రాయండి.

1. కొమ్మలు + ఎక్కి
2. ఉడత + అమ్మ
3. అది + ఎట్లా
4. తీర్చాలి + అది

VII. సుజనాత్మకత

1. గడిసుడిలోని అభ్యర్థాలలో పదాలు రాయండి.

బై	తో	ఏ	నొ
దే	లి	సు	ను
లు	ఆ	ఎ	ము
గ	గి	ఎ	ట్టె

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

2. ‘మేక-లోడేలు కథ’ అంతర్జాలంలో చదివి మీ సాంత వాక్యాల్లో రాయండి.

VIII. లేఖనాప్రశ్నలు:

1. వ్యాసరచన:

పర్మనాత్మకం

కింది పదాల ఆధారంగా సముద్ర తీరాన్ని గురించి 8-10 వాక్యాల్లో పర్మనాత్మక లేఖనం చేయండి.

2. కింది అంశాల ఆధారంగా కథ రాయండి. తగిన శీర్షిక పెట్టండి.

కథాలేఖనం:

రంగడు ఎండిన కొమ్మలు కొట్టుటకు అడవికి వెళ్లుట - గొడ్డలి నదిలో పడుట - రంగడు దుఃఖించుట -

పనదేవత ప్రత్యక్షమగుట - బంగారు గొడ్డలి చూపువు/రంగడు తనది కాదనుట - వెండి గొడ్డలి చూపుట -

రంగడు నిరాకరించుట - దేవత రంగడి గొడ్డలి చూపుట - రంగడి సంతోషం -

దేవత రంగడి నిజాయుతీకి మెచ్చి మూడించిని రంగడికి ఇచ్చుట

వేనివి వేర్పుకున్నా.

- ఇతరులకు కీడు చేయకూడదు.
- ఉన్నదానితో తృప్తినొందవలెను.
- అల్పులు, గొప్పవారు అను బేధ భావాన్ని చూపరాదు.

విషయ: కొన్ని గేయ కథలను సేకరించండి.

5. ఉగాది పండుగ

నేపథ్యం:

- పండుగలు ప్రజల ఆశలకు, ఆశయాలకు దర్శణాలు, ఐక్యతత్కు, ప్రగతికి ప్రతిరూపాలు.
ఆనందానికి, మనోరంజనమునకు నిలయాలు.
- జతవరచండి.

శ్రీ కృష్ణాయంతి	-	గుడిపొడ్యూ
ఉట్టపండుగ	-	జన్మాప్తమి
ఉగాది	-	దహిపూండి

సౌధారణంగా నూతన సంవత్సర ప్రారంభంలో కొన్ని మంచి నిర్మయాలు తీసికొని వాటిని కొనసాగించాలని ప్రతిజ్ఞ చేసుకోవడం పరిపోటి.
జప్పుడు ఉగాది పండుగ సందర్భంగా శ్రీ గుండాల వెంకట కృష్ణారావు గారు ఏవిధంగా మెలగడం అలవర్షకోవాలని చెప్పారో కింది గేయం చదివి తెలుసుకుండాం.

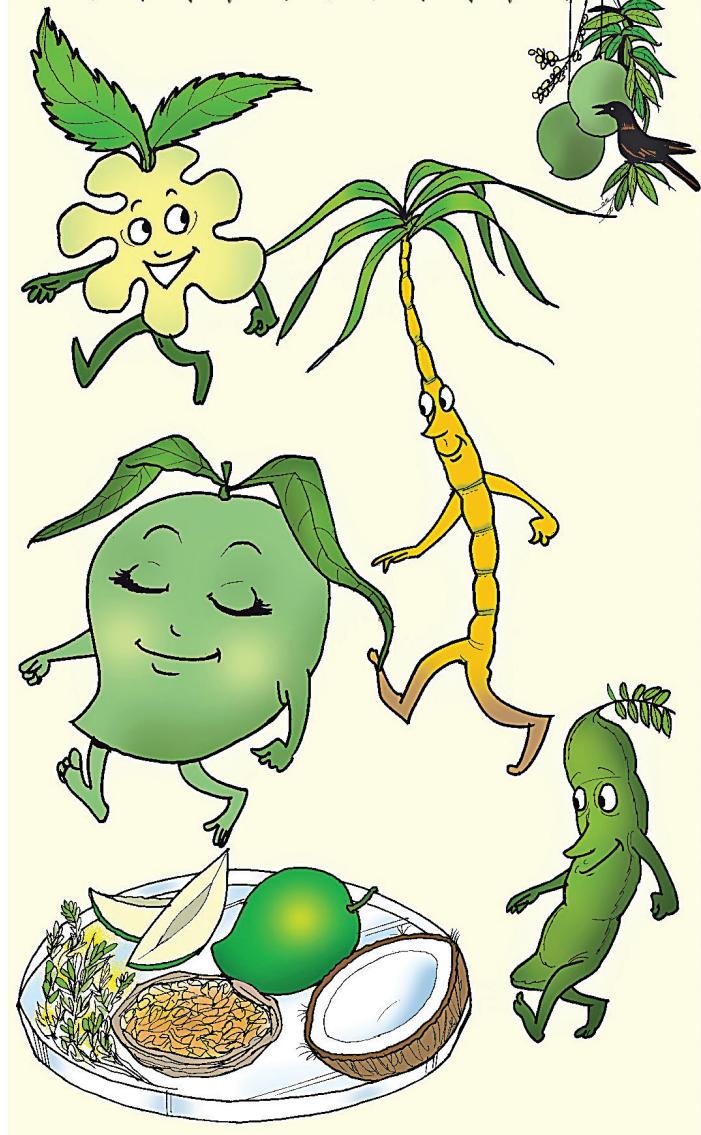
పచ్చిందండీ! పచ్చింది!
'ఉగాది' పండుగ పచ్చింది!
తెచ్చిందండీ! తెచ్చింది!
'ఉగాది' పచ్చడి - తెచ్చింది!

1.

తీఫీ-చేదూ-పగరూ-పులుపుల
నోరూరించే పచ్చడిదండి!
కష్ట-సుఖములు సమ్మేళనమే
జీవితమంచును చెప్పును లెండి! 2.

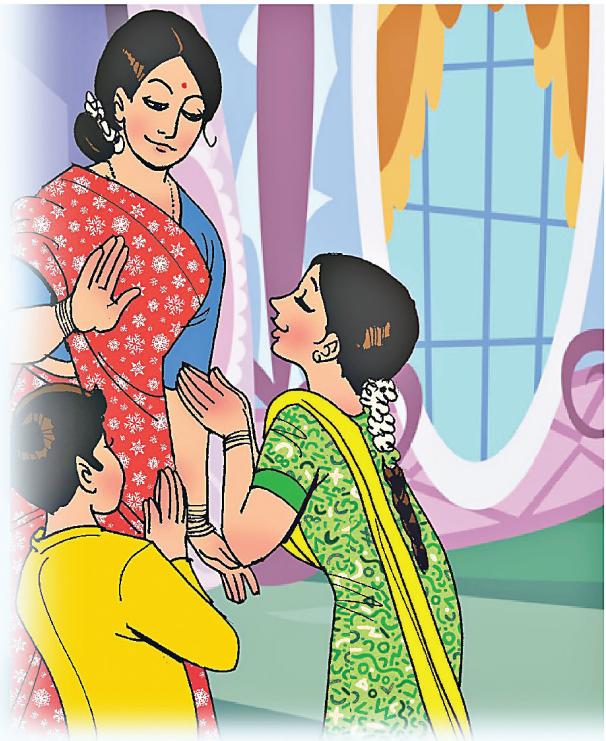
మంచిని పట్టుకు మెలగాలోయ్!
కొంచెము సాయము చేయాలోయ్!
ధన ధాన్యాదులు నిండాలోయ్!
ధర్మం - న్యాయం - ఉండాలోయ్! 3.

లోకం పేకడ తెలియాలోయ్!
దొర్కన్యము నెదిరించాలోయ్!
'సత్యం-ధర్మం' - పండాలోయ్!
సాధుత్వంతో మెలగాలోయ్! 4.

పిన్నలు - పెడ్డలు పెరగాలోయ్!
మంచి మనసుతో ఉండాలోయ్!
రఃర్యా-ద్వేషము మానాలోయ్!
ఎల్లరు ఒకటై ఉండాలోయ్!

5.

మాతృవేశమే గౌప్యదిరా!
స్వర్గ సీమనే మించునురా!
తల్లిని మించిన దైవం లేదని
చాటి చెప్పుచూ బుతకాలోయ్!

6.

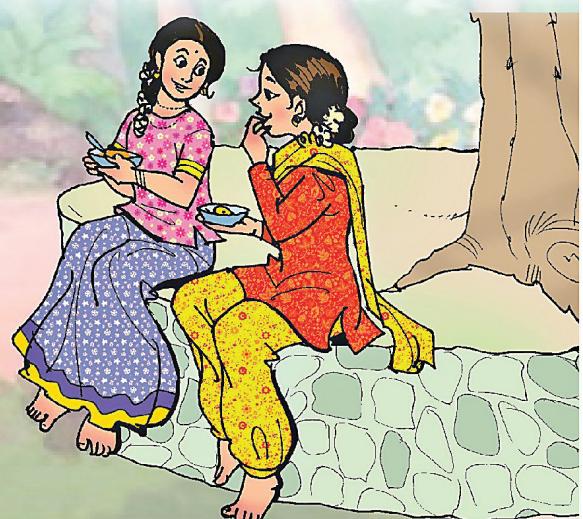
తెలుగు జిలుగులే వెలగాలోయ్!
అంతా ఒకటై నిలవాలోయ్!
'నా-నీ' భేదం పోవాలోయ్!
ఇక్కయతతో మనముండాలోయ్!

7.

వచ్చిందండీ! వచ్చింది!
'ఉగాది' పండుగ వచ్చింది!
తచ్చిందండీ! తచ్చింది!
'పుభూతాంక్షలే తచ్చింది!!'

8.

I. వినండి-సంభాషించండి.

1. ఉగాది పండుగ ఎవ్వుడు వస్తుంది?
2. మహరోష్ట్రలో ఉగాది పండుగను ఏ విధంగా జరుపుకొంటారు?

II. చదపండి-ఆలోచించండి-రాయండి.

పదజాలాన్ని పెంపాందించుకుండాం-బావాన్ని నేర్చుకుండాం.

దౌర్జన్యము = చెడ్డతనము; సమైళనము = కూడిక, సమావేశము; ద్వేషం = పగ, శత్రుత్వం;

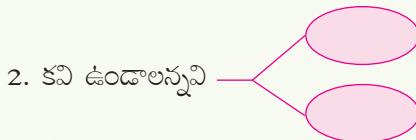
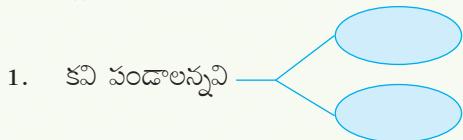
శార్ష్ణ = ఓర్ధవేకపోవడం (ఓర్ధవేనితనం)

1. ఉగాది పండుగ వచ్చింది.
2. ఆ రోజు మనం తినే పచ్చడి తియ్యగా, చేదుగా, వగరుగా, పుల్లగా ఉంటుంది. (అంతేకాదు ఇది ఉప్పగా, కారంగా కూడా ఉంటుంది) మనకి నోరు ఊరిస్తుంది. జీవితమంటే కష్టం, సుఖం కలిసి ఉంటాయని మనకి తెలియజేస్తుంది.
3. ప్రజలందరూ మంచితనంతో కలిసిమెలిసి ఉండాలి. అందరికీ సహాయం చేయాలి. ధర్మాన్ని, న్యాయాన్ని కలిగి ఉండాలి. అందరి ఇచ్చు ధన, ధాన్యాలతో కళకళలాడుతుండాలి.
4. లోకం యొక్క ధోరణి తెలుసుకోవాలి. దౌర్జన్యాన్ని ఎదిరించాలి. సత్యాన్ని ధర్మాన్ని పాటిస్తూ ఉండాలి. అందరితో అణకువగా నడుచుకోవాలి.
5. పిల్లలు, పెద్దలు మంచి మనసుతో ఉండాలి. శార్ష్ణ, ద్వేషాలు మాని అందరు ఒకటిగా ఉండాలి.
6. మాతృదేశం స్వగ్రం కంటే గొప్పది. తల్లిని మించిన దైవం లేదని ఎలుగెత్తి చాటుతూ బుతకాలి.
7. తెలుగువారి గొప్పదనం వెలగాలి. అందరూ ఒకటిగా ఉండాలి. నువ్వు-నేను అన్న తేడా ఉండకూడదు. కలిసి మెలసి ముందుకు సాగాలి.
8. ఈ విధంగా మనమంత ఐక్యంగా ఉండాలని మనందర్ని ఒకటిగా చేయడానికి ఉగాది పండుగ వచ్చింది. మనందరికి మంచి జరగాలని శుభాకాంక్షలు తెలుపుచున్నది.

III. కృత్యము

కింది గేయచరణాలను చదివి సూచనాసుసారం కృత్యాలు చేయండి.

A. (i) జవాబులు రాయండి.

(ii) గేయంలోని ఏపేని రెండు ప్రాపణ పదాలను ఏరి రాయండి.

పార్శ్వభాగములోని క్రింది 3, 4 గేయ చరణాలను చదివి సూచనాసుసారం కృత్యాలు చేయండి.

A. దేశంలోని ప్రజలు ఏ విధంగా ఉండాలని కవి తెలుపుచున్నాడో మీ సాంతమాటల్లో రాయండి.

IV. చదపండి-చర్చించండి-రాయండి.

B. జవాబులు రాయండి.

1. ఉగాది పండుగను ఎందుకు జరుపుకుంటారో చర్చించండి.
2. ఉగాది పచ్చడి ఏమని ప్రబోధిస్తుంది?
3. జనులు ఏ విధంగా ఉండాలని 'ఉగాది' గేయంలో కని తెల్పారు.

అ. కుండలీకరణములో ఇచ్చిన పదాలను ఉపయోగించి భాషీలను పూరించండి.

(ధైషం, జిలుగు, దౌర్జన్యము, తల్లిని, న్యాయం)

1. ధర్మం _____ నిండాలోయ్
2. _____ నెదిరించాలోయ్
3. శార్వీ _____ మానాలోయ్
4. _____ మంచిన దైవములేదు.
5. తెలుగు _____ లే వెలగాలోయ్

ఇ. త్రేంది వాటిని జతపరచము.

‘క’ వర్ణము	‘చ’ వర్ణము
1. ధన	అ) పోకడ
2. పిన్నలు	ఆ) ధాన్యాదులు
3. లోకం	ఇ) మనసు
4. కష్ట	ఈ) పెద్దలు
5. మంచి	ఉ) సుఖములు ఊ) దైర్ఘ్యము

చదువుకుండాం - చక్కితులవోదాం

1. మీకు తెలుసా! తెలుగు భాషకు దాదాపు ముహ్యయి మాండలికాలు వాడుకలో ఉన్నాయి.
2. మారిపస్సలో రేడియో, టీవీలలో తెలుగు కార్బూకమాలు ప్రసారమవు తుంటాయి.
3. మయన్నార్ రాజధాని యాంగల్లో ఒక తెలుగు గ్రంథాలయం ఉంది. దాని పేరు ‘శ్రీయోగి వేమన గ్రంథాలయం’ మయన్నార్ ఒక నీధికి అతిపెద్ద నగరాలలో ఒకవైన మాలమ్మేస్సలో ‘మల్లెపూల దిబ్బ’ అనే అచ్చ తెలుగు పేరు ఉన్నది.
4. మయన్నార్ ఒక నీధికి అతిపెద్ద నగరాలలో ఒకవైన మాలమ్మేస్సలో ‘మల్లెపూల దిబ్బ’ అనే అచ్చ తెలుగు పేరు ఉన్నది.

V. స్వియంపుండన

1. ఉగాది పండుగను మీరు ఎలా జరుపుకొందురో మీ సాంతమాటల్లో రాయండి.
2. ఉగాది పచ్చడిని ఎలా తయారు చేస్తారో మీ సాంతమాటల్లో రాయండి.

VI. భాషాపగాహన

అ. గీతగీసిన ప్రత్యయాలు, ఏ విభక్తులో గుర్తించి పట్టికలో రాయండి.

ప్రత్యయాలు	విభక్తులు
1. ధన ధాన్యాదులు నిండాలోయ్.	_____
2. మంచిని పట్టుకు మెలగాలోయ్.	_____
3. సాధుత్వంతో మెలగాలోయ్.	_____

అ. త్రేంది వాటికి వ్యాపిరేక పదాలు రాయండి.

1. సత్యము X
2. ధర్మము X
3. న్యాయము X
4. X అనురాగము

ఇ. సంధి విడార్చి రాయండి.

1. జీవితమంచు : +
2. ధాన్యాదులు : +
3. శుభాకాంక్షలు : +

VII. సృజనాత్మకత

- అ.
1. ఏనిధి రాష్ట్రాల్లో ఉగాది ఎలా జరుపుకుంటారో అంతర్జాలము ద్వారా తెలుసుకొని రాయండి.
 2. తెలుగు దేశపు అభిప్రాయాలకి పాటుపడిన వ్యక్తుల గురించి అంతర్జాలము ద్వారా తెలుసుకొని రాయండి.
 3. చిత్రాన్ని చూచి ఈ పండుగను మహారాష్ట్రలో ఏ విధంగా జరుపుకుంటారో రాయండి.
 4. ఉగాది సందర్భంగా సొంతంగా రాసిన శుభాకాంక్షలను వాట్టుల్సే ద్వారా మీ స్నేహితులకు, బంధువులకు పంపించండి.

అనువాదం: తెలుగులోకి అనుషఠాంచండి.

1. Unity is strength _____
2. I love my Motherland _____
3. Help others _____
4. Respect your Parents. _____

VIII. జట్టువని : ఉగాది పచ్చడిని ఏనిధంగా తయారు చేస్తారో అంతర్జాలం ద్వారా సేకరించండి. విద్యార్థులు రెండు జట్లుగా ఏర్పడి పచ్చడిని తయారు చేసి చక్కగా తినండి/త్రాగండి.

సమాచార ప్రసార సాంకేతిక పరిజ్ఞానము (ICT)

యూనికోడ్ ఫాంట్ల వల్ల సునాయాసంగా కంప్యూటర్లో తెలుగు టైప్ చేయవచ్చు. ఫాంట్ అనగా ఒకే కైలిలోని అమ్మ అక్షరాల మొత్తం అనవచ్చు. యూనికోడ్ ఫాంట్ (Unicode font) అనునది పెక్కు అక్షరాలు, చిహ్నాలు, అంకెలు మొదలగు వాటితో కూడిన కంప్యూటర్ ఫాంట్

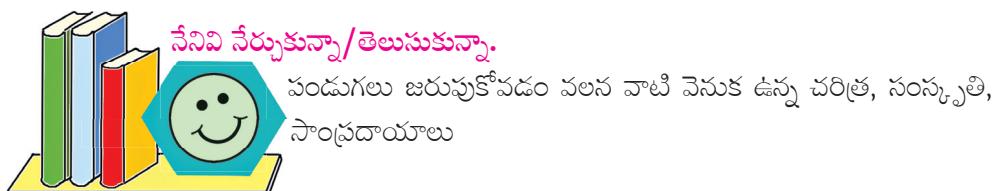
ప్రాంతీయ భాషలలో కంప్యూటర్ పై పని చేయుటకు మొదటి ప్రాంతీయ భాషాలు, మనకు కావలసిన కీబోర్డ్ లే అపుటను ఎన్నుకోవాలి. తరచుగా వాడే కీబోర్డ్లు రెండు రకాలు.

ఫోనెటిక్ కీబోర్డ్ (Phonetic Keyboard) అక్షరాలు, పదాలు ఉచ్చారణ అనుసారం ఇంగ్లీషులో టైప్ చేయడం.

Namaste - నమస్తే	Shubham- శుభం	Patnam - పట్టం
Kartavyam - కర్తవ్యం	Patrika - పత్రిక	Dabbu - డబ్బు
Pakshi - పక్షి	Rushi - రుషి	Baanamu - బాణము

ఇన్స్‌ప్రైష్ట్ కీబోర్డ్ (Inscript Keyboard) దీనిని ఉపయోగించుటకు వర్లమాల, గుణింతాలు ఎలాటైప్ చేయాలో తెలిసి ఉండాలి. కీబోర్డ్ లేఱపులను ప్రైన్పై పెట్టుకొని దాని సహాయంతో టైప్ చేసుకోవచ్చు. అపురుషులే అన్లైన్ నిఘంటుపులను సంప్రదించవచ్చును. ఈ విధంగా 'ఈమెయిల్'లో కూడా తెలుగులో టైప్ చేయవచ్చును. ఇప్పుడు మీరు తెలుగులో మంచి చక్కని ఆకర్షణీయమైన శుభాకాంక్షల కార్పులు తయారు చేసి స్నేహితులకు, బంధువులకు ఈమెయిల్ ద్వారా పంపండి.

ఉ.సూ: విద్యార్థులకు దసరా, దీపావళి మొదలైన పండుగల గురించి వివరించి, వాటిని జరుపుకోనటలో వాటి నేనుక ఉన్న అంతర్యాన్ని వివరించండి.

6. వాషింగ్టన్

పారంలోకి ప్రవేశించే ముందు.

- మనిషి జీవితంలో అతి ముఖ్యమైనది - ప్రతి మనిషి తన పనిని నిజాయితీగా చేయడం - పేక్సీస్టీయర్.
- తన కర్తవ్యాన్ని నిజాయితీగా నిర్వహించే వ్యక్తి మిగటా అందరికన్నా మిన్నగా ప్రజానేవ చేయగలుగుతాడు - జవహర్లాల్ నెప్రూ..
- అమెరికా స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో వాషింగ్టన్ యొక్క నాయకత్వం గురించి ఉపాధ్యాయునితో వర్ణించండి.
శ్రీ నాళం కృష్ణరావుగారు ఈ పారంలో వాషింగ్టన్ యొక్క సహస్రభాతి, నిరాడంబరత, కర్తవ్యనిష్టులను వివరించిన తీరును చూద్దాం.

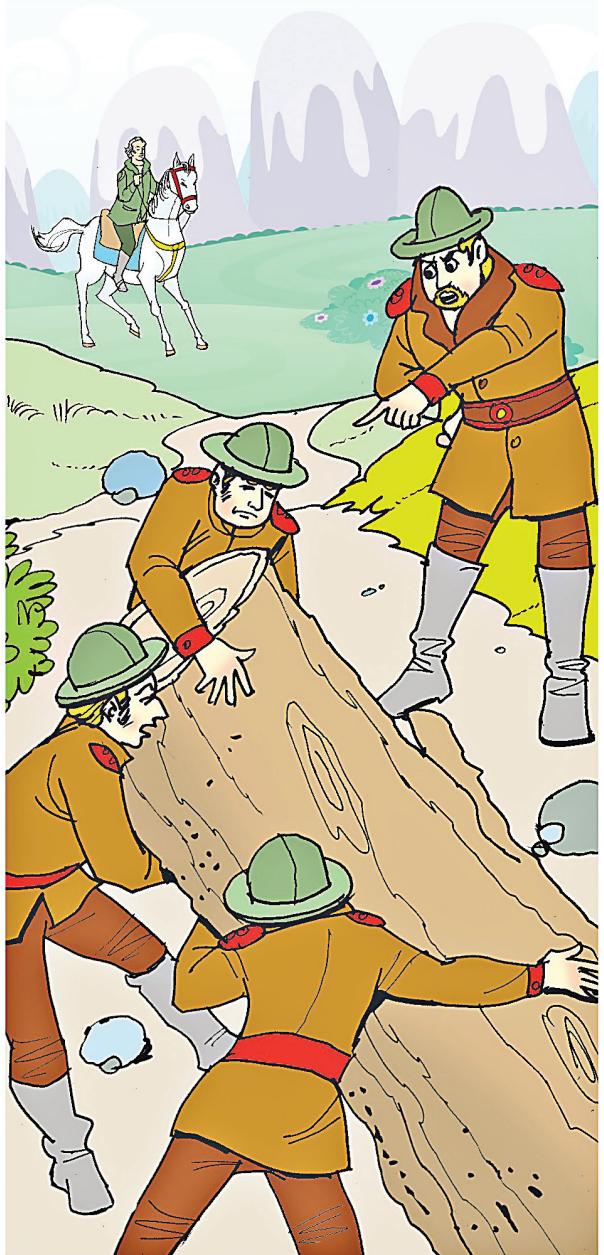
పాంథుడొక్కడు పట్టుకా పరిసరమున

హాయముపై నెక్కి యెచటకో అరుగు చుండె,

డారి వెలుపల కొందరు యుద్ధభటులు

త్రోయుచుండెరి బరువైన దూలమొకపి

(1)

బలిమ్ముమై వారలందఱు పట్టిపెనగి

అదిమి లాగిన దూలంబు కడలదయ్య

పట్టు, డెత్తుడు, నెట్టుడు, కట్టిలాగు

డంచు నొక్కడు వారి గద్దించుచుండె

(2)

పథికుడది చూచి వానితో బలికెనిట్లు

అయ్య ఇటు చేయుడఱు సీయు డంచు నిల్చి

సుడువు కంచెను నీపును సడుము కట్టి

సాయమొనరించి కార్యంబు చేయరాదె?

(3)

చుటుకు చుటుకున నాతండు చూచి అనియె

“నన్నుకేపల సామాన్య నరుని రీతి

మాటలాడెదు తారతమ్యంబు లీక

ఎప్పురనుకొంటి? సేనాని జావ్యే యేను”

(4)

“అహా! మీరలంతటి మహామహులటంచు
ఎఱుగ కాడితి నన్ను క్షమింపుడయ్య”
అనుచు తెరువరి మెల్లన హాయము డిగ్గి
శక్తి కోలదిని భటులకు సాయపడియె

(5)

తోడనే వారు పథికుండు తోడుపడగ
ఎత్తిరపలీల దూల ముఖైత్తు గాగ
చెంత నిలుచుండె నడుమున జేయివైచి
భూవరుండన దళవాయి లీవి మెఱయ

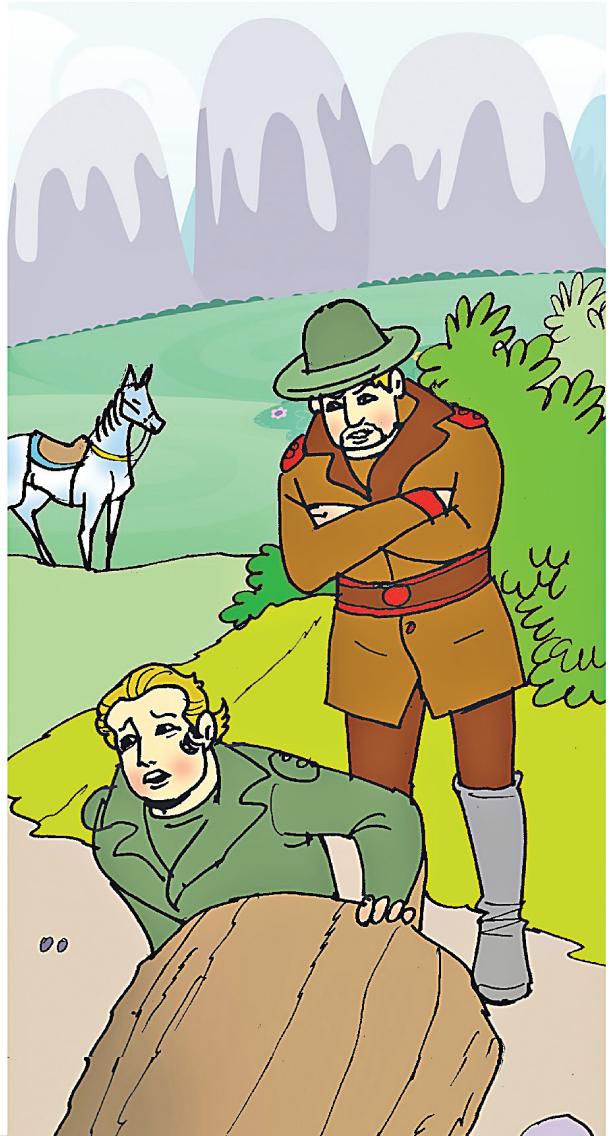
(6)

అంత తెరువరి నవ్వుచు నతని కనియె
“అన్న! ఎపుడైన పనియున్న నన్ను పిలువు,
డన్యడనుగాను, సర్వైన్యధిపతిని,
నన్ను పిలుతురు, ‘ఫాఫింగుటన్నటంచు.’”

(7)

అంత పడవాలు గ్రైకు మిక్కనగ లేక
చిత్తరువు రీతి నిలబడి చేష్టలుడిగి
సెల వోసంగుడు పోయిపచ్చెద నటంచు
చనియె తెరువరి వేగ నశ్యంబు నెక్కి

(8)

ఉ.మా: అహంకారముతో రాజ్యాలను పోగొట్టుకున్న రాజుల గురించి విద్యార్థులకు తెలియజేయండి.
ఉదా. రావణాసురుడు, ఇంద్రుడు మొదలగువారు.

I. వినండి-సంభాషించండి.

- రక్క భటులు దేశాన్ని రక్కించే విధము.
- “కొండ యద్దమందు కొంచెన్మెయుండదా” చర్చించండి

II. చదపండి-ఆలోచించండి-రాయించి.

వదఱాలాన్ని పెంపాందించుకుండాం-భావాలను నేర్చుకుండాం.

పాంథుడు = బాటసారి; ఉన్నైత్తు = మిక్కిలిఎత్తు; హాయము - గుళ్ళము; భూపరుండు = ప్రభువు; అరుగుచుండె = వెళ్ళుచుండెను; దళవాయి = సేనాని; పెనగి = ప్రయత్నించి; రీని = గాంభీర్యము; గద్దించు = అదలించు; అస్యుడనుగాను = పరాయివాడనుగాను; పథికుడు = బాటసారి; పడవాలు = సేనాని; సుడుపుట = చెప్పుట; గ్రికుమీక్కుసగలేక = మారు మాట్లాడలేక; కార్యంబు = పని; తారతమ్యము = వ్యత్యాసనము; చిత్తరుపు = బొమ్మి చిత్రము; చువ్వె = సుమా; ఏను = నేను; చెప్పులుడిగి = కదలిక కోల్పోయి; ఆడితి = పరికిలిని; అశ్వంబు = గుళ్ళము; తెరువరి = బాటసారి; డిగి = దిగి; అవలీలగా = సులభముగా

- బాటసారి ఒకడు గుళ్ళము ఔనెక్కి పట్టణపరిసరము మీదుగా ఎక్కడికో వెళ్ళుచుండెను. పట్టణము బయట కొందరు యుద్ధ భటులు ఒక బరువైన దూలమును తోయుటకు యత్నించుచుండిరి.
- యుద్ధభటులు తమ బలమంతయు ఉపయోగించి ఎంతగా ప్రయత్నించినను ఆ దూలము కదల కుండెను. ఒక వ్యక్తి అచట నిలబడి “పట్టండి, ఎత్తండి, నెట్టండి, కట్టిలాగండి” అని వారిని గద్దించుచుండెను.
- అది గమనించిన బాటసారి ఆ వ్యక్తితో “అయ్య! సీను నిలబడి ఇలా చేయండి, అలా చేయండి అని వారితో చెప్పుటకంటే నీపును పూనకోని వారికి సహాయపడి ఆ పనిని చేయరాదా!” అని అనెను.
- ఆ వ్యక్తి బాటసారిని కొఱకోయి చూచుచు “సన్న కేవలము సామాన్య మాసపునిగా తలచి, వ్యత్యాసమును ఎంచక మాట్లాడు చున్నాపు. సన్న ఎవరసుకున్నాపు? నేను సేనానిని సుమా!” అనెను.
- “ఓహో! మీరు అంతటి మహామభావులని తెలియక మాటలాడితిని. అయ్య! సన్న క్షమించుడు” అని బాటసారి గుళ్ళము పైనుండి దిగి తన శక్కికోలది ఆ యుద్ధభటులకు సహాయపడెను.
- బాటసారి సహాయపడినంతనే భటులు దూలమును సులభముగ పైకెత్తగలిగిరి. సేనాని నడుముపై చేతులుంచుకోని గాంభీర్యము ప్రకాశింప రాజువలె సమీపమున నిలబడియుండెను.
- ఆ తరువాత బాటసారి చిఱునప్పుతో సేనానిని చూచి ఎప్పుడైనా పని ఉన్నచో సన్న పిలవండి. నేను పరాయివాడనుకొను, సర్వపైన్యాధిపతిని. సన్న ‘పాపింగ్ లన్’ అని పిలుస్తారు” అనెను.
- ఆ మాటలు విన్న సేనాని మారు మాట్లాడలేక కదలికను కోల్పోయి బొమ్మపలె నిలుచుండి పోయెను. “నాకిక సెలవు ఇవ్వండి, వెళ్ళినచ్చెదనని సలుకుచు” ఆ బాటసారి గుళ్ళము నెక్కి వేగముగా వెళ్ళిపోయెను.

III. కృత్యము: కేంది పద్యాలను చదివి సూచనాసూరం కృత్యాలు చేయండి.

(i) అల్లిక పూరించండి.

కదలని దూలాన్ని ఇలా చేయమని సేనాని చెప్పాడు

(ii) కేంది పదములకు పదసములు మార్పి రాయండి.

1. భటుడు _____

2. వారు _____

(ఒకటి నుండి నాలుగు పద్యాలు)

అ. శ్లోయపుండస

నీను ఇతరులకు చేసిన సహాయాన్ని నీ సాంతమాటల్లో రాయుము.

IV. వినండి-చర్చించండి-రాయండి.

అ. జవాబులు రాయండి.

1. బాటసారికి - సేనానికి మధ్య జరిగిన సంభాషణ
2. యుద్ధభటులకు బాటసారి సహాయపడిన విధము
3. సేనాని బొమ్మలా నిలబడడానికి కారణము.
4. దూలాన్ని ఎత్తడానికి యుద్ధ భటులు చేసిన ప్రయత్నాలు.

అ. సరియైన సమాధానాన్ని గుర్తించండి.

1. దీనిని అవలీలగా ఎత్తారు.
అ. కర్రను ఆ. దూలమును ఇ. స్తంభమును
2. పాంథుడు ఎక్కినది
అ. హయము ఆ. రథము ఇ. గజము

ఇ. కింది వాక్యాలను ఎవరు ఎవరితో పలికిరి.

1. “ఎవ్వరను కొంటి? సేనాని జ్ఞాన్యేయేను”
2. “ఎప్పుడైన పనియున్న నన్ను పిలువు”.

V. స్వియమ్యుక్తికరణ

1. బాటసారికి సేనానికి మధ్య జరిగిన సంభాషణను మీ సాంత మాటల్లో రాయండి.
2. వాపింగ్స్‌ను గూర్చి సాంతమాటల్లో రాయండి.

VI. భాష్యపగాహన

అ. ప్యాలెరేక పదాలు రాయండి.

1. అకార్యము
2. లోపల
3. తెలికైన
4. మెల్లగా

అ. పదాలను కలిపి రాయండి.

1. బరువు + ఐన
2. వారలు + అందయి
3. దూలము + ఒకటి
4. పలికెను + ఇట్లు

VII. సృజనాత్మకత

గర్వము వల్ల సామ్రాజ్యాన్ని కోల్పోయిన దుర్శ్యాధనని కథను అంతర్జాలంలో నుండి గ్రేహాంచి రాయండి. (సంక్లిష్టంగా)

VIII. లేఖన సైఫ్యూషన్లు: ప్రకటన

ప్రియదర్శిని పారశాల విద్యార్థుల విహారయాత్ర

కింది సమాచారాన్ని చదివి ప్రకటన తయారు చేయండి.

తేది : 08.12.2018

చిరునామ : కేశవ స్టాప్, భయందర్

విషయం : విహార యాత్ర

రుసుం : 200 రూ..లు

సమయం : ఉదయం 7.00 నుండి సాయంత్రం 6.00 గం..లు

నేనివి నేర్చుకున్నా:

ఎంతగొప్ప పదవికి వెళ్లినా వినయ విధేయతలను కలిగి ఉండాలి.

1. రియల్ హారో

పాఠంలోకి ప్రవేశించేముందు:

- ఉత్సంఘ - దీనినే ఆంగ్లంలో ససైన్స్ అంటారు.
 - కొన్ని విషయాలను లేదా కథలను ఊరిస్తూ, ఊరిస్తూ అసలు విషయాన్ని త్వరగా చెప్పుకుండా ఉత్సంఘను పెంచుతూ జాప్యం చేసి చివరకు రోమాంచకం కలుగునట్టు అంతిమఫుట్టాన్ని చెప్పుడం పాతకుల ఆనందాన్ని ఇసుమడించేస్తుంది.
- ఇప్పుడు ఆ పంధాలో పెండెం జగద్గిర్యగారు చెప్పిన ఈ కథను చదవండి. చివరలో మీరు తప్పక చప్పట్లు కొడతారు సుమా!

“ఒరే పిల్లలూ! రేపు మన బడికి ఒక హారో వస్తున్నాడు. మనమంతా ఆయనకు ఘనంగా స్వాగతం పలకాలి. అందుకని మీరంతా పూలమాలలతో సిద్ధం కావాలి” అన్న తెలుగు టీచరు శర్మ మాటలు విని పిల్లలంతా ఆశ్చర్యంతో నోళ్ళు తెరిచారు. నిజమా అన్నట్టు చూశారు. శర్మ మళ్ళీ “నేను చెప్పేది నిజమేనరా! నా ఆహోనం నేరకు ఆయన మన బడికి రావడానికి అంగీకరించాడు. రేపు ఉదయమే వచ్చి సాయంత్రం దాకా మనతోనే ఉంటాడు. మీరు అడిగే ప్రశ్నలన్నింటికి జవాబులు చెప్పాడు” అన్నారు పిల్లలందరి వైపు చూస్తూ.

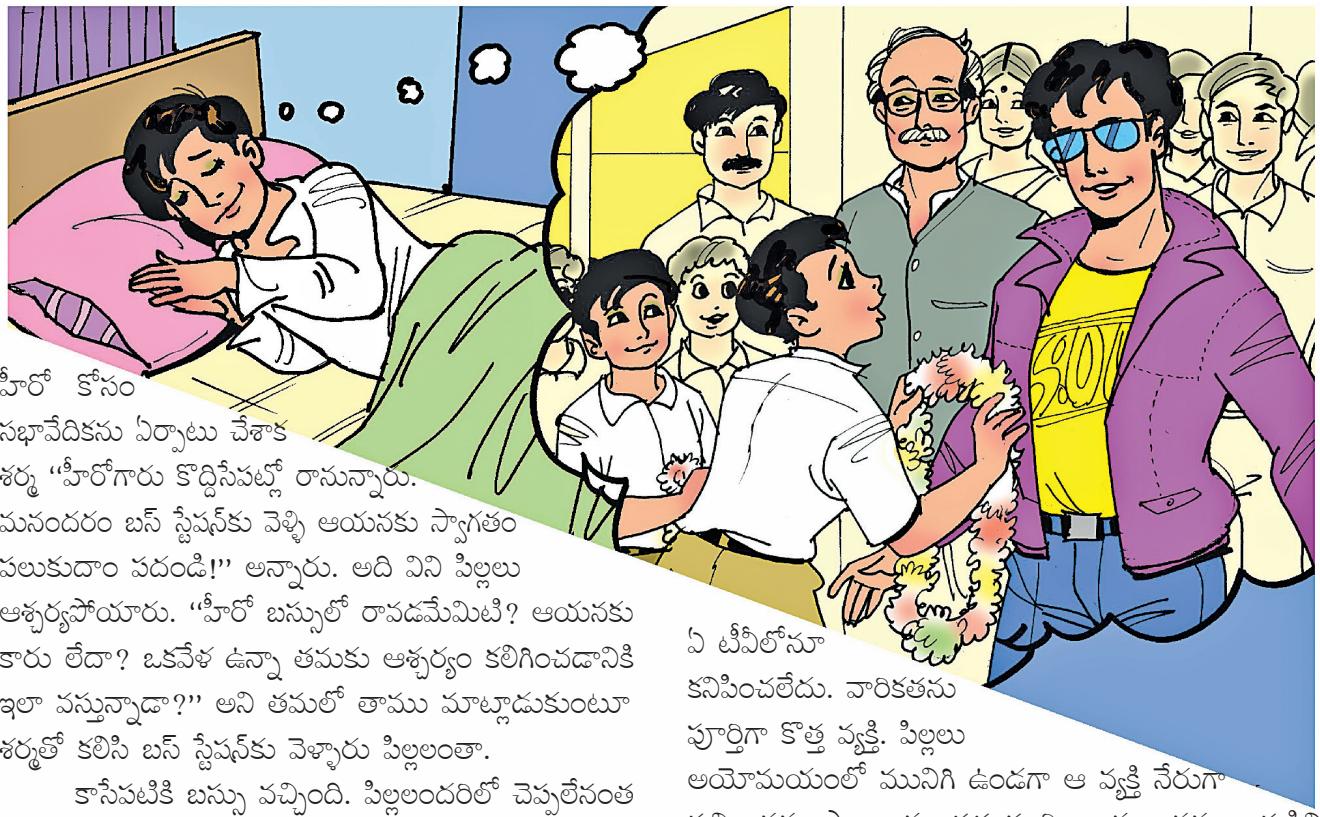
పిల్లలు ఇంకా నమ్మలేనట్టుగా చూస్తుండిపోయారు. హారో ఏమిటి? తమ బడికి రావడమేమిటి అని విషయం చెందారు. “ఎవరా హారో? ఏయే సినిమాల్లో నటించాడు? అతను మీకెలా తెలుసు?” అంటూ శర్మ మీద ప్రశ్నల వర్ణం కురిపించారు. దానికాయన చిరుసప్పు నవ్వి “ఇప్పు తెలుసుకోవడానికి రేపటి పరకు ఆగాల్సిందే!” అంటూ తరగతి గదిలోంచి బయటకు నడిచారు.

పిల్లలంతా గోలగోలగా హారో గురించి మాటలుకున్నారు. కానీపటికి అందరి చూపులు విమల్ వైపు తిరిగాయి. విమల్ ముఖంలో చెప్పలేనంత అనందం కనిపించసాగింది. విమల్కు హారో కావాలని బలమైన కోరిక. చక్కగా డాన్సులు చేస్తుంటాడు. కరాటే కూడా నేర్చుకున్నాడు. తన స్నేహితులతో తరచూ సినిమా డైలాగులు చెబుతూ అలరింపజేసేవాడు. బడిలో జరిగే సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల్లో నాటకాలు వేసేవాడు. అద్భుతంగా సటించి అందరి ప్రశంసలు అందుకున్నాడు. పెద్దయ్యాక ఏమపుతాపని ఎవరడిగినా హారోనయ్య పెద్ద పెద్ద సినిమాల్లో సటిస్తానని చెప్పేవాడు. అతని అభిరుచుల గురించి, ఆశయం గురించి టీచర్లకు, తోటి పిల్లలకు బాగా తెలుసు.

“ఇంకేంటి విమల్! హారో కావడమెలాగో, సినిమాల్లో నటించడమెలాగో తెలుసుకునేందుకు ఇదే సీకు మంచి అవకాశం!” అంటూ విమల్ భుజం మీద చేయి వేస్తూ అతని పక్కన కూర్చున్నాడు ప్రణామ. “ఓసోను! విమల్కు ఇలాంటి అవకాశం మళ్ళీ వస్తుందో రాదో!” అంటూ వారి పక్కకు పచ్చి చేరాడు కోనింద. మిత్రులిద్దరి వైపు అభిమానంగా చూస్తూ చిరుసప్పు నవ్వాడు విమల్.

ఆరోజు సాయంత్రం విమల్ తనకు తెలిసిన వాళ్ళ ఇళ్ళన్ని తిరిగి రకరకాల పూలు సేకరించుకువచ్చాడు. తను హారోకు వేసే దండ అందరి దండల కంటే విభిన్నంగా ఉండాలని, తాను ప్రత్యేకంగా హారో దృష్టిలో పడాలని అతని తాపత్రయం. అందుకని అమ్మతో చెప్పి చక్కగా మాల కట్టించాడు. పెద్దగా, అందంగా ఉన్న ఆ మాలను చూసి మురిసిపోయాడు. అవాళ రాత్రి విమల్కు నిద్రె పట్టలేదు. హారోతో ఎలా మాటల్చాలి? ఏయే విషయాల గురించి అలోచిస్తూ ఎప్పుడో అర్ధరాత్రి దాబాక నిద్రలోకి జారుకున్నాడు. తాను హారో అయిపోయి సినిమాల్లో సటిస్తున్నట్టు ఎన్నో కలలుగన్నాడు. ఒక విమలే కాదు, అందరు పిల్లలు అదే విషయం గురించి రకరకాల ఆలోచనలతో చాలా సేపటిదాకా నిద్రపోలేదు.

తెల్లవారగానే తయారయ్య అందరికన్నా ముందుగా బడికి చేరుకున్నాడు విమల్. పిల్లలందరు ఒక్కొక్కరుగా తమ పూలమాలలతో పచ్చి చేరారు. కొండరైతే హారోకు ఇప్పడానికి ఏవో బహుమతులను కూడా తెచ్చారు. టీచర్లతో సహా అందరూ విమల్ తెచ్చిన దండ చాలా బాగుందని మెచ్చుకున్నారు. పొంగిపోయాడు విమల్.

హీరో కోసం

సభావేదికను ఏర్పాటు చేశాక
శర్మ "హీరోగారు కొద్దిసేపట్లో రానున్నారు.

మనందరం బన్ స్టేషన్‌కు వెళ్ళి అయసకు స్టోగ్‌తం
పలుకుదాం పదండి!" అన్నారు. అది విని పిల్లలు
అశ్వర్యపోయారు. "హీరో బస్టర్లో రావడమేమిటి? అయసకు
కారు లేదా? ఒకవేళ ఉన్నా తమకు ఆశ్వర్యం కలిగించడానికి
ఇలా పస్తున్నాడా?" అని తమలో తాము మాటల్చడుకుంటూ
శర్మతో కలిసి బన్ స్టేషన్‌కు వెళ్ళారు పిల్లలంతా.

కాసేపబికి బస్ట వచ్చింది. పిల్లలందరిలో చెప్పలేనంత
ఉత్కుంర. ఊపిరి బిగబట్టి బస్ట వైపు చూడసాగారు. తమ
ఊపిరి వాళ్ళే తమకు తెలిసిన వాళ్ళే చాలామంది బస్ట దిగి
వెళ్ళపోయారు. ఆఖరిగా పైనిక దుస్తుల్లో ఉన్న ఒక వ్యక్తిభుజాన
సంచితో బస్ట దిగాడు. అతన్ని చూడగానే శర్మ అనందంగా

"అదిగో హీరో వచ్చేశాడు!" అని గట్టిగా అన్నారు పిల్లలంతా
ఆప్టాక్టివైపు చూసి విస్తుపోయారు. ఇది పరకు
అతడిని ఏ సినిమాలోనూ
చూడలేదు.

ఏ టీవీలోనూ

కనిపించలేదు. వారికతను

పూర్తిగా కొత్త వ్యక్తి. పిల్లలు

అయోమయంలో మునిగి ఉండగా ఆ వ్యక్తి నేరుగా

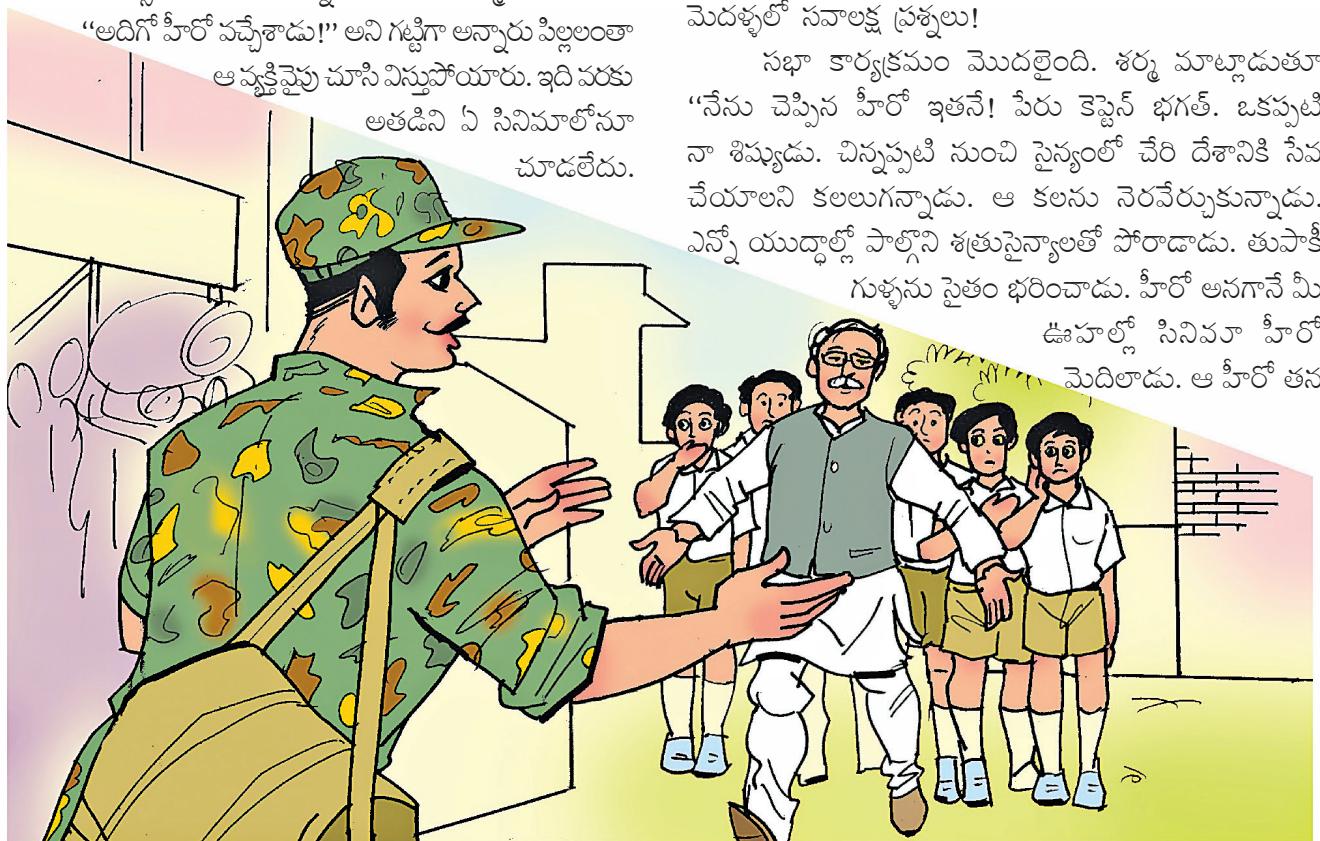
వచ్చి శర్మ పాదాలకు నమస్కరించాడు. శర్మ అతడిని
అత్మియంగా ఆలింగనం చేసుకున్నారు. పిల్లలకేం అర్ధం
కాలేదు. శర్మ సూచన మేరకు ఒకరిద్దరు వచ్చి అతని మెడలో
పూలమాలలు వేశారు. అందరు కలిసి బడికి వెళ్ళారు. పిల్లల
మెదశ్లో సవాలక్ ప్రశ్నలు!

సభా కార్యక్రమం మొదలైంది. శర్మ మాటల్చడుతూ
"నేను చెప్పిన హీరో ఇతనే! పీరు కెప్పెన్ భగత్. ఒకప్పటి
నా శిష్యుడు. చిన్నప్పటి సుంచి సైన్యంలో చేరి దేశానికి సేవ
చేయాలని కలలుగన్నాడు. ఆ కలను నెరవేర్పుకున్నాడు.
ఎన్నో యుద్ధాల్లో పాల్గొని శత్రువైన్యాలతో పోరాడాడు. తుపాకీ

గుళ్ళను పైతం భరించాడు. హీరో అనగానే మీ

ఊపాల్లో సినిమా హీరో

మెదిలాడు. ఆ హీరో తన

పుత్రీలో భాగంగా నటిస్తూ మనకు అనందాన్ని కలిగించవచ్చు కానీ ఈ హీరో తన పుత్రీ ధర్మం కోసం జీవిస్తూ తన ప్రాణాలను పణంగా పెట్టి మన జీవితాలను కాపాడుతున్నాడు ఇప్పుడు చెప్పండి ఇతను రియల్ హీరోనా కాదా?" అన్నారు పిల్లల వైపు సూటిగా చూస్తూ.

అప్పటిదాక నిశ్శబ్దంగా నింటున్న పిల్లలందరు శర్య మాటలకు వెంటనే స్పందించారు. ఒక్కసారిగా "రియల్ హీరో కెప్పేన్ భగత్తు జై!" అంటూ నినాదాలు చేశారు. భగత్త పిల్లలను ఉద్దేశించి మాటల్లాడుతూ సరిహద్దులో ఉండే పరిస్థితులు, శత్రువైన్యాల దాడులు, మన సైనికుల వీరోచిత చర్యల గురించి వివరంగా చెప్పాడు. పోరాటాల్లో తన శరీరానికి తగిలిన గాయాల గుర్తులను చూపించాడు. పిల్లలు ఉద్వేగభరితంగా చూస్తుండిహోయారు. సైనికులు గురించి కొంతమంది పిల్లలు వ్యక్తం చేసిన సందేహాలకు ఆయన వేదికపై నుంచే సమాధానమిచ్చాడు.

తరువాత పిల్లలందరు పరుసగా భగత్తును పూలమాలలతో సత్కరించడం మొదలుపెట్టారు. భగత్త ప్రతి విద్యార్థితో

కరచాలనం చేస్తూ "పెద్దయ్యక సుఖ్య దేశానికి ఏ విధంగా సాయపడతాపు?" అని అడగసాగాడు. "నేను డాక్టరునై ప్రజల అరోగ్యాలను కాపాడతాను!" అని చెప్పింది సాత్మీక. "నేను లాయరునై అన్నాయాలను అరికడతా!" అన్నాడు శ్రీజన్. "నేను టీచరునై ఎంతోమంది పిల్లలను తీర్చిదిద్దుతాను!" అంది వాత్సల్య.

ముందు వరుసలో కూర్చుని గాఢమైన ఆలోచనలో మునిగి ఉన్న విమలను చూసిన శర్య "విమల్ నువ్వింకా రాలేదేం? త్వరగా వచ్చేయో!" అని పిలిచారు. తేరుకున్న విమల్ వెంటనే లేచి వేదికపై వెళ్ళాడు. ఎంతో అభిమానంగా భగత్త మెడలో పూలమాల వేశాడు.

భగత్త కృతజ్ఞతులు చెప్పి, చిరునప్పుతో కరచాలనం చేస్తూ "మరి నువ్వేమువుతాపు?" అనడిగాడు.

అందుకు విమల్ "హీరోనపుతా! మీలాగా!" అన్నాడు ఆనందం నిండిన కళ్ళతో.

I. విసండి-సంభాషించండి:

1. మీకు తెలిసిన వీరజవానుల పేర్లను తెలపండి.
2. దేశ రక్షణకు జవానులు (సైనికులు) ఏ విధంగా కృషి చేస్తున్నారో సంభాషించండి.

II. చదపండి-ఆలోచించండి-రాయండి.

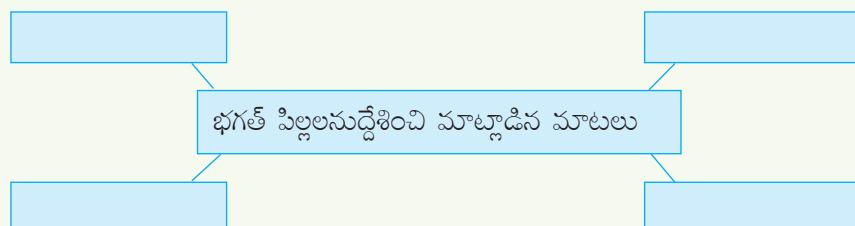
పదజాలాన్ని పెంపాందించుకుండాం.

విస్మయం = ఆశ్చర్యం; అద్భుతము = అబ్బురము; అభిరుచి = ఇష్టం; ఆశయం = మనసులోని కోరిక; ఉత్సంఠ = అధికమైన అసక్తి; ఉద్వేగం = వ్యాకులత, కలత.

III. కృత్యము

పౌర్ణభాగంలోని కింది పరిచేధాన్ని చదివి సూచనాముసారం కృత్యమును చేయండి.

A. అల్లిక

పరిచేధం: పుట సంఖ్య 28లోని "అప్పటిదాకా నిశ్శబ్దంగా నింటున్న.... అంది వాత్సల్య" - పరకు

A. గీత గీసిన పదాలకు పరిచేధములో వాడిన పదాలను గుర్తించి పూర్తి వాక్యం రాయండి.

- 1) నేను డాక్టరునై జనుల అరోగ్యాలను కాపాడతాను
- 2) నేను టీచరునై ఎంతోమంది బాలలను తీర్చిదిద్దుతాను
- 3) పిల్లలందరు శర్య పలుకులకు వెంటనే స్పందించారు
- 4) భగత్తును పూల దండలతో సత్కరించడం మొదలుపెట్టారు.

ఇ. కింది పదాల వచనములు మార్చి రాయండి.

- 1) విద్యార్థి 2) పూలమాల

ఈ. స్వియస్టందన

“దేశ రక్షణ-జవానుల బాధ్యత” - మీ సాంతమాటల్లో రాయండి.

IV. వినండి-చర్చించండి-రాయండి.

అ. జవాబులు రాయండి.

1. విద్యార్థులకు శర్గగారు తెలిపిన విషయము.
2. విమల్ కు పెద్దెన తర్వాత ఏనీ కావాలనే కోరిక పుండేది.
3. విమల్ ఆలోచిస్తూ నిద్రలోకి చేరుకున్న విధం.

అ. ఎవరు ఎవరితో పరికరి.

1. నేను చెప్పేది నిజమేనద్రా.
2. అతను మీకెలా తెలుసు
3. నేను చెప్పిన హిరో ఇతనే
4. మరి సువ్వేషుపుతావు.

V. స్వియ ప్లైట్‌కరణ

1. పెద్దయ్యాక నీవేం కావాలనుకుంటున్నావో రాయుము.
2. విమల్ కు నిద్రపట్టక పోపడానికి కారణం నీ సాంత మాటల్లో రాయుము.

VI. భాషాపగాహన

అ. కింద గీత గీసిన పదాలు ఏ భాషాభాగాలో వివరించండి.

1. అమ్మతో చెప్పి చక్కగా మాల కట్టించాడు.
2. ఇదే నీకు మంచి అవకాశం.
3. భగత్ ప్రతి విద్యార్థితో కరచాలనం చేశాడు.

అ. వాక్యాంగాలు రాయండి.

1. విమల్ పూలను సేకరించాడు.
2. పిల్లలు భగత్ ను సత్కరించారు.
3. శర్గగారు పిల్లలను ప్రశ్నించారు.
4. హిరో కోసం సభావేదికను ఏర్పాటు చేసారు.

ఇ. కింది పదాలకు వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

1) అనందము X ____	2) శత్రువులు X ____
3) అన్యాయము X ____	4) రాత్రి X ____

ఈ. సామాన్య/సంయుక్త వాక్యాలు రాయండి.

1. పిల్లలంతా గోలగోలగా మాట్లాడుకుంటున్నారు.
2. విమల్ పెద్దగా అందంగా ఉన్న మాలను చూసి మురిసిపోయాడు.
3. మనమంతా ఆయనకు సౌగతం పలుకుదాం.
4. అతడిని ఏ సినిమాలోను, ఏ టీవీలోను చూడలేదు.

ఇ. పదాలు కలిపి రాయండి.

1. మనము + అంతా = _____	3. నీర + ఉచిత = _____
2. అందరికి + అన్నా = _____	4. సువ్వ + ఇంక = _____

ఉ. క్రింది పదాలు సాంత వాక్యాలలో ఉపయోగించి రాయండి.

1. విష్ణుయం 2. మురిసిపోవు 3. కలలుకను 4. ప్రాణాలను ఘణంగాపెట్టు

VII. సృజనాత్మకత:

- దేశసరిహద్దు ప్రాంతంలోని మన సైనికులు చేస్తున్న సేవను గురించి వివిధ మాధ్యమాల (టి.వి, రేడియో, అంతర్జాలము) ద్వారా తెలుసుకొని రాయండి.
- సెలపుల్లో డారికి వచ్చిన ఒక సైనికుని ఇంటర్వ్యూ చేయండి. సంభాషణ రూపంలో రాయండి.
- వార్తాపత్రికలో ప్రమరించిన “సాహస బాలలు” చదివి వారిలో ఒకరిని గూర్చి ప్రసంగించండి.

VIII. లేఖన వైపులాయిలు:

1. వ్యాసం

కింది అంశాల అధారంగా సైనికుని అత్మకథ రాయండి.

నేను - సైనికుడిని - సైన్యంలో చేరాను - దేశభక్తి - దేశసేవ - ఎన్నో యుద్ధాలు -
కొన్నిటిలో విజయం, కొన్నింటిలో పరాజయం - ఆత్మ విశ్వాసం, దైర్యం కోల్పోలేదు - దేశసేవకే - నా జీవితం -
అంకితం - జై జవాన్ - మేరా భారత మహాన్.

2. అధికార, అనధికార లేఖలు :

సూచనానుసారం కింది కృతాయ్మాన్ని చేయండి.

విషయం : స్వచ్ఛభారత్ కార్బూకమం

మునిసిపల్ కమీషనర్, బృహాన్ ముంబయి మహానగర పాలిక ముఖ్య కార్యాలయం - ముంబయి.

తేది : 02-10-2018

నమయం : ఉదయం 10 గం..

ఫ్లాం : చుత్తపుతి శివాజీ పోర్ట్, దాదర్ - 400 028.

కార్బూకమంలో పాల్గొనుటకు విద్యార్థినాయకునిగా అనుమతి కోరుతూ లేఖ.

కార్బూకమంలో పాల్గొన్న స్నేహితుని అభినందిస్తూ లేఖ.

- దేశానికి ఏ విధంగా సేవ చేయాలి.
- దేశ రక్షణలో సైనికుల పాత్ర.

ఉ.మా: పరమపీర చక్ర బిరుదును పొందిన సైనికుల గురించి అంతర్జాలంలో వివరాలు సేకరించి, అల్పం తయారు చేయించి “కోప్రావాచన్”లో పెట్టించండి.

2. స్నేహబంధం

పారంలోకి ప్రవేశించేముందు:

వర్షాలు, వర్షాలు వదిలితే స్నేహం
వేణ్ణాలు, రోషాలు మానితే స్నేహం
ప్రాణాల నర్చించ గలిగితే స్నేహం
కష్టాల నష్టాల నోర్చితే స్నేహం

- దురాశ దుఃఖానికి చేటు - చర్చించండి.

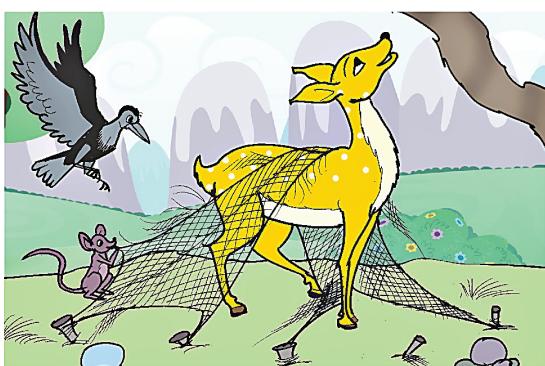
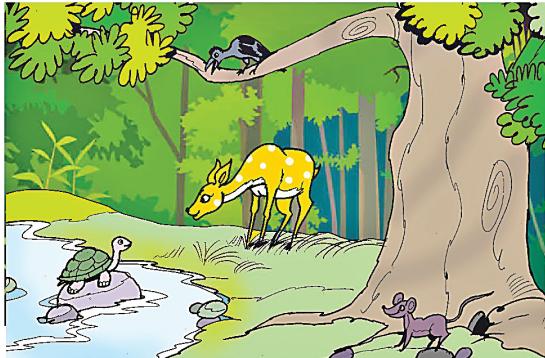
అప్పుడు ఈ పారంలో ప్రతిబింబించే మిత్రులభాన్ని, దురాశవల్ల కలిగే నష్టాన్ని తెలుసుకుండా!

నిరుపేద అయితేమి? ఎవడైతె ఏమి?
అందాలు చందాలు లేకుంటే ఏమి?
నిన్న కాబిన వాడె నిజమైన నేస్తం

దోస్తీని మించింది లేదు లోకాన
రత్నాల కంటే అది మిన్న తూకాన
మిత్రుడేకావాలి సుఖమున, శోకాన
- దాశరథి

దండకారణ్యంలో కర్మారగౌరము అను సరస్వు ఉన్నది. ఆ సరస్వులో మంధరుడు అను తాబేలు ఉంటున్నది. దానికి సమీపంలో ఒక పెద్దచెట్టు పైన లఘువతనకుడు అను కాకి ఉంటున్నది. చెట్టు క్రింద కలుగులో హిరణ్యకుడు అను ఎలుక నివసిస్తున్నది. ఆ అరణ్యంలో చిత్రాంగదుడు అను జింక కూడా నివసిస్తున్నది.

ఈ కాకి, ఎలుక, జింకలు తాబేలుకు మిత్రులు. అని ప్రతీరోజు సరస్వు వద్ద కలుసుకొని కబుర్లు చెప్పుకుంటూ ఉంటాయి.

ఒకరోజు ఆహారం కోసం వెళ్లిన జింక సూర్యాస్తమయం ఆపుతున్న తిరిగి రాలేదు. దాని మిత్రులైన తాబేలు, ఎలుక, కాకి అందోళన చెందాయి.

ఎంతోసేపటికి జింక ఇంటికి రాకపోయేసరికి కాకి మిగిలిన ఇద్దరికి చెప్పి జింకను వెతకటానికి బయలుదేరింది.

అది ఆకాశంలో ఎగురుతూ అడవి మొత్తం వెతికింది. దానికి ఒక చోట జింక కన్నించింది.

కాకి కిందకి దిగి జింక వద్దకు వచ్చింది. జింక వలలో చిక్కుకుని బాధపడుతున్నది.

కాకి జింకతో “ఏమిటిది మిత్రవా! ? ఈ వలలో ఎలా చిక్కుకున్నావ్?” అన్నది.

అప్పుడు జింక ‘విధి విలాసము మిత్రమా... నేను ఆహారం కోసం వెతుకుతూ, చూడక ఈ వలలో చిక్కాను.

ఎంత ప్రయత్నించినా వల నుండి బయటపడ లేకపోయాను. నీపు కనిపించిన తర్వాత నాకు దైర్యం వచ్చింది. నన్ను ఈ ఆహా

నుండి నువ్వే రక్షించాలి". అన్నది.

కాకి జింకతో "మిత్రమా భయపడవద్దు. నేను వెళ్లి హిరణ్యకుడిని తెస్తాను.

ఆతడు తన వాడి పళ్లతో వల త్రాళ్లను తెంచి నిన్ను నిడిపిస్తాడు." అని ఎగిరింది.

కాకి ఆకాశంలో ఎగురుతూ ఎలుక, తాబేలు వద్దకు వచ్చింది. అవి జింక కోసం వెళ్లిన కాకి రాక కోసం ఎదురుచూస్తున్నాయి. అవి కాకిని చూడగానే ఆత్రుతగా "జింకను చూశావా?" అని అడిగాయి.

కాకి అడవిలో తాను చూసిన విషయమును చెప్పింది. అది ఎలుకతో "హిరణ్యకా! నీవు వెంటనే నా వీపు మీద ఎక్కు నిన్ను త్వరగా జింక వద్దకు చేరుస్తాను" అన్నది. ఎలుక సరే అన్నది. ఇరువురు మరుక్కణంలో జింక వద్ద ఉన్నారు. ఎలుక తన వాడి పండ్లతో వల త్రాళ్లను తెంపింది.

జింక వలనుండి బయటపడింది. జింక, కాకి, ఎలుక సరదాగా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ ఇంటికి బయలుదేరాయి. వారికి దారిలో తాబేలు కనిపించింది.

కాకి, ఎలుక "నీవెందుకు వచ్చావు" అని తాబేలును అడిగాయి. అది "జింకకేమైనదోనని ఆదుర్ల కలిగింది. ఇక ఉండబట్టలేక వచ్చాను" అన్నది. జింక "మీ వంటమంచి వారు నా స్నేహితులు కావటం నా అదృష్టం" అన్నది.

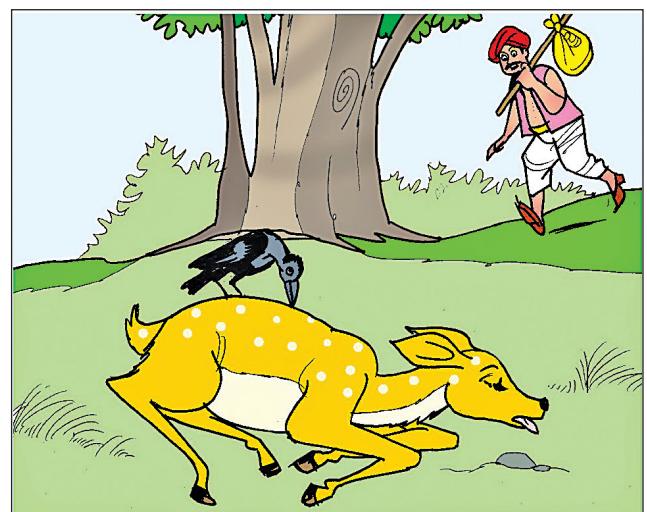
మిగిలినని "అవసరం వచ్చినపుడు ఆదుకొనేవాడే అసలైన స్నేహితుడు. ఇందులో మేము ప్రత్యేకంగా చేసింది ఏమి లేదు" అన్నాయి.

ఆ నలుగురు మిత్రులు కబుర్లు చెప్పుకుంటూ వెళుతుండగా, అదే దారిలో వేటగాడు వస్తున్నాడు. ముందుగా కాకి వేటగాడిని గమనించింది. అది మిగిలిన వాటిని హౌచ్చరించి, పైకెగిరి చెట్టుపై కొమ్మల చాటున దాక్కున్నది.

ఎలుక వేగంగా వెళ్లి ఒక చెట్టు తోర్లోకి దూరింది. జింక పరుగు పరుగున పారిసోయింది. పాపం తాబేలు వేగంగా నడువలేక వేటగాడికి చిక్కింది.

వేటగాడు తాబేలుని ఒక సంచిలో వేసి మూటకట్టాడు. దానిని బాణానికి తగిలించుకొని "జింక పోతే పోయింది. ఈ రోజుకు కనీసం తాబేలు అయినా దొరికింది. ఏది లేని దానికన్న తాబేలు దొరకటం మంచిది కదా" అనుకున్నాడు.

వేటగాడు తాబేలును పట్టుకొని పోపుట కాకి చూసింది.

కొంతనేపటి తరువాత ఎలుక, జింక అక్కడకు వచ్చాయి. వాటితో కాకి “వేటగాడు తాబేలును పట్టుకొని వెళ్ళడు” అని చెప్పింది. అని బాధపడ్డాయి.

కొంతనేపటికి ఎలుకకు ఒక ఉపాయం తట్టింది. తన ఆలోచనను జింక, కాకికి తెలియజేసింది. అని ఎలుక చెప్పిసు ఉపాయం బాగున్నదని మెచ్చుకున్నాయి. ఎలుక ఆలోచనను ఆచరణలో పెడదామన్నాయి.

ఎలుక సలహా ప్రకారం జింక అడ్డదోవగుండా ప్రయాణించి, వేటగాడు వెళ్ళే మార్గంలో అడ్డంగా పడుకొని ఉన్నది. అది చచ్చిన దానివలె నటించింది. దాన్ని కాకి కూర్చోని జింక కన్నులు ముక్కుతో పొడుస్తున్నట్లు నటించసాగింది.

దారి వెంబడి పస్తున్న వేటగానికి జింక కనిపించింది.

జింక చచ్చిసోయిందని భావించాడు. ‘ఒక జింక పోతే మరొక జింక దొరికింది... ఈరోజు నా పంట పండింది’ అనుకుని వేటగాడు తాబేలు ఉన్న సంచిని క్రింద పెట్టి, జింక కోసం వెళ్ళాడు.

అంతలో ఎలుక వచ్చి తాబేలు ఉన్న సంచికి కట్టిస తాటిని కొరికేసింది.

సంచిలో నుండి తాబేలు బయటకు వచ్చి, గబగబూ ప్రక్కన ఉన్న చెరువు వైపు నడవి నీటిలోకి జారిపోయింది.

వేటగాడు జింకను సమీపించగానే, కాకి అరుస్తూ పైకెగిరింది. వెంటనే జింక కూడా లేచి నిలుచుండి వెనుకకు పరుగెత్తింది. వేటగానికి జింక అందలేదు.

“అరె! జింక చచ్చినట్లు పరుండి, నన్ను మోసం చేసింది” అని వేటగాడు అనుకున్నాడు.

అతడు వెనుతిరిగి తన సంచి వద్దకు బయలుదేరాడు. అతనికి చెరువు వద్దకు వెళుతున్న తాబేలు కనిపించింది. అతడు దాని వద్దకు వెళ్ళి చూసినరికి, అది చెరువులోని నీటిలో మునిగింది. తాబేలు నీటిలో వేగంగా ప్రయాణించి చాలా దూరం వెళ్ళింది. వేటగానికి తాబేలు కూడా చిక్కలేదు.

ఒకదాని కోసం వెళ్ళి, ఉన్న దాన్ని కూడా పొగొట్టుకున్నాను అని బాధపడుతూ వేటగాడు ఇంటికి వెళ్ళాడు.

కాకి, ఎలుక, జింక, తాబేలు తమ నివాసాలను చేరుకున్నాయి.

అని కలసిమెలసి అనందంగా జీవించాయి.

I. విషండి-పంభాపించండి:

1. “దోస్తిని మించింది లేదు లోకాన”..... విషరించండి.

2. నీపు ఒక మంచి స్నేహితుడిగా ఏం చేయగలపు?

II. చదపండి-అలోచించండి-రాయండి.

పదజాలాన్ని పెంపాందించుకుండా.

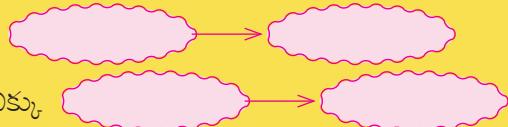
సరస్వతి = కొలను; కలుగు = కన్నం; మిత్రులు = స్నేహితులు; చిక్కింది = దొరికింది; పరుండి = నిద్రించి

III. కృత్యం

పార్శ్వభాగంలోని కెంది పరిచేదాన్ని చదివి నూచనాను సారం కృత్యాలు చేయండి.

A. ఎపరు ఎపరితో పరికిరి.

1. “నీవెందుకు వచ్చావు.”

2. నీపు వెంటనే నా నీపు మీద ఎక్కు

పరిచేధం: పుట సంఖ్య 32... లోని “కాకి ఆకాశంలో ఎగురుతూ

ప్రత్యేకంగా చేసింది ఏనీ లేదు అన్నాయి” పరకు

అ. తప్పుపులను గుర్తించి రాయండి.

1. వారికి దారిలో తాబేలు కనిపించింది.

2. జింక వల త్రాళ్ళను తెంపింది.

3. అవసరం వచ్చినపుడు ఆదుకొననివాడే అసలైన స్నేహితుడు.

4. కాకి ఇంటిలో తను చూసిన విషయం చెప్పింది.

ఇ. కింది పదాలు ఏ వచనమునకు చెందినవో గుర్తించి రాయండి.

1. జింక 2. స్నేహితులు

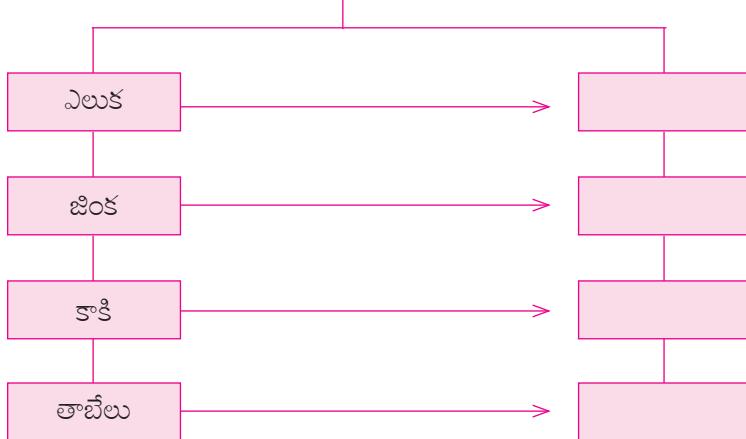
ఈ. స్వియంసృంచన

అపరలో ఉన్నవారికి నీవేవిధంగా సహాయం చేస్తాపు.

IV. విసండి-చర్చించండి-రాయండి.

అ. జవాబులు రాయండి.

1. దండకారణ్యంలో ఉన్న సరస్వ ...
2. ముగ్గురు మిత్రులు జింక గురించి అందోళన చెందడానికి కారణం.
3. కాకికి జింక ఏ విధంగా కన్నించింది.
4. ఎలుక జింకను రక్షించిన విధం.
5. జింక వేటగాడిని ఏ విధంగా మోసగించింది.
6. పారంలో వచ్చిన స్నేహితుల పేర్లు

అ. సరైన క్రమంలో రాయండి.

1. ఎలుక తన వాడి పండ్లతో వల త్రాళ్ళను తెంపింది.
2. కాకి జింకను వెతకడానికి బయలుదేరింది.
3. జింక వలలో చిక్కుకుంది.
4. స్నేహితులు సరదాగా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ ఇంటికి బయలుదేరాయి.

V. స్వియ ప్రార్థికరణ

1. నువ్వు వర్షంలో చిక్కుకున్నాపు. అపుడు ఏం చేస్తాపు?
2. నీ స్నేహితుడు చదువులో నెనకబడ్డాడు. అతనికి నీవే విధంగా సాయపడ్డాపు?

VI. భాషాపగాహన

అ. వచనము మార్పి రాయండి.

1. కాకి 2. జింకలు 3. ఇల్లు 4. మిత్రులు

అ. కింది పదాలు ఏ వాచకాలో రాయండి.

1. వేటగాడు 2. జింక 3. చెట్టు

ఇ. కింది భాశిలను సరైన ప్రత్యయాలతో పూరించి విభక్తులు రాయండి.

1. కాకి తాను చూసిన విషయము _____ చెప్పింది.

2. ఎలుక అలోచనను ఆచరణ _____ పెడదామన్నాయి _____
 3. తన వాడిమైన పళ్ళ _____ వల త్రాళ్ళను తెంచుతాడు _____

ఈ. కింది పదాలను పట్టికలో సరిగ్గా అమర్చి రాయండి.

నాకు, వెతికింది, తాబేలు, అంతలో, మేము, వేగంగా, దాక్షిష్ణది, అప్పుడు, చెట్లు, అనందంగా

నామవాచకం	సర్వనామం	విశేషణం	క్రియ	అవ్యయం

ఉ. కింది పదాలను సాంతవాక్యాల్లో ఉపయోగించి రాయండి.

1. ఆచరణ = _____
 2. చిక్కుకుని = _____
 3. ప్రయత్నము = _____
 4. ఆదుర్దా = _____

ఊ. సంఘ చేసి రాయండి.

1. దండక + అర్ణవము
 2. సూర్య + అస్తమయం
 3. పెదదాము + అన్నారు
 4. బాగుష్ణది + అని

ఋ. వాక్యంగాలను రాయండి.

1. కాకి జింకను వెదకటానికి బయలుదేరింది.
 2. కాకి హిరణ్యకుడిని తెచ్చింది.
 3. హిరణ్యకుడు వలత్రాళ్ళను తెంపాడు.
 4. వేటగాడు జింకను నమీపీంచాడు.

ఢూ. సామాన్య/సంయుక్త వాక్యాలు రాయండి.

1. కాకి, ఎలుక, జింకలు, తాబేలుకు మిత్రులు.
 2. నేను ఈ వలలో చిక్కాను.
 3. జింక నలనుండి బయటపడింది.
 4. ఎలుక తన అలోచనను జింకను, కాకికి తెలియజేసింది.

VII. సృజనాత్మకత

1. వార పత్రికల్లో ఆదివారంనాడు వచ్చు బాల నినోదినిలోని కథలను చదివి చిత్రాలతో కథను రాయండి.
 2. “కలిసి ఉంచే కలదు సుఖం” అన్న నీతిని తెలిపే కథను మిత్రునితో చర్చించి చక్కని భాషలో రాయండి.

VIII. లేఖన సైఫ్యూషన్లు: కథారచన

1. కథావస్తువు ఆధారంగా కథను పొడిగించి రాయండి.

సక్క - ద్రాక్ష పళ్ళ -

2. శీర్షిక ఆధారంగా కథను పొడిగించి రాయండి.

‘కలిసి ఉంచే కలదు సుఖము’

IX. జట్టువణి :

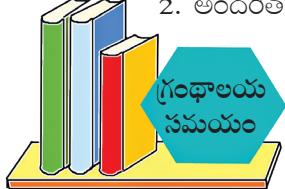
వివిధ సౌమ్యవేరులలో క్లిప్పులల్లు, విత్రాలు, రకరకాల రంగుల ఫోంట్లు

మొదలగునని ఉపయోగిస్తూ సృజనాత్మకంగా పుట్టిన రోజు

కార్డులను తయారు చేయండి. మీ స్నేహితులకు వారి పుట్టి రోజున పంపించి వారి ఆనందంలో పొలు పంచుకోండి.

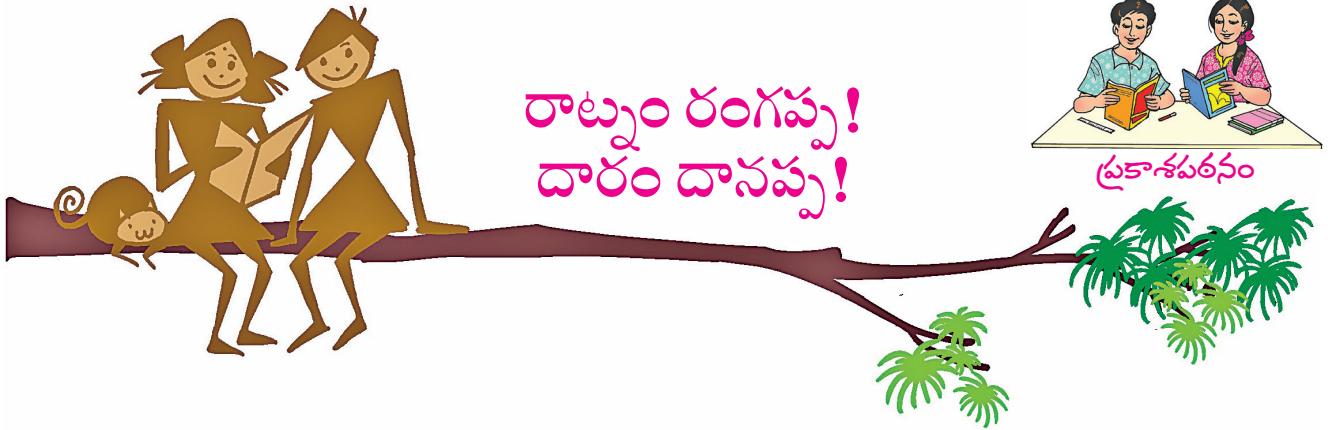
నేనిని నేర్చుకున్నా

1. అపాయాన్ని ఉపాయంతో తప్పించుకోవచ్చు.
 2. అందరితో కలిసి మెలిసి జీవించాలి.

గ్రంథాలయంలో వివిధ కథలను చదపండి. తెలియని పదాలకు అర్థాన్ని పెట్టాలి. గ్రంథాలయంలో అందరికి ఉపయోగిస్తూ అడిగి తెలుసుకోండి.

(ఈ కథను వంతులవారిగా గొంతు మారుస్తూ ప్రకాశ పరసం చేయండి. పక్షకా సప్పుకోండి)

పండుకోలే!” అన్నది. అది యిన్న దొంగ “ముసల్చి ఒంటరిది గాదు. అమెకో కొడుకు గూడ పున్నదు. నాకు యింకోని సాయం గావాలే!” అన్నంటవోయ్యండు. జెరశేపయిసంక యింకో దొంగని తోడు దీసోని వోచ్చిండు.

ముసలమ్మ అది గనిపెట్టి “దారం దానప్పా! పండుకున్నవా బిడ్డా?” అని, మల్ల గొంతు మార్చి “లేదమ్మా! యింక పండుకోలే!” అన్నది. అది యినంగనే దొంగ “ముసల్చానికి యింకో కొడుకు గూడ పున్నదు. నాకు యింకోని సాయం గూడ అపుసరం!” అన్నంట యెన్నకు మల్లిండు. యింక జెరశేపయిసంక యింకో దొంగని దీసోని వోచ్చిండు.

ముసలమ్మ అది గనిపెట్టి “కదురు కన్నప్పా! పండుకున్నవా నాయినా?” అని మల్ల గొంతు మార్చి “లేదమ్మా యింక పండకోలే!” అన్నది. అప్పుడు దొంగ “ముసల్చానికి ముగ్గురు కొడుకులున్నరన్నమాట! యింకోగన్ని గూడ తోడుదెచ్చుకుంటే!” అన్నంట వోయ్య యింకోక దొంగని దీసోచ్చుకుండు.

అప్పుడు ముసలమ్మ “శెక్కం శెన్నప్పా! పండుకున్నవా బిడ్డా?” అని మల్ల గొంతు మార్చి లేదమ్మా! మెల్లతోనేపున్న!” అన్నది.. దాంతోని దొంగకు యేంజెయ్యల్ని అర్ధంగాక అట్టే నిలవడ్డడు.

యిలోపల ముసలమ్మ రాట్టానికి సంబంధించిన పేర్లతోటి శాసనార్లు పిల్లి, మల్ల గొంతు మార్చి జెవాబు జెప్పింది. అప్పుడు దొంగ “ముసల్చానికి మస్తు మంది కొడుకులున్నరన్న సంగతి యెవ్వల్సి దెల్చుదు. మేము గన్న యెప్పుడు లోపల్సివేత అందరు గల్పి మమ్మల్సి సాపగోడ్డరు. యెన్నకు మల్లుడే మంచిది” అన్నంట తోడు దెచ్చుకున్న దొంగలతోని వోచ్చిన తోప్పటిండు. దాంతోని ముసలమ్మ అపతి దహిందని గుండెల నిండ వూపిరి వీల్పుకుంది.

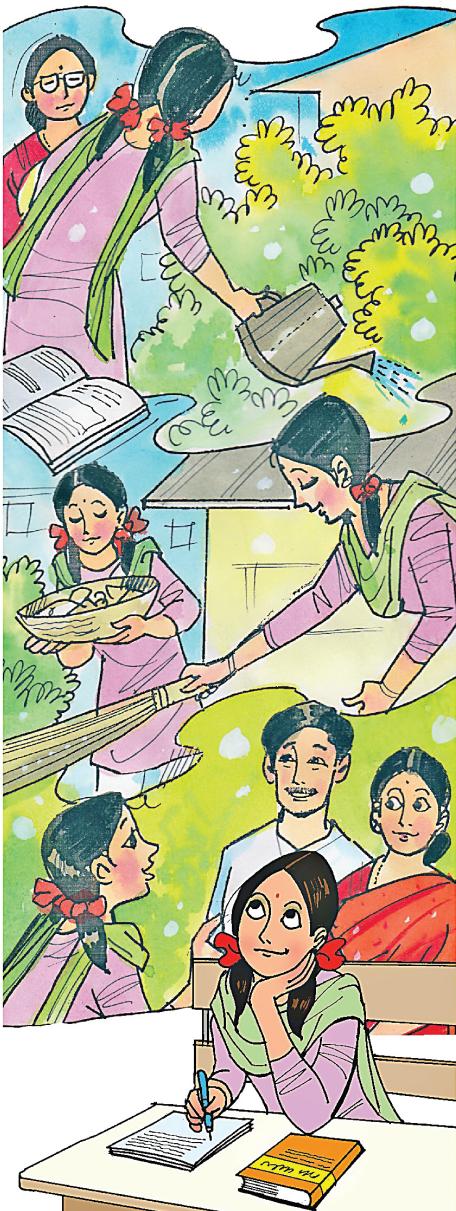
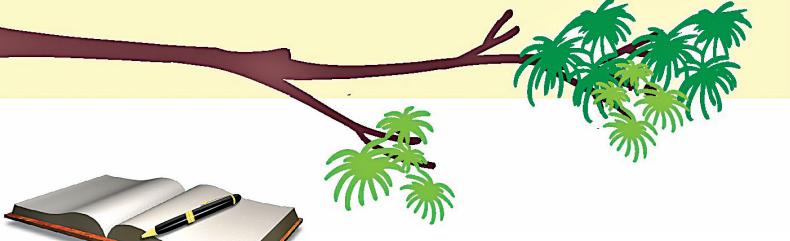
ఉపా: విద్యార్థుల చేత ఈ కథని యథాతథంగా నాటకీకరించండి.

3. నా అనుభవాలు

పారంతోకి ప్రవేశించేముందు:

- అనుభవం అంటే ఏమిటి - చర్చించండి.
- మీరు దైనందిని (షైరీ)లో మీ అనుభవాలు రాసుకున్నారా?
- కొన్నాళ్ళ తరువాత వాటిని చదివితే మీకేమనిపిస్తుంది.
- ఇప్పుడు 10వ తరగతి విద్యార్థిని అయినటువంటి మేనక తన అనుభవాల్ని మనతో పంచుకోబోతున్నది. వాటిని ఆలకిద్దామా!

నేను 2009-2010 సం.లో 4వ తరగతిలో చేరాను. 4వ తరగతి వారికి NGC (నేపసల్ గ్రీన్ కోర్) క్లాసు జరిగేది. మా అశోక్ సార్ మా తరగతి వారందరిని ఐదు జట్టుగా చేశారు. ప్రతి జట్టులో 8-10 విద్యార్థులు ఉండేవారు.

1. శక్తి కమిటి 2. సీటి కమిటి 3. చెట్ల కమిటి 4. భూమి కమిటి
5. స్వచ్ఛత కమిటి

శక్తి కమిటి: ఈ కమిటి వారు ప్రతిరోజు ఎంత కరెంటు నియోగించబడుతుందో లెక్కిస్తారు. కరెంటును వృధాగా ఖర్చు చేసేవారు కాదు.

సీటి కమిటి: ఈ కమిటిలో నేను పని చేసాను. మేము ప్రతిరోజు నీళ్ళ ట్యూంకులోని పాత నీరు చెట్లకు పోసి ట్యూంకు శుభ్రం చేసి నీరు నింపేవారిను. నీళ్ళు రాని రోజుల్లో ఒడి బయట ఉన్న కుండీలో నుండి నీళ్ళు తెచ్చి చెట్లు ఎండిపోకుండా నీళ్ళు పోసేవారిను.

చెట్ల కమిటి: ఈ కమిటి వారు చెట్ల దగ్గర చెత్త చెదారం శుభ్రం చేసేవారు. చెట్లను కాపాడేవారు.

భూమి కమిటి: ఈ కమిటి వారు చెట్లను పెంచేవారు. చెట్ల లెక్కలు చేసేవారు. ఆ చెట్ల ఉపయోగాలు రాసేవారు.

స్వచ్ఛత కమిటి: నేలమీద చెత్త ఉంటే తీసి చెత్తకుండీలో చేసేవారు. ఒడిలో ఏవైనా కార్బూక్సిలు జరిగేటపుడు చెత్తకుండీలను ఏర్పాటు చేసేవారు.

మా ఒడిలో చాలా బాగా యన్.జి.సి. జరిగేది. ఆ సమయంలో మా పి.టి. సార్ మాకు ఉపాధ్యాయులతో, తీటి వారితో ఎలా మెలగాలో చెప్పేవారు. మా ప్రధానోపాధ్యాయుడు 105 మొక్కలను తెచ్చారు. వాటిని మేము ఒక రోజు మొత్తం నాటాము. కానీ వాటిని పశుపులు మేస్తున్నాయని చెప్పడంవలన అయిన జాలీలు తెప్పించారు. వాటిని మేము నాటిన మొక్కల చుట్టూ కంచెగా చేసాము. ఇప్పటికీ పాతశాల మొత్తం ఎక్కడ చూసినా మేము నాటిన చెట్లు ఉన్నాయి.

మా 8వ తరగతి అయిపోయింది. 9వ తరగతిలోకి చేరాము. అయినా నేను యన్.జి.సి.ని పదల్లేదు. దానితోపాటు స్వాతంత్య దినోత్సవం, గణతంత్ర దినోత్సవం సందర్భంగా భో-భో, కబడ్డిమొదలగు ఆటల పోటీలు, క్రీజ్ పోటీలు, ఉన్నాస పోటీలు నిర్వహించేవారిమి. మా పి.టి. సార్ ప్రోఫెసాపూంతో మార్ట్‌పాస్ట్ చేసేవారిమి. ఈ కార్బూకమాలకు గ్రామ సర్వంచను, పెద్దలను, యూర్ట క్లబ్ వారిని ఆహ్వానించేవారిమి. 9వ తరగతి అయిపోయేటప్పదు వేసవి సెలవుల్లో మా ఉపాధ్యాయులు 10వ తరగతిలో సైన్స్ పటాలను గీసుకురమ్మన్నారు.

వేసవి సెలవులు అయిపోయాయి. 10వ తరగతిలో అడుగు పెట్టాను. నేను పదవ తరగతిని కొంచెం కష్టం గాను, కొంచెం ఇష్టంగాను భావించాను. 10వ తరగతిలో అడుగుపెట్టగానే ఏదో ఆనందం, ఏదో బాధ, బాధ కాదు చాలా బాధ, భయాలు కలిగాయి. మా ఉపాధ్యాయులు మా ఇళ్ళకు వచ్చి బాగా చదవండి. ఏవైనా అవసరమైతే మమ్మల్ని సంప్రదించండి. మీకు మేము ఏ క్షణంలోనైనా సహాయపడతాం అని చెప్పారు. మా ప్రథానోపాధ్యాయుడు మా ఇష్టం మేరకు సాయంత్రం క్లాసులు ప్రారంభించారు. అందరు క్లాసులు

తీసుకున్నారు. ఎన్నో రకాలుగా సహాయం చేసారు. మా కోసం మా ఉపాధ్యాయులు, మా తల్లిదండ్రులు ఎంతో కష్టపడ్డారు. కాబట్టి మేము సరయిన ప్రతిఫలం ఇప్పకపోతే బాగుండదు కదా! అందుకని మేము కష్టపడ్డాం. మా స్కూల్ రికార్డ్ లో రాని ర్యాంకులు మేము తెచ్చాం. నాకు 3వ ర్యాంకు వచ్చింది. మేము బడిలో ఉన్నన్ని రోజులు మాకు విద్య, సంస్కరం నేరిస గురువుల బుఱం ఈ విధంగా తీర్చుకున్నాం. మేము వీళ్ళను జన్మింతా గుర్తుంచుకుంటాం.

స్కూల్ లైఫ్ అనేది జీవితములో ఒక గొప్ప కాలం. దానిని వినియోగించుకున్నవారు అదృష్టవంతులైనవారు. మేమంతా చాలా అదృష్టవంతులం. ఇప్పీ నా స్కూల్ డేస్ అనుభవాలు. రాయాలంలే పేజీలు సరిపోవు. ఇంత బాగా మా ఉన్నతికి కారణమైన మా ఉపాధ్యాయులందరికి నేను ధన్యవాదాలు చెబుతున్నాము.

యస్. మేనక
10వ తరగతి

I. విశండి-సంభాషించండి:

1. మీ దివచర్య చెప్పండి.
2. డైరీలో మీరు రాసుకున్న ఒక సంఘటన.
3. డైరీ రాయడం వలన లాభాలు.

II. చదవండి-అలోచించండి-రాయండి.

పదజాలం పెంపాందించుకుందాం.

వినియోగించుట = ఉపయోగించుట; మెలగు = ప్రవర్తించు; వ్యధా = వ్యాధి; సంప్రదించుట = అడిగి తెలుసుకొనుట.

III. కృత్యం

పౌర్యభాగంలోని కింది పరిచేధాన్ని చదివి మాచనాసుసారంగా కృత్యాలు చేయండి.

A. జత పరచండి.

'క' పరం

1. మా గురువుల బుఱం
2. మా ప్రథానోపాధ్యాయుడు మా ఇష్టం మేరకు
3. 10 వ తరగతిలో
4. మేము సరయిన ప్రతిఫలం

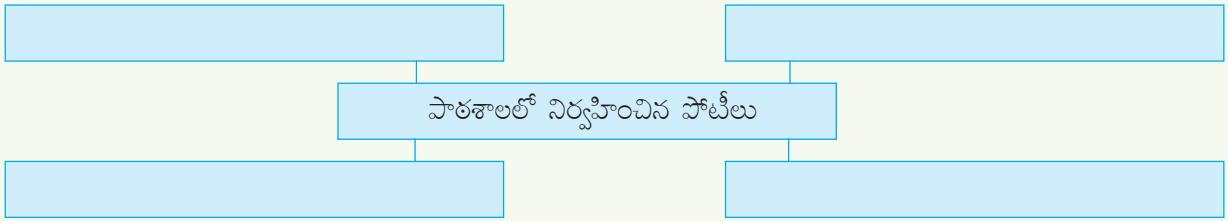
'చ' పరం

- అ. అడుగు పెట్టాను.
- ఆ. ఇప్పకపోతే బాగుండదు కదా?
- ఇ. ఈ విధంగా తీర్చుకున్నాము
- ఈ. సాయంత్రం క్లాసులు ప్రారంభించారు.

పరిచేధం: పుట సంఖ్య : 38 లోని “మా 8వ తరగతి జన్మింతా గుర్తుంచు కొంటాం” పరకు.

అ. ఆల్కము పూరించండి.

ఇ. వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

1. నిర్భయం x _____
2. గుర్తుంచుకొను x _____

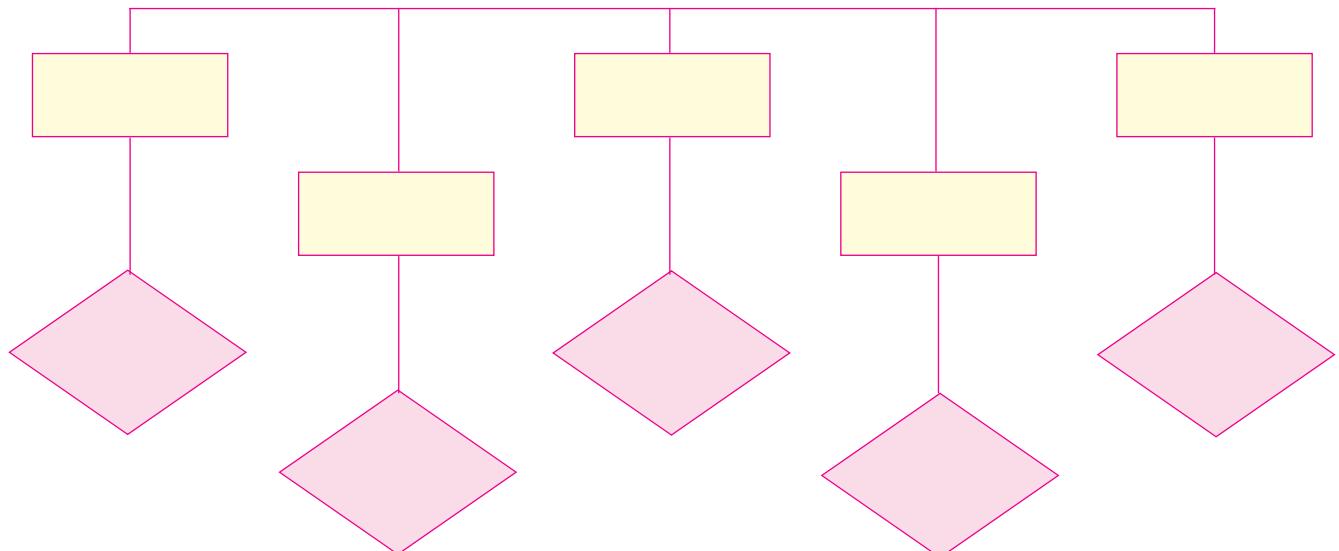
ఈ. స్వీయస్వందరు

వేసవి సెలవుల్లో నీవేచంగా గడిపావే రాయుము.

IV. విసండి-చర్చించండి-రాయండి.

అ. జవాబులు రాయండి.

1. నేపసల్ గ్రీన్ కోర్కోని కమిటీలు- అని చేసే పనులు

2. పారశాలలో మొక్కలు పెంచిన తీరు.
3. ప్రధానోపాధ్యాయుడు విద్యార్థులకు ఇచ్చిన ప్రోత్సాహం.
4. విద్యార్థుల కృషి ఫలించిన విధం.

అ. కుండలీకరణంలోని సరైన పదాలతో ఖాళీలు పూరించండి.

(ప్రధానోపాధ్యాయుడు, భూమికమిటి, వ్యధా, కంచె, గొప్పకాలం)

1. ఈ _____ వారు చెట్లను పెంచేవారు.
2. కరెంటును గా ఖర్చు చేసేవారు కాదు.
3. సూర్యుల లైఫ్ అనేది జీవితంలో ఒక _____
4. మా _____ 105 మొక్కలను తెచ్చారు.

ఇ. కింది పదాలకు వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

1. పాత నీరు
2. శుభ్రం
3. కాపోడుట
4. ఇష్టము
5. భయం
6. ఆనందం

ఈ. పదాలను కలిపి రాయండి.

1. వారు + అందరినీ
2. ప్రధాన + ఉపాధ్యాయుడు
3. మేస్తు + ఉన్నాయి
4. రాయాలి + అంటే

V. స్వయంకృతమార్గము:

1. స్వచ్ఛత కమిటి గురించి దినపర్య పుస్తకంలో రాయండి. 2. 'చెత్తుపై కొత్త సమరం చేద్దాం' ఏ విధంగా పాటిస్తాము.

VI. భావాపగాహన:

- అ. కింది వాక్యంలో గీతగీసిన పదాలు ఏ వాక్యంగాలో రాయండి.

1. భూకమిటి వారు చెట్లను పెంచేవారు.

భూకమిటి = చెట్లను = పెంచేవారు =

అ. వాక్య రకాలను గుర్తించి రాయండి.

1. ఈ కమిటీలో నేను పని చేస్తాను.

2. నేను పదవ తరగతిని కొంచెం ఇష్టంగా, కొంచెం కష్టంగా భావించాను.

VII. సృజనత్వకత:

- మీ పరిసరాల్లో జరుగు వనమహోత్సవానికి అవసరమగు బ్యావర్లు, ప్రకటనలు తయారు చేసి ఆ కార్బూక్సమంలో పాల్గొనండి.
- భారీ డబ్బులో విత్తనాలు చల్లి అవి ఏ విధంగా మొలకెత్తుతున్నాయో గమనించి డైరీలో నమోదు చేయండి.
- సేంద్రీయ ఎరువులు ఎలా తయారు చేయాలో అంతర్జాలం ద్వారా తెలుసుకోండి.
- డాబాల మీద జరిగే తోట పెంపకం గురించి వివరాలు సేకరించి ఆల్ఫమ్ తయారు చేయండి.

VIII. లేఖన నైపుణ్యాలు : గద్య అవగాహన

కింది పరిచేధాన్ని చదివి ఐదు ప్రశ్నలను తయారు చేయండి.

భారత దేశంలోని ప్రజలంతా ఒక దారంలో గుచ్ఛబడిన పూర్త దండనంబేవారు. ఇక్కడ వివిధ సంస్కృతులు. ఆచార వ్యవహారాలు మనకు కనిపిస్తాయి. ఆయా రాష్ట్రాల ప్రజలు వారి వారి సాంప్రదాయాల ప్రకారం పండుగలను జరుపుకొంటారు. ఈ పండుగలు మన సంస్కృతి సాంప్రదాయలకు అద్భుత పదుతుంటాయి.

అటువంటి పండుగలో ఒకటి 'రాష్ట్రి పండుగ'. ఈ పండుగ సోదరి, సోదరుల మధ్య ఉన్న ప్రేమ అనుబంధంలోని మాధుర్యము, అనుభూతిని ప్రత్యేకంగా చాటి చెపుతుంది. అన్నకు గాని, తమ్మునికి గాని ప్రేమ సూచకంగా సోదరి రాష్ట్రి కట్టడం ఈ పండుగ యొక్క ప్రత్యేకత. ఈ పండుగను పలు ప్రాంతాలలో పలు విధాలుగా జరుపుకొంటారు. ఈ రాష్ట్రి పూర్ణిమనే జంధ్యాల పూర్ణిమ, నారియల్ పూర్ణిమ అని కూడా పిలుస్తారు.

-
-
-
-
-

నేనివి నేర్చుకున్నా :

- డైరీ రాయడం
- పరిశుభ్రత యొక్క ప్రాముఖ్యత

ఉ.మా: స్వచ్ఛభారత్ కార్బూక్సమం ప్రవారానికి సంబంధించిన కరపత్రాలు విద్యార్థులచే తయారు చేయించండి.

**సింప్రొడాయి షాస్త్రక్షతల భవ్య త్రుట్ర్యాస్
‘కలంకాలీ త్రైషేక్తత’**

త్వరపుండి

కనుమరుగుపుతున్న కళను కావాడదానికి ముందంజనేయంది.

ప్రచురణ స్థలం : తిలక స్టోర్స్ మందిర్, పుణి.

తేది : 24-12-2017 మండి 31-12-2017 వరకు

సమయం : రూ. 9.00 గంటల మండి రాత్రి 9.00 గంటల వరకు

పారంపర్యకి ప్రవేశించేముందు:

- ఔ కరప్రాన్ని చదివారు కదా! ● ఇప్పుడు మీరు కూడా ఒక ఆకర్షణీయమైన కరప్రాన్ని తయారు చేయండి.
- ఇప్పుడు ప్రపంచ ప్రభ్యాతి పొందిన కలంకాలీ అభ్యక్తాలను గురించిన సంభాషణను విందాం.

-
- (10వ తరగతి గదిలోనికి ఉపాధ్యాయిని ప్రవేశించగానే నిద్యార్థులందరూ ఉత్సాహంగా అభివాదం చేస్తారు). తరువాత ...
- విద్యార్థులు** : టీచర్! మీరు చిత్రకళా ప్రదర్శన కోసం వివిధ రకాల చిత్రాలున్న వస్త్రాలను, వస్తువులను తెమ్మున్నారు కదా! మేమంతా తీసుకొచ్చాము.
- ఉపాధ్యాయిని** : చాలా సంతోషం. మీకు చిత్రకళను ప్రదర్శనాంశముగా ఇచ్చారు. కనుక మీరంతా తీసుకొచ్చిన వాటిని మీకు కేటాయినచిన విభాగం (స్టాల్ఫ్)లో ప్రదర్శించాలి. వాటి గురించి నివరించాలి.
- విద్యార్థులు** : మరి వాటి గురించి ఎవరు చెప్పారు?
- ఉపాధ్యాయి** : నేను మీ అందరికి సహాయం చేస్తానులే. (నిద్యార్థులంతా ప్రదర్శన వస్తువుల్ని ఉపాధ్యాయినికి చూపిడతారు. అందులోని ఒక పరదాని విష్ణుతూ...) రియా! సీపు తెచ్చిన ఈ పరదా చాలా బాగుంది. ఇది కలంకాలీ శైలిలో చిత్రించినది.
- రియా** : కలంకాలీ అంటే ఏమిటి టీచర్?

ఉపా : చెబుతాను. మీరు ఆ అంశాలన్నీంటేని ప్రదర్శన కొరకు నమోదు చేసుకోండి.

కలంకారీ అనగా వెదురుతో చేసిన కలంతో ప్రక్కలు సిద్ధమైన రంగులను ఉపయోగించి వస్తాలపై బోమ్మలు చిత్రించే ఒక కళ. చిత్రకళలలో కలంకారీ శైలి చాలా ప్రాచీనమైన కళ. కలంకారీ పదంలోని 'కారీ' అనగా హిందీ, ఉర్రూ భాషలలో 'పని' అని అర్థం.

మహేష్ : ఈ కళ ఎక్కడక్కడ ఉన్నది టీచర్?

ఉపా : దేశవిదేశాలలోనూ వస్తాలపై చిత్రించే ఈరకమైన కళ ఉంది.

కరీం : టీచర్! కలంకారీ కళ ఎక్కడ పుట్టింది?

ఉపా : చిత్రురు జిల్లా శ్రీకాళహస్తిలో పుట్టింది.

స్వాతి : ఈ కలంకారీ చిత్రాలను ఎలా తయారు చేస్తారు టీచర్?

ఉపా : కలంకారీ చిత్రణకు ఓర్ను చాలా అవసరం. ఈ కళలో అంకితభావం ప్రకటించున్నതుంది.

- కలంకారీ కళకారులు మొట్ట మొదటగా బట్టను చిత్రించే కాన్వాసు తయారుచేసు కొంటారు.

- దళసరిగా ఉండే చేనేతబట్టను పారే నీటిలో బట్టకు ఉన్న గంజి, పిండి పోయేవరకు నాలుగైదు సార్లు శుభం చేస్తారు.

- ఈ ప్రక్రియలో సబ్బుకాని, మరిటువంటి రసాయనికాలు గాని వాడరు.

- తరువాత ఈ బట్టను గేదె పాలు, కరక్కాయల రసం కలిపిన మిశ్రమంలో ముంచి ఎండలో ఆరచెడతారు.

- ఈ విధంగా ఆరిన బట్ట కలంకారీ చిత్రణను సిద్ధమైనట్లే.

- చింతచోగ్గు కణికెలతో ఈ బట్ట మీద తమ హస్తకళానైపుణ్యంతో భావానికి తగినట్లుగా చిత్రాలను చిత్రిస్తారు.

- ఈ చిత్రాలను అన్నభేది డావణంతో తుడుస్తారు. అప్పుడని చెరగని నల్లరంగు చిత్రాలుగా తయారపుతాయి.

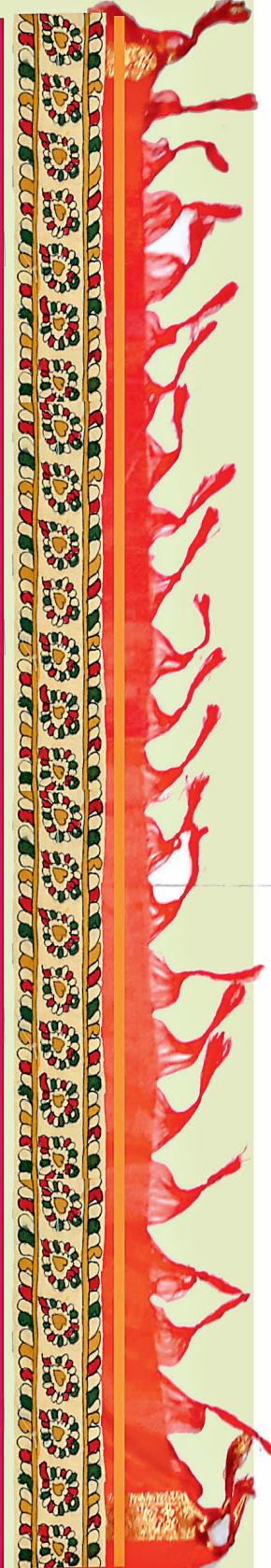
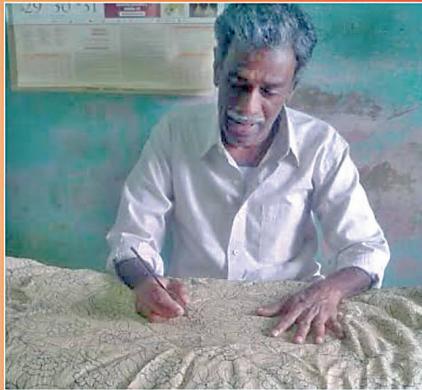
● ఈ విధంగా బట్టను ఉత్కి, చిత్రాలు గీసి, రంగులు వేసి, ఎండబెట్టి కలంకారీ చిత్రణనుపూర్తి చేస్తారు.

శ్యామల : ఈ చిత్రాలకు రంగులు ఎలా వేస్తారు. టీచర్?

ఉపా : కలంకారీ చిత్రకారుల హస్త కళా కౌశల్యాన్ని చూడడం కనుల విందుగా ఉంటుంది. కళాకారులు కావలసిన రంగులో ముంచిన చిన్న గుడ్డను లేదా, దూదిని కలంకారీ కలంలో పెట్టివేతో నేక్కుతారు. ఈ విధంగా కావలసినంత రంగు ద్రవాన్ని కలం గుండా ప్రవహింపజేస్తా రేఖా చిత్రాల మీద వర్షం వేస్తారు. నిపుణుల చేతిలో చిత్రాలు ఛైతన్యవంతంగా తయారపుతాయి. నాజూకైన వర్లల వాడకం వలన ఈ చిత్రాలు కంటికి ఇంపుగా చల్లగా ఉంటాయి.

రాజ : ఇందులో ఏరకమైన చిత్రాలుంటాయి?

ఉపా : కలంకారీ చిత్రణలో ముఖ్యంగా రావాయణం, మహాభారతం, శివపురాణాలలోని పాత్రలు కనిపిస్తాయి. దుష్టులు, దిండుగలీబుల మీద జంతు రూపాలు, వివిధ పుష్పాలతో కూడిన చిత్రాలను చిత్రిస్తారు. కుట్టుపనిని పోలిపుండె జీవమున్న చెట్ల లాంటి ఆకృతులను కూడా చిత్రిస్తారు. ఏటికి వాడే రంగులు ప్రకృతి సిద్ధమైనవి. కాబట్టి శరీరానికి హని చేయపు. ఈ రంగులను కూరగాయలు, చెట్ల బెరదులు మొదలగు వాటితో తయారుచేస్తారు. కేవలం పరదాలు మొదలైనవే కాక గుమ్మటాలు, పైళ్ళు, పెన్సోండ్లు వంటి అనేక వస్తువులు తయారు చేయడం వల్ల గిరాకీ పెరిగి కళాకారుల జీవనోపాధికి సహాయకారిగా ఉంది. కలంకారి ప్రపంచ చరిత్రలో ఒక విశిష్ట స్థానాన్ని పొందింది. మనమంతా ఇటువంటి కళాకారులను ప్రోత్సహిస్తా చేయుతనిద్దాం.

I. వినండి-సంభాషించండి.

1. లలితకళలో మీకు ఏదంటే ఇష్టం? ఎందుకు ఇష్టమో వివరించండి. 2. నీకు ఏ కళలో ప్రార్థించగలదో చెప్పు.

II. చదవండి-అలోచించండి-రాయండి.

పదజాలం పెంపాందించుకుండా.

సంప్రదాయం = పూర్వకాలం నుంచి పాటిస్తున్న పద్ధతి; ప్రామర్యం = ప్రసిద్ధి; ప్రసిద్ధిగాంచిన = పీరు పాందిస; పర్యాటకులు = సందర్శకులు; ప్రక్రియ = కార్యవిధానం

III. కృత్యం

పాశ్యభాగంలోని కింది పరిచేధాన్ని చదివి సూచనానుసారంగా కృత్యాలు చేయండి.

A. జవాబులు రాయండి.

1. చేసేత బట్టను ఏవిధంగా శుభం చేస్తారు.
2. కలంకారీ చిత్రాలు ఎందుకని కంటికి ఇంపుగా ఉంటాయి.

(పరిచేధం: పుట సంఖ్య.... 42లోని “కలంకారీ కళాకారులు మొట్టమొదటగా ఇంపుగా చల్లగా ఉంటాయి” పరకు)

B. కింది వాక్యాలను సరైన క్రమంలో అమర్యండి.

1. చిత్రాలను అన్నభేది ద్రావణంతో తుడుస్తారు.
2. చింతలోగ్గ కనికెలతో చిత్రాలను చిత్రిస్తారు.
3. మొట్ట మొదటిగా కాన్వాసును తయారు చేసుకుంటారు.
4. బట్టను 4, 5 సార్లు శుభం చేస్తారు.

C. అర్థాలు ఒతువుచండి.

'క' వర్ణం	'చ' వర్ణం
1. సిద్ధము	ఎ. నేర్పు
2. వైపుణ్యం	బి. తయారు
	సి. ఓర్పు

D. స్వీయ స్పందన:

కలంకారీ చిత్రాల చిత్రీకరణ నీ సాంత మాటల్లో రాయుము.

IV. వినండి-చర్చించండి-రాయండి.

A. 1. కలంకారీ కళ అనగా ఏమిటి?

2. కలంకారీ కళను విదేశాలలో ఈ పేర్లతో పిలుస్తారు.

3. కలంకారీ చిత్రకారుల హాస్కోశల్యం.

4. కలంకారీ చిత్రణలో చిత్రించబడు చిత్రాలు.

B. ఎవరు-ఎవరితో పలికిరి.

1. “మీకు చిత్రకళను ప్రధానాంశంగా ఇచ్చారు.”

3. “కళలో అంకిత భావం ప్రకటించుతుంది.”

2. “కలంకారీ అంటే ఏమిటి టీచర్స్”

4. “ఈ చిత్రాలకు రంగులు ఎలా వేస్తారు.”

C. సరైన సమాధానం గుర్తించి రాయండి.

1. కలంకారీ చిత్రాలను ఈ ద్రావణంతో తుడుస్తారు _____

అ. అన్నము ఆ. అన్నభేది

ఇ. అన్నవిభేది

2. కలంకారీ కళ ఇక్కడ పుట్టింది _____

అ. శ్రీకాకుళం ఆ. శ్రీకూర్మం

ఇ. శ్రీకాళహస్తి

V. స్వీయప్యూటీకరణ:

కలంకారీ చిత్రాల గురించి మీ అభిప్రాయం సాంతమాటల్లో రాయండి.

VI. భాషావగాహన

A. వాచకము గుర్తించి రాయండి.

1. స్వేచ్ఛ 2. ఉపాధ్యాయుడు 3. బోమ్మలు 4. కరీం 5. పరదా

B. ఏకాలమో గుర్తించండి.

- దూరిని కలంకారీ కలంలో పెట్టి ప్రేలితో నొక్కుతారు.
- కలంకారీ ప్రపంచ చరిత్రలో ఒక విశిష్టస్థానాన్ని పొందింది.
- విద్యార్థులందరూ ఉత్సాహంగా అభివాదం చేస్తున్నారు.

C. గీత గీసిన పదాలు ఏ భాషాభాగాలో గుర్తించండి.

1. నేను మీ అందరికీ సహాయంచేస్తాను. 2. రియా! నీను తెచ్చిన ఈ పరదా చాలా బాగుంది.

D. సంఘ చేసి రాయండి.

1. శ్రవణ + ఆనందం 2. సిద్ధము + అయిన 3. ప్రదర్శన + అంశము 4. జీవము + ఉన్న

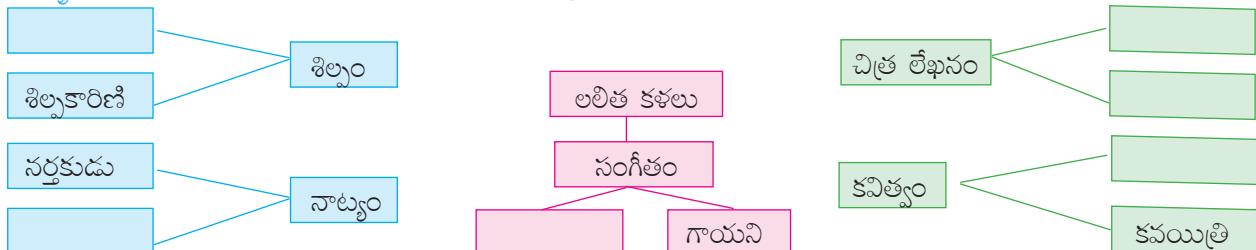
VII. సృజనాత్మకత

A. ప్రకృతి సిద్ధమైన సామాగ్రితో గణపతి విగ్రహాన్ని తయారుచేసి, సహజ సిద్ధమైన రంగులు వేయండి.

ఉదా: బీట్ రూట్ రసం → ముదురు గులాబీ రంగు

- ఒక పరదాను ప్రకృతి సిద్ధమైన రంగులతో చిత్రించండి.
- మీరు తయారు చేసిన అధ్యకాలము అధ్యయన కోణం (వాచన కోపా) లో ప్రదర్శించండి.

B. ఆకృతిని ‘లలిత కళలు – కళాకారులు’ అను విధంగా పూరించండి.

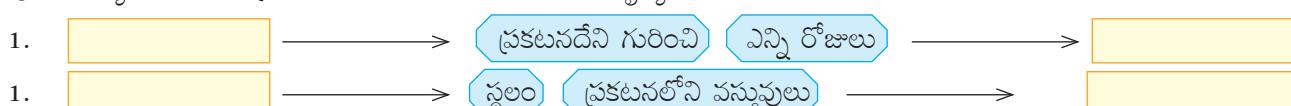

VIII. ప్రాణిక్షపని (జట్టువని)

మహారాష్ట్రలోని అదివాసుల వార్లీ చిత్రకళ గురించి వివరాలు, విత్రాలు సీకరించి ప్రదర్శించండి.

IX. లేఖన నైపుణ్యాలు : ప్రకటన లేఖనం

పుట సంఖ్య : 41 లోని ప్రకటనను చదివి సూచనానుసారం కృత్యం చేయండి.

నేని నేర్చుకున్నా.

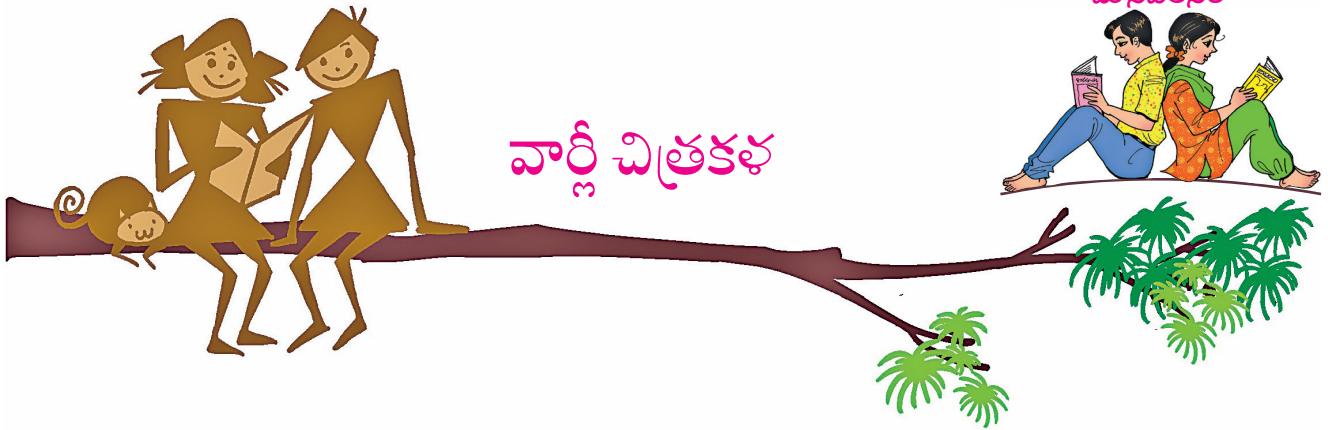
1. కలంకారీ చిత్రకళ దాని చరిత్ర-ప్రాముఖ్యత.

2. సాంప్రదాయ కళలకు చేయుతనిచ్చి కాపాడాలి.

ఉ.మా: కళల గురించి విద్యార్థులకు పరిచయం చేయండి

వార్లీ చిత్రకళ

(ఈ పాఠాన్ని పోన పరసం చేయండి. చక్కగా అర్థం చేసుకోండి. మీరు ఎచ్చుటెచ్చుట ఈ చిత్రాలు చూశారు. ఏమనిపించింది? మీరు కూడా ఇటువంటి చిత్రాలు గీశారా? లేదా చిత్రించాలను కుంటున్నారా? మొదలగు అంశాల గురించి ఆలోచించండి. తరగతిలో చర్చించండి.)

భారతీయ సాంస్కృతిక జీవన సమ్మద్ది వెనుక గల ఆదివాసి కళల యొక్క భూమిక పేర్కొనుదగినది. నగర సంస్కృతి ప్రభావానికి దూరంగా స్వేచ్ఛ మరియు పారంపరిక సంప్రదాయాలతో ప్రకృతి సహజవనరులనుండి ఆవిష్కరించబడినది ఆదివాసి కళ. ఆదివాసి ప్రజలైన వర్లీలు లేదా వార్లీలు భారతీయ దేశవాళీ ప్రజలు. వీరు ఎక్కువగా మహారాష్ట్ర, గుజరాత్ రాష్ట్రాలు మరియు కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాలైన దాదా నగర్ హవేలీ, దమన్ మరియు దయులలో ఉన్నారు. వీరు మాటల్డాడే భాషకు లిపి లేదు. ‘వర్లీ’ అనే పదం ‘వర్లా’ అనే పదం నుండి వచ్చింది. వర్లా అంటే ‘పాలము’ లేదా ‘భూమి యొక్క ఒక ముక్క’ అని అర్థం

వార్లీల జీవన విధానం మనిషికి - ప్రకృతికి నడుమనున్న సంబంధాన్ని చూపించడానికి ఒక చక్కని ఉదాహరణ. వీరు ప్రకృతిని తల్లిగా భావిస్తారు. అదే వారి సంప్రదాయాలకు, ఆచారాలకు మూల స్థంభం. వార్లీ ప్రజలు ప్రకృతిని కాపాడే జ్ఞానం కలిగి ఉన్నారు. వార్లీ చిత్రకళ సంస్కృతి, సంప్రదాయాలు మరియు పరిసరాలలోని ప్రకృతి సంపదను ఆధారంగా చేసుకొని ఏర్పడింది. వార్లీ చిత్రకళలో ప్రకృతి, ధార్మికవిధి, లగ్నవిధి, దైనందిన ప్రజాజీవనం ప్రతిబింబిస్తుంటుంది. వార్లీలు పక్కలు, జంతువులు, నదీనదాలు, కొండలు, వృక్షాలు, ఇంటి సామాగ్రి, సృత్యములు, పండుగలు, వ్యవసాయ పనులు మొదలైన వార్లీశైలి చిత్రాలను గుడిసెల గోడలపై చిత్రిస్తారు.

వార్లీ జానపద చిత్రకళ చాలా ప్రాచీనమైనది. వీరి చిత్రాలు రేఖాత్మకముగా వృత్తము, త్రిభుజము మరియు చతురస్రము వంటి మూల ఆకారాలు కలిగి ఉంటాయి. ఈ ఆకారాల ఎంపికకు, వారి ప్రకృతి పరిశీలనయే మూలకారణం. వృత్తములు సూర్యుని, చంద్రుని సూచిస్తాయి. త్రిభుజాలు కొండలు, సూటిగా ఉండే చెట్లముండి తీసుకోబడ్డాయి. చతురస్రము ఒక సంప్రదాయ పవిత్ర స్థలమును సూచిస్తుంది. పెళ్ళి సందర్భములో గుడిసెలకు రంగు వేస్తు అర్థ చతురప్రాణ్ణి గీస్తారు. ధార్మిక దృష్ట్యై ఈ చిత్రానికి చాలా గౌరవం ఇచ్చేడివారు. చంద్రవంక, ఇంద్రధనుస్సులను చూసి కమాను మరియు అర్థవ్యతాలను గీశారు. పక్కలు ఎగరడం, చేపలు ఈరదాన్ని పరిశీలించి సమాంతర, నిలుపు, అడ్డు రేఖల ఆకారాలను నేర్చుకొన్నారు. దగ్గర దగ్గర గల ఐదు సక్కతాలను కలుపుతూ గీసిన ఊహారేఖలో ఒక మిథ్యారూపం ఏర్పడి వారికి పంచభుజాకృతి లభించింది. ఈ విధంగా వార్లీ ప్రజలకు అనేక అశ్వరూపమైన ఆకారాలు, నిర్మణాల ప్రేరణ ప్రకృతి స్ఫ్ఱీనుండి లభించింది.

వార్లీలు తమ సంప్రదాయ చిత్రాలకు రంగులను అతి తక్కువగా వాడుతారు. వీరి చిత్రకళలో తెల్లరంగును అధికంగా ఉపయోగిస్తారు. గోడకు తగిలించే చిత్రాలకు ఎర కానిరాయితో ముందుగా చిత్రాన్ని గీస్తారు. తర్వాత తెల్లరంగు కొరకు బియ్యపుపిండి, నీరు, జిగురు కలిపి ఉంచిన మిశ్రమాన్ని తయారుచేస్తారు. బాగా నమలబడి, ఎలువంచితే అటు పంగే నెదురుపుల్లను కుంచెగా ఉపయోగిస్తారు. వీరు మనుషులు మరియు జంతువుల శరీరాల చిత్రాలను, రెండు త్రిభుజాల కొనలను కలుపడం ద్వారా చూపిస్తారు.

నెడు ఈ వార్లీ చిత్రాలు వస్త్రాలపైన, మనం వాడుకునే సంచులు, పెన్ స్టోండులు, పైళ్ళు, కుండీలు మొదలైన అనేక వస్తు సామగ్రిపై చిత్రింపబడి లభ్యమవుతున్నాయి. ఎంతో అద్భుతమైన ఈ వార్లీ జానపద చిత్రకళ సంపద నశించిపోకుండా మనమంతా ప్రోత్సహించి కాపాడుకోవాలి.

5. వెదకబోయిన తీగ

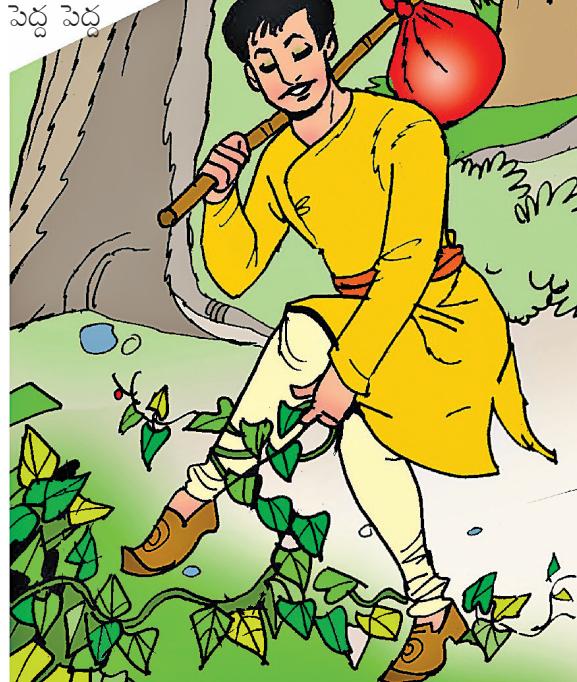
పారంలోకి ప్రవేశించేముందు:

సామెతలు లేదా లోకోక్కలు ప్రజల భాషలో సందర్శామసారంగా వాటికవే దొర్లుతుంటాయి. వీటిలో భాషా సాందర్భం, అనుభవసారం, నీతి, సూచన, హస్యం కలగలిపి ఉంటాయి. “సామెతలు” ఆ భాష మాటల్డి ప్రజల సంస్కృతిని, సంప్రదాయాలను ప్రతిచించిస్తాయి. ఇవి లేని భాష/మాట నిస్సారం. అందుకే “సామెత లేని మాట ఆమెత లేని ఇల్ల” అంటారు. సామెతలకు ఏ ఒక్కరినీ రచయితగా చెప్పలేదు. ప్రజలు తమ అనుభవాల్లో నుంచే సామెతలను పుట్టిస్తారు.

ప్రస్తుత పొర్చుళ్లాగం ద్వారా ‘వెదకబోయిన తీగ’ అనే సామెత ఎలా పచ్చిందో తెలుసుకుండాం.

ఒక గ్రామంలో ఒక ధనవంతుడు ఉండేవాడు. ధనంలో కుబేరుడంతటివాడు. ఓసారి అతని వీపులో చిన్న గాయం అయ్య పుండుగా మారింది. మొదట ఆయన తనకు తెలిసిన చిట్టావైద్యలేవో చేశాడు. కానీ ఏ మాత్రం తగ్గకుండా ఆ పుండు మరింత పెద్దదైంది.

ఆ ధనవంతునికి ఒక కొడుకున్నాడు. తండ్రి పుండును మాన్మింపజేసేందుకై ఎంతో మంది వైద్యులను రప్పించి వైద్యం చేయించాడు. ఫలితం దక్కలేదు. వీపులో పుండు ఎప్పటిలాగే ఉండి ఆయన్ని తీవ్ర అవస్థకు గురి చెయ్యాగింది.

వైద్యులు సైతం ఆ పుండును మాన్మడానికి ప్రయత్నించి విఫలమయ్యారు.

ఇదిలా ఉండగా ఒకరోజు ఆ ఉఁరికి ఒక మునీశ్వరుడు వచ్చాడు. ఆయన ఎంతో మహిమ గల వాడని విన్న ధనవంతుని కొడుకు ఆయన్ని కలుసుకుని తన తండ్రి విషయం చెప్పి “మీరు తపస్సంపన్నులు. ఎలాగైనా మా

తండ్రిగారి పుండుని మాన్మి ఆయన బాధను నివారించండి”
అని వేడుకున్నాడు.

మునీశ్వరుడు నరేనని అతనితో ఇంచికి వెళ్లాడు. చాలాసేపు ధనవంతుని పుండును పరిశీలించి “ఈ పుండు మామూలు ఔషధాలకు లోంగేది కాదు. సాధారణంగా ఆ

తీగ దట్టమైన అడవులలోను, పర్యాత ప్రాంతాల్లోనూ లభిస్తుంది. ఆ తీగ ఆకులను తెచ్చి వాటి పసరును పుండు మీద పోస్తే కొద్ది రోజుల్లోనే మానిపోతుంది” అని చెప్పి ఆ తీగ ఆకులు ఎలా ఉంటాయో, దానినెలా గుర్తించాలో నివరంగా చెప్పాడు.

ధనవంతుని కుమారుడు ఆ తీగ ఆకులను తీసుకొని రావడానికి ప్రయాణమయ్యాడు. తనకు కావలసిన ఆహార పదార్థాలను సమకూర్చుకుని మునీశ్వరుడి ఆశీర్వాదం పొంది బయలుదేరాడు.

ఇంటినుండి కొంతదూరం వెళ్లాడు. అక్కడ దారికి రెండువైపులా దట్టంగా మొక్కలు పెరిగాయి. వాటి మధ్యనుండి ముందుకు నడుస్తుండగా అతని కాలికి ఏదో తీగ చుట్టుకుని

అదుపు తప్పి రభీలుమని క్రింద పడిపోయాడు.

తనకాలికి తగిలిన ఆ తీగను పరిశీలనగా చూశాడు. మునీశ్వరుడు చెప్పిన అనవాలుకు ఆ తీగ సరిగ్గా సరిపోయింది. వెంటనే నెనక్కి వెళ్లి మునీశ్వరుడికి నిషయం చెప్పి ఆ తీగను చూపించాడు. అప్పుడు మునీశ్వరుడు “మనకు కావలసిన తీగ ఇదే! నువ్వు నెడకబోయిన తీగ నీ కాలికి తగిలింది” అని చెప్పి ఆ తీగ ఆకుల పసరుతో ధనవంతుడి పుండుకు చికిత్స చేశాడు.

వారంరోజుల్లోనే ధనవంతుడు కోలుకున్నాడు. పుండు మానిపోయింది. అప్పట్టుంచి “నెడకబోయిన తీగ కాలికి తగిలినట్లు” అన్న సామెత వాడుకలోకి పచ్చింది.

I. వినండి-సంభాషించండి:

1. ధనవంతుడు దేనితో బాధపడుతుండేవాడు ?
2. ధనవంతుని కుమారుడు వైద్యులను ఎందుకు రప్పించాడు?
3. మునీశ్వరుడు ఎలాంటివారు ?
4. ధనవంతుని కుమారుడు ఎక్కడకు ప్రయాణమయ్యాడు ?

II. చదపండి-అలోచించండి-రాయండి.

పదజాలాన్ని పెంపాందించుకుందాం.

అవస్థ = బాధ; పనరు = ఆకురసము, పచ్చిక

III. కృత్యము

పార్యాభాగంలోని కింది పరిచేధాన్ని చదవి సూచనాసూరంగా కృత్యాలు చేయండి.

A. తప్పామ్మలు గుర్తించి రాయండి.

1. అయిన తనకు తెలిసిన చిట్ట వైద్యులు లేవో చేశాడు.
2. ఆ పుండు మరింత చిన్నదైంది.
3. ఆ ఊరికి ఒక కమీశ్వరుడు వచ్చాడు.
4. అధనవంతునికి ఒక కొడుకున్నాడు.

(పరిచేధం : పుట సంఖ్య.... 47 లోని “ఒక గ్రామంలో.... వేడుకున్నాడు” వరకు)

A. గీతగీసిన పదాలకు బదులుగా కుండలీకరణాలోని సరైన పదాన్ని ఎన్నుకోని పూర్తి వాక్యాన్ని రాయండి.

(ధనం, అవస్థ, పరిశీలించి, ధనవంతుని, తండ్రి)

1. పుండు అయన్ని తీవ్ర బాధకు గురిచేయసాగింది.
2. మా నాన్న గారి పుండును మాన్చించండి.
3. సంపదలో కుబేరుడంతటి వాడు
4. భాగ్యవంతుని కొడుకు ఆయన్ని కలుసుకున్నాడు.

B. వాచకములు గుర్తించి రాయండి.

1. గ్రామం
2. ధనవంతుడు

C. స్వీయ స్పందన.

“నువ్వు పారశాలకు వెళ్లండగా, నీ స్నేహితుడు అకస్మాత్తుగా కళ్ళు తిరిగి పడి పోయాడు.” నీపు అతనికి ఏనిధంగా చికిత్స చేస్తాను?

IV. వినండి-చర్చించండి-రాయండి.

అ. జవాబులు రాయండి.

- ధనవంతుని కుమారుడు వైద్యం చేయించిన విధము చర్చించండి.
- మునీశ్వరుడు - ధనవంతుని కుమారుడు మధ్య జరిగిన సంభాషణ రాయండి.
- ధనవంతుని కుమారుడు పర్వతాలకు వెళ్లే మార్గంలో జరిగిన సంఘటనను చర్చించండి.
- ధనవంతుడు కోలుకున్న విధము రాయండి.

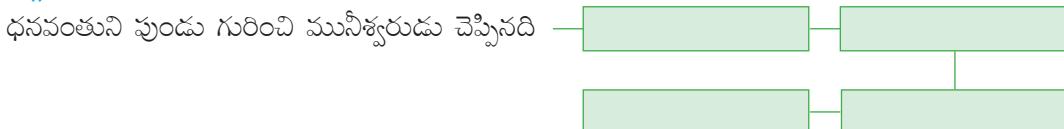
అ. ఎవరు ఎవరితో పలికిరి

- “మా తండ్రిగారి పుండును మాన్మి ఆయన బాధను నివారించండి” [] - []
- “వింధ్య పర్వతాలలోని తీగ ఆకులను తెచ్చి పసరు పుండు మీద వేస్తే పుండు మానిపోతుంది” [] - []

ఇ. జతపరచి రాయండి:

'క' వర్గం	'చ' వర్గం
1. దారికి రెండు వైపులా	అ. నీకాలికే తగిలింది
2. వీపులో చిన్న గాయంఅయ్య	అ. లొంగేది కాదు
3. నువ్వు వెదక బోయిన తీగ	ఇ. పుండుగా మారింది.
4. ఈ పుండు మామూలు ఔషధాలకు	ఈ. దట్టంగా మొక్కలు పెరిగాయా.

ఈ. అల్లికి:

V. స్వీయ ప్యాక్ట్యూకరణ:

- నీకు వచ్చిన జలుబు, జ్వరం తగ్గించడానికి ఇంట్లో చేసే వైద్యం గురించి రాయుము.
- ఏనేని అయిదు ఔషధ మొక్కలు - వాటి ఉపయోగాలు రాయుము.

VI. భాషాపగాహన

అ. కింది వాక్యములలో గీత గీసిన పదాలు ఏ భాషాభాగాలకు చెందినవో రాయండి.

- మునీశ్వరుడు సరేనని అతనితో ఇంటికి వెళ్లాడు.

$$\text{మునీశ్వరుడు} = \boxed{\quad} \quad \text{వెళ్లాడు} = \boxed{\quad}$$

అ. వాక్యాలగాలు రాయండి.

- ఆయన తసకు తెలిసిన చిట్టు వైద్యాలను చేశాడు.
- ధనవంతుని కుమారుడు తీగ ఆకులను తెచ్చాడు.

ఇ. కింది పదాలను సాంత వాక్యాలలో ఉపయోగించండి.

- విఫలమగుట
- సమకూర్చుట
- ఆశీర్వాదము

ఈ. సామాన్య/సంయుక్త వాక్యాలను రాయండి.

- ఎంతో మంది వైద్యులను రప్పించి వైద్యం చేయించాడు కానీ ఫలితం దక్కలేదు.
- మునీశ్వరుడు అతనితో ఇంటికి వెళ్లాడు.

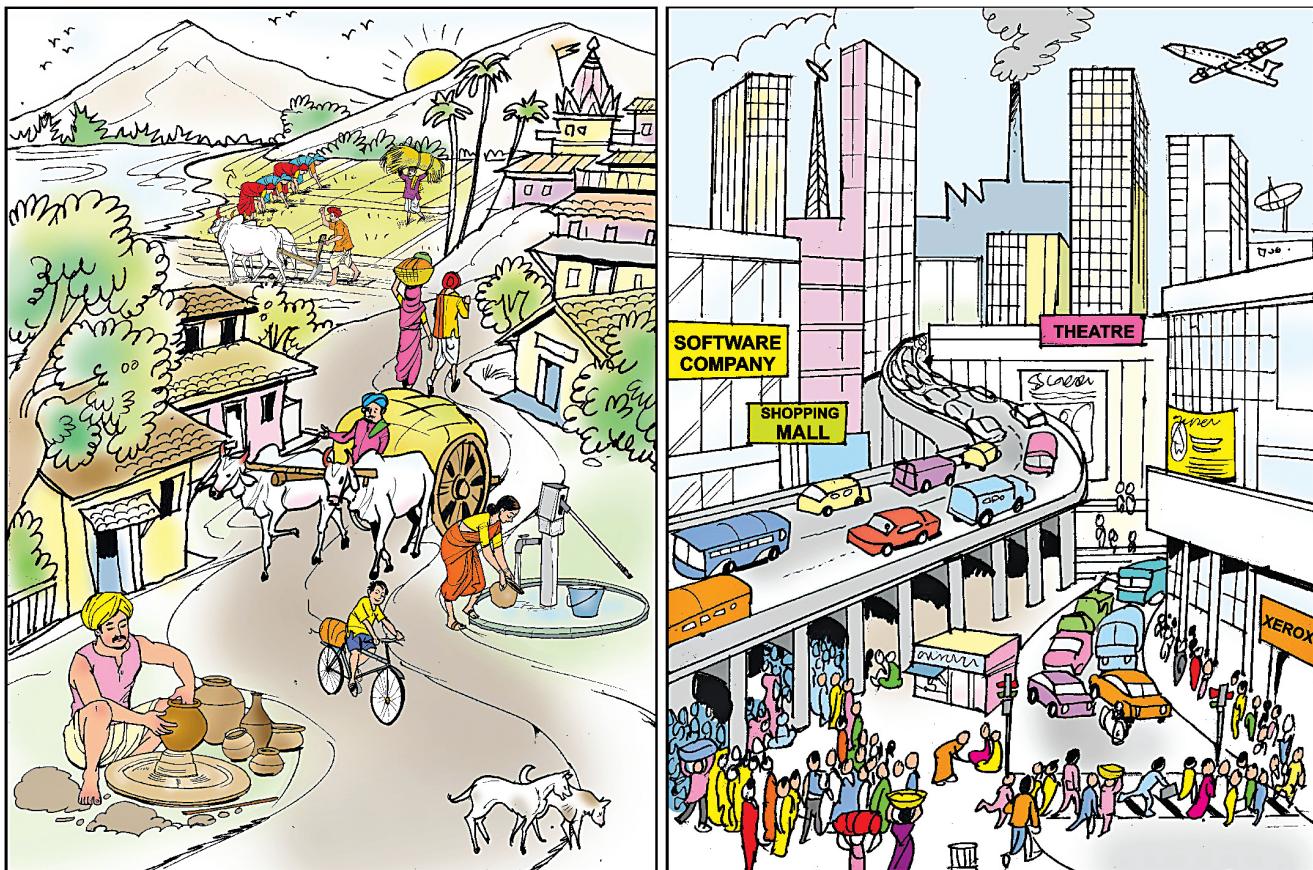
ఉ. సంధి చేసి రాయండి.

$$1. \text{ వైద్యాలు} + \text{ ఏపో} = \quad 2. \text{ ముని} + \text{ ఈశ్వరుడు} = \quad 3. \text{ దట్టము} + \text{ ఐసి} = \quad 4. \text{ దానిని} + \text{ ఎలా} =$$

VII. స్వజనాత్మకత:

- అ.** 1. సామెతలను సేకరించి వాటికి సంబంధించిన కథలను అంతర్జాలంలో వెదకి రాయండి.
2. సామెతలను రాసి వాటికి సమానమైన ఆంగ్ల సామెతలను రాయండి.
3. మీకు తెలిసిన మరొక సామెత పుట్టుక గురించి రాయండి.

- అ.** పోలికలు - తారతమ్యాలు
కింది చిత్రాలను గమనించండి. అందులోని పోలికలు - వ్యత్యాసాలను రాయండి.

నేనిది నేర్చుకున్నా

పరిసరాలో ఉన్న ఎన్నో బౌపథమూలికల
మొక్కలు అమూల్యమని తెలుసుకున్నా!

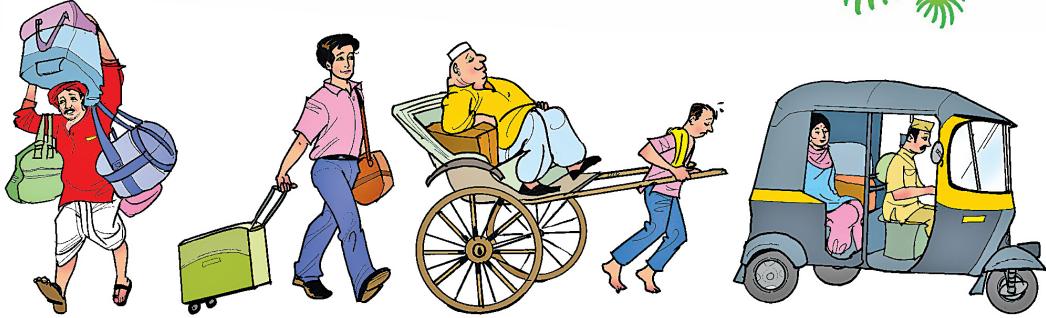
విషా: మరికొన్ని సామెతల గురించి అంతర్జాలం శోధించి అర్థాన్ని తెలుసుకోండి.

5. ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగర్

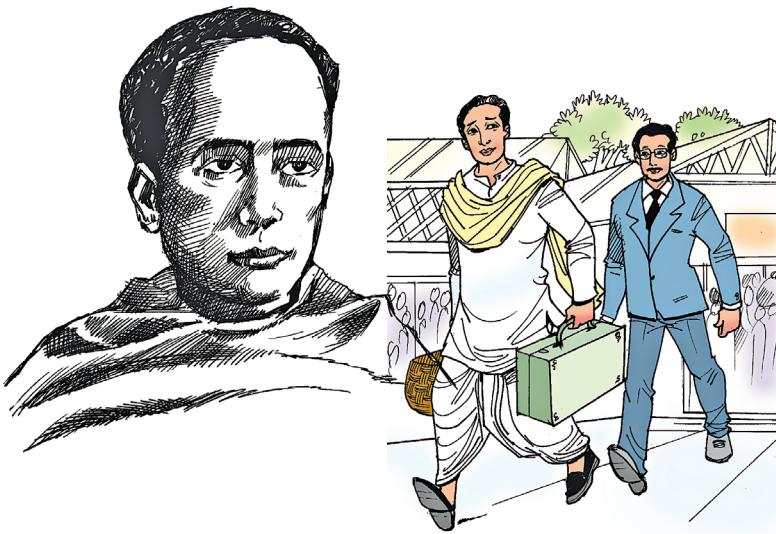
పారంలోకి ప్రవేశించేమందు:

- ఔ చిత్రాలను గమనించండి.
- మనం వేసుకోలేని, చేయని పనులను ఇతరులతో చేయించడం ఎంతపరకు సబబు-చర్చించండి.
- జప్పుడు ఔ విషయాలతో కొంత సంబంధం కలిగిన ఈ పాటాన్ని చదువుదాం. చివరికి ఏమైందో తెలుసుకుండాం.

అస్పటికి పగలు పదకొండు గంటలయింది. బర్ద్యాన్ స్టేషన్కు రైలు పచ్చి ఆగింది. మొదటి తరగతి పెట్టెలో నుంచి ఒక సవయువకుడు క్రిందికి దిగాడు. అతని నెంట ఒక పెట్టె, పేము సంచీ మాత్రం ఉన్నాయి. సల్ల కళ్ళద్దులు తుడుమకొని, కొపుసరిచేసుకొని, మెడకు ఉన్న టై సర్పుకొని అటూ ఇటూ చూచాడు సవయువకుడు. కూలీ! కూలీ! అని అరిచాడు. ప్లాటఫారంపైన కూలీ కనిపించలేదు.

యువకుడు అసహనంగా మొహం చిట్టించుకున్నాడు. పెద్దగా చప్పట్లు కొడుతూ మళ్ళీ “కూలీ! కూలీ!” అని పిలిచాడు.

కాని అక్కడ ఎవరైనా కూలీలు ఉంటేగా రావటానికి.

మిట్టుమధ్యాహ్నాం. ఎండ మిటమిటులాడుతున్నది. యువకుడికి ఏం చేయాలో తోచలేదు. ఇంతలో ఒక వృద్ధుడు అక్కడకు వచ్చాడు. “బాబూ! ఇక్కడి కూలీలు ఎక్కడికో వెళ్లారు. మీకు అభ్యంతరం లేకపోతే మీ పెట్టెనీ, సంచీనీ నేను మొసుకొని వస్తాను. ఏమంటారు?” అన్నాడు సవయువకుడితో.

సవయువకుడు అందుకు ఆనందంతో అగీకరించాడు. వృద్ధుడు సామానులు రెండుచేతులతో పట్టుకొని యువకుడి వెంట నడిచాడు. కొంత సేపటికి ఉభయులూ సవయువకుడి

ఇంటికి చేరారు. వృద్ధుడు పెట్టెనూ, సంచీనీ ఇంటి మధ్యగదిలో జాగ్రత్తగా పెట్టి “బాబూ! నేను వెళ్లి వస్తాను” అని అన్నాడు. యువకుడు వృద్ధుడికి కూలి ఉఱ్ఱులు ఇవ్వబోయాడు. కాని వృద్ధుడు తీసుకోవటానికి నిరాకరించాడు. అతని అమాయకత్వాన్ని చూచి యువకుడికి ఎంతో ఆశ్చర్యం కలిగింది.

సాయంకాలం నగరంలో పెద్ద సభ జరగబోతున్నది. ఆ మహాసభలో పాల్గొనటం కోసమే యువకుడు బర్ద్యాన్ నగరానికి వచ్చాడు సరిగా కార్యక్రమం ప్రారంభం అయ్యే సవయానికి యువకుడు సభాభవనానికి చేరుకున్నాడు.

ఆనాటి సభకు అధ్యక్షుడు మహామేధావి అయిన ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగర్. యువకుడు సభలోకి వెళ్లి కూర్చున్నాడు. అతనికి కొంచెం ప్రక్కగా ఆ మధ్యహృం కనిపించిన వ్యద్ధుడు కూర్చుని ఉన్నాడు. “ఇదేమిటి? ఇతడు ఇక్కడికి కూడా వచ్చాడే. తనవంటి వారు ఇటువంటి సభలకీ, సమావేశాలకీ రాకూడదని తెలియదేమో పాపం!” అనుకున్నాడు యువకుడు.

ఇంతలో సభాప్రారంభకుడు వేదిక పైకి వచ్చి “ఈనాటి సభకు అధ్యక్షస్థానం అలంకరించమని ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగర్ గారిని ఆహ్వానిస్తున్నాను” అన్నాడు. ఈశ్వరచంద్రుణ్ణి చూచి ఎరుగని నవయువకుడు ఆయన ఎలా ఉంటాడో అని

కుతూహలంగా సభను అంతటినీ కలయ చూస్తున్నాడు. అతని కళ్లు సంభమాశ్వర్యాలతో హతాత్మగా ఒక్కచోట ఆగిపోయాయి. తన సామానులు తెచ్చిన వ్యద్ధుడు లేచి గబగబా వేదికి మీదకు వెళ్లి అధ్యక్షుడుగా కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. ప్రారంభకుడు వ్యద్ధుడికి పాదనమస్యారం చేసి, మల్లెపూలదండ మెడలో వేశాడు.

సభ సమాప్తం కాగానే యువకుడు ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగర్ వద్దకు వెళ్లి వందనం చేసి తన అవివేకాన్ని క్షమించమని పరిపరివిధాలుగా ప్రార్థించాడు. నిరాడంబరతకూ, నిస్వార్థానికి, పని విలువకూ ప్రతీకగా విద్యాసాగర్ని గుర్తించాడు.

I. వినండి-సంభాషించండి:

- “తక్కువ సామానులతో ఎక్కువ సౌకర్యం.”
- మన పనులు మనమే చేసుకోవడం శేషం.

II. చదపండి-అలోచించండి-రాయండి.

పదజాలం పెంపాందించుకుండా.

అసహసంగా = ఓర్పు లేకుండగా; అభి + అంతరం = కాదనక, అడ్డు చెప్పడం; మహామేధావి = చాలా తెలివిగలవాడు; కుతూహలంగా = అస్త్రిగా; ఎరుగని = తెలియని; కలయ చూస్తున్నాడు = చుట్టు చూస్తున్నాడు; సంభమం = తత్తురపాటు; నిరాడంబరత = డాబు లేని, దర్శించేని; నిస్వార్థము = సాప్రథిలేని; ప్రతీక = గుర్తు, సంకేతం; ఉభయులూ = ఇద్దరూ.

III. కృత్యం.

A. కుండలీ కరణంలో ఇచ్చిన వధాలను ఇవయాగించి భాఖీలను పూరించండి.

(సమావేశాలకీ, మల్లెపూలదండ, ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగర్, కుర్చీలో)

- _____ మెడలో వేశాడు.
- సభకు అధ్యక్షుడు మహామేధావి అయిన _____
- అధ్యక్షుడుగా _____ కూర్చున్నాడు.
- సభలకీ, _____ రాకూడదని తెలియదేమో పాపం.

(పరిచేసు: పుట సంఖ్య ... 52లోని “ఆనాటి సభకు అధ్యక్షుడు నుంచి మెడలో వేసాడు” వరకు)

A. ఎప్పు ఎపరితో పరికిరి.

- “ఈనాటి సభకు అధ్యక్షత వహించమని ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగర్ గారిని ఆహ్వానిస్తున్నాను.”
- “తనవంటివారు ఇటువంటి సభలకీ, సమావేశాలకీ రాకూడదని తెలియదేమో పాపం”.

B. గీతాసిన ప్రత్యుహాలు ఏ విభక్తులో రాయండి.

- యువకుడు సభలోకి వెళ్లి కూర్చున్నాడు.
- ఈశ్వర చంద్ర విద్యాసాగర్ గారిని ఆహ్వానిస్తున్నాడు.

C. స్వీయంస్వరూపం

యువకునికి ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగర్పై గల అభిప్రాయాన్ని మీ సాంతవాక్యాల్లో రాయండి.

IV. వినండి-చర్చించండి-రాయండి.

A. జవాబులు రాయండి.

1. వృద్ధుడు సనయువకునితో అన్న మాటలు.
2. యువకుడు బర్ద్యాన్ రావడానికి కారణం
3. అనాటి సభకు అధ్యక్షుడు.
4. విద్యాసాగర్ గారు నీటికి ప్రతీక

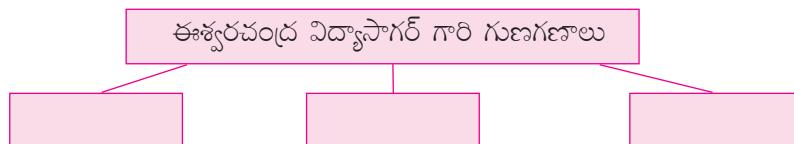
B. భాలీలు పూరించండి.

1. మొదటి తరగతి పెట్టెలో నుంచి ఒక _____ క్రిందికి దిగాడు.
2. యువకుడు వృద్ధుడికి _____ ఇష్టబోయాడు.
3. ఆ మహాసభలో పౌల్గోసటం కోసమే యువకుడు _____ నగరానికి వచ్చాడు.
4. అతని కళ్ళు _____ లో హాతత్తుగా ఒక్కచోట ఆగిపోయాయి.

C. తప్పాప్పులను గుర్తించి రాయండి.

1. ప్లాటుఫారంపైన కూలీ కనిపించ లేదు.
2. మధ్యాహ్నం కనిపించిన యువకుడు కూర్చుని ఉన్నాడు.
3. అప్పటికి రాత్రి పదకొండు గంటలయింది.
4. వృద్ధుడు తీసుకోవటానికి నిరాకరించాడు.

D. అల్లికను పూర్తి చేయండి.

V. స్వీయవ్యక్తికరణ

నిరాడంబరతకు, నిస్వార్థతకు ప్రతీక్యలై నిన్ను స్వందింపజేసిన మహానీయుని గురించి రాయుము.

VI. భాషావగాహన:

A. కింది వాక్యాలు ఏ కాలానికి చెందినవో రాయండి.

1. సాయంకాలం సగరంలో పెద్ద సభ జరగబోతున్నది _____
2. బర్ద్యాన్ స్టేపన్కు రైలు వచ్చి ఆగింది _____
3. యువకుడు కుతూహలంగా సభ అంతటినీ కలయ చూస్తున్నాడు _____

B. గీత గీసిన పదాలు ఏ భాషాభాలకు చెందినవో రాయండి

1. యువకుడు అసహనంగా మొహం చిట్టించుకున్నాడు.	
2. సంచిని నేను మోసుకొస్తాను.	
3. అక్కడ ఎవరైన కూలీలు ఉంటేగా రావడానికి	

C. కింది పదాలకు వ్యతిరేక పదాలు ఎంచుకుని రాయండి

(యువకుడు, అవీవేకం, నిరాకరించుట, నిరభ్యంతరం, ప్రారంభం, స్వార్థం)

1. అభ్యంతరం X	2. _____ X వృద్ధుడు
3. _____ X అంగీకరించుట	4. సమాప్తం X
5. నిస్వార్థం X	6. వివేకం X

D. కింది పదాలను సాంత వాక్యాలలో ఉపయోగించి రాయండి.

1. హాతత్తుగా = _____
2. కలయచూచుట = _____
3. అప్పోనము = _____
4. నిరాకరించుట = _____

క. కింది వాక్యాలను చదివి సామాన్య/సంయుక్త వాక్యాలను గుర్తించి రాయండి.

1. వృద్ధుడు డబ్బు తీసుకోలేదు.
2. నవయువకుడు నల్ల కళ్ళద్దులు తుడుచుకుని, క్రాపు సరిచేసుకుని అటు ఇటు చూశాడు
3. మీ పెట్టొనీ, సంచినీ నేను మోసుకొని పస్తాను.
4. ఎండ మిటమిటలాడుతున్నది.

డ. సంధి చేసి రాయండి.

1. ఎవరు + ఐనా
2. అభి + అంతరం
3. ఏమి + అంటారు
4. ఇది + ఏమిటి

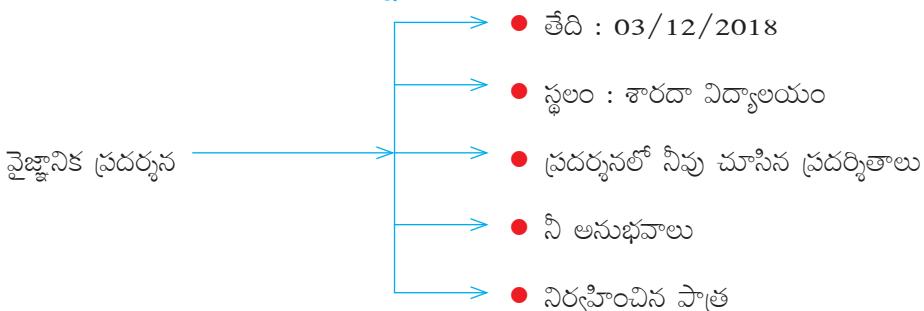
VII. సుజనాత్మకత :

'లాల్ బహుదూర్ శాస్త్రి', 'గాంధీ', 'మదర్ ఫెరిస్ట్' మొదలయిన వారి నిరాడంబర జీవితాన్ని సూచించే ఘుట్టాలను అంతర్జాలంలో వెదకి రాయండి. సూచనాఫలకంలో ప్రదర్శించండి.

VIII. లేఖన నైపుణ్యాలు: అనుభవ లేఖనం

స్వయంగా చూచిన లేదా అనుభవించిన విషయాల ముఖ్యాలాలను స్వీచ్ఛగా సాంత మాటలలో రాయాలి.

కింది అంశాలను చదివి మీ అనుభవాన్ని రాయండి.

లేఖన నైపుణ్యాలు : గద్య అవగాహన

కింది గద్యమును/పరిచేచమును చదివి ఐదు ప్రశ్నలు తయారు చేయండి.

ప్రస్తుత కాలంలో మూడురకాల ఒలంపిక్ క్రీడలు జరుగుతున్నాయి. అని వేసని క్రీడలు, చలికాలపుక్రీడలు, దివ్యాంగుల క్రీడలు. ఇని పదపోలేని రోజులు జరుగుతాయి. వీటిలో ఏ దేశమైన పాల్గొనవచ్చు. ధనుర్వీయ, ముష్టి యుద్ధము, మలయుద్ధము, సైక్లింగ్, శాత బరువులైత్తటం, తుపాకీ గురి (రైఫీల్ మాటింగ్) పడవ పందెములు, గుర్రపుస్వారీ, చేతి బంతిఅట, హోకీ మొదలైనవి. ఈ ఒలింపిక్ పోటీల్లో చేర్చబడ్డాయి. క్రికెట్ అటకు ఈ పోటీల్లో స్థానం లేదు. ఈ ఆటల్లో ప్రథమ, ద్వాత్రియ, తృతీయ బహుమతులుగా స్పార్ట, రజత, కాంస్ట్ పతకాలు ఇస్తారు. అటల్లో గెలిచి పతకాలు సాధించటం ముఖ్యం కాదు. వీటిల్లో పాల్గొనగలగటమే విశేషం.

ప్రశ్నలు:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

మనసని మనం చేసుకోవడం ఏ మాత్రం తప్పకాదు.

7. మనసుంటే మార్గముంటుంది

1. ఔత్తాబులమే ఆలంబనగొ.....

మనసుంటే మార్గముంటుంది (వేర్ దేర్జ్ ఎ నీల్ దేర్జ్ ఎవే). 'కృష్ణో నాస్తి దుర్వాశా' ముఖ్యమైన విషయంలో పట్టుదల అన్నించిని మంచి ఆత్మినాశానం ఉంటే సాధించలనిదే లేదని 26 ఉంటాం. ర్ఘృథమైన సంకల్పం, పట్టుదల అన్నించిని మంచి ఆత్మినాశానం ఉంటే సాధించలనిదే లేదని. ప్రాంజలీ మహారాష్ట్ర, ధార్మ జిల్లా ఉల్లేఖం నగర్లో జన్మించింది. ఏష్ట వయస్సులోనే బుజుపు చేసింది ప్రాంజలీ పాటిల్. ప్రాంజలీ మహారాష్ట్ర, ధార్మ జిల్లా ఉల్లేఖం నగర్లో జన్మించింది. అయినా అమెకు పుట్టినపుడు చూపు కొద్దిగా ఉంది. కని ఆరేళ్ళ వయస్సులో అమె చూపును పూర్తా కోల్పోయింది. అయినా అమెకు పుట్టినపుడు చూపు కొద్దిగా ఉంది. కని ఆరేళ్ళ వయస్సులో అమె చూపును పూర్తా కోల్పోయింది. అయినా అమెకున్న మక్కువను గమనించిన అమె తల్లిదండ్రులు ప్రాంజలీని చదివించాలని నిశ్చయించుకున్నారు. నిద్యపై అమెకున్న మక్కువను గమనించిన అమె తల్లిదండ్రులు ప్రాంజలీని చదివించాలని నిశ్చయించుకున్నారు.

సుండి బ్రెయిలీ విధానంలో 12వ తరగతి 85 శాతం మాయ్యలు ప్రసారించాడని అంటే కావలిని అనుమతించాడని అనుమతించాడని అనుమతించాడని. ముంబయిలో సయింట్ జైవియర్ కళాశాల సుండి రాజీనామి శాస్త్రంలో బి.ఎ. డిగ్రీ లీసుకుంది అ ప్రస్త ఛాల్లలన జనపార్శవ జేబిక్యూపుకుంది. ముంబయిలో సయింట్ జైవియర్ కళాశాల సుండి రాజీనామి శాస్త్రంలో బి.ఎ. డిగ్రీ లీసుకుంది. నెప్పురా విష్ణువిద్యాలయం సుండి అంతర్జాతీయ సంబంధాలు (ఇంటర్నేషనల్ రిలేషన్స్)లో ఎం.ఎ డిగ్రీ లీసుకుంది. నెప్పురా విష్ణువిద్యాలయం సుండి అంతర్జాతీయ సంబంధాలు (Job Access with Speech, JAWS) అను విజయం సాధించడానికి సాంకేతిక పరిజ్ఞానం బాగా సహాయపడింది. జాబ్ యాక్స్స్ విత్ స్ప్రెచ్ (Job Access with Speech, JAWS) అను విజయం సాధించడానికి సాంకేతిక పరిజ్ఞానం బాగా సహాయపడింది. జాబ్ యాక్స్ విత్ స్ప్రెచ్ (Job Access with Speech, JAWS) అనే సాధ్యానేర్ బాగా ఉపయోగపడింది. ఈ సాధ్యానేర్ ద్వారా అంధత్వ లోపం ఉప్పురా కంప్యూటర్ స్క్రీనపై విషయాన్ని విపులుగు ప్రాంచంలో 2015 సివిల్ సర్వీస్ స్పెషియల్ బాగా ఉపయోగపడింది. ఈ సాధ్యానేర్ ద్వారా అంధత్వ లోపం ఉప్పురా కంప్యూటర్ స్క్రీనపై విషయాన్ని విపులుగు ప్రాంచంలో 2015 సివిల్ సర్వీస్ స్పెషియల్ బాగా ఉపయోగపడింది. ఈ సాధ్యానేర్ ద్వారా అంధత్వ లోపం ఉప్పురా కంప్యూటర్ స్క్రీనపై విషయాన్ని విపులుగు ప్రాంచంలో 2015 సివిల్ సర్వీస్ స్పెషియల్ బాగా ఉపయోగపడింది. ఈ సాధ్యానేర్ ద్వారా అంధత్వ లోపం ఉప్పురా కంప్యూటర్ స్క్రీనపై విషయాన్ని విపులుగు ప్రాంచంలో 2015 సివిల్ సర్వీస్ స్పెషియల్ బాగా ఉపయోగపడింది. ఈ సాధ్యానేర్ ద్వారా అంధత్వ లోపం ఉప్పురా కంప్యూటర్ స్క్రీనపై విషయాన్ని విపులుగు ప్రాంచంలో 2015 సివిల్ సర్వీస్ స్పెషియల్ బాగా ఉపయోగపడింది.

2. మహాళా క్రికెట్ మాణిక్యం

మిథాలీ దొర్రెరాజ్ భారతదేశపు మహిళా టికెట్ క్రీడాకారిణి. ఆమె 1982 డిశంబర్ 3న శ్రీదొర్రెరాజ్ తీసుతుటి లీలా దొర్రెరాజ్ దంపతులకు రాజస్థాన్‌లోని జోధ్‌పూర్ లో జింకించి ఉనిగింది.

ମୁଖୀ 10 ବ୍ୟକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଦଳନ ମେଲଦଲ ପେଟ୍ଟିଥିଲା. ଅମେ ତଥ ଅନ୍ୟାନ୍ୟଙ୍କୁ କଲିପି ପାରାତ ରୋଜିଲ୍ଲେନ୍ ଟିକେଟ୍ କୋଚିଂ ତ୍ରୀପୁକୋପଦଂ ଫ୍ରାରିଂଥିଲିବିଲା. ପାରଶାଲିଲ୍ ଅମେ ତରମାଗା ନେଟ୍ ଟିକେଟିଲ୍ ଅଭ୍ୟାସଂ ଦେଖିଲା. 17 ବ୍ୟକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମେ ଭାରତ ଜଟିଲକୁ ଧରିପାରିଲା.

పేరు పొందింది అంతెకడికి (ODI) అత్యధిక వరురుగుల కోసం

వదు సీరిస్‌లలో పరుసగా అర్జునుడు 6000 వరుగులు పొదించి ఉన్నాడు.

పేరొనువచ్చా. అతి పీనవ్యవహారం కొనుకున్నాడు.

ప్రాణియున్నల భారతదేశపు నాగ్వత అత్యసృత వైపు రషా, రాజుల మించిన అధ్యత మౌళ.

ప్రాతిసూర్యముని పద్మశ్రీ, పురస్కారాన్ని

మిథాలీకి లభించిన పురస్కారాలు.

సంవత్సరం	పురస్కారం
2003	అర్షాన అవార్డ్
2015	పద్మశ్రీ పురస్కారం
2017	యూఆర్ స్టోర్స్ ఐకాన్ ఆఫ్ ఎక్స్‌లెన్స్ అవార్డ్
2017	వోగ్ స్టోర్స్ పర్సన్ ఆఫ్ ద ఇయర్

I. వినండి-సంభాషించండి:

1. మీకు తెలిసిన కొందరి సివిల్ ఉద్యోగుల (బి.ఎస్. అధికారులు) పేర్లను చెప్పండి.
2. టెట్తుమ మహిళా క్రికెటర్ల పేర్లను చెప్పండి.

II. చదపండి-అలోచించండి-రాయండి.

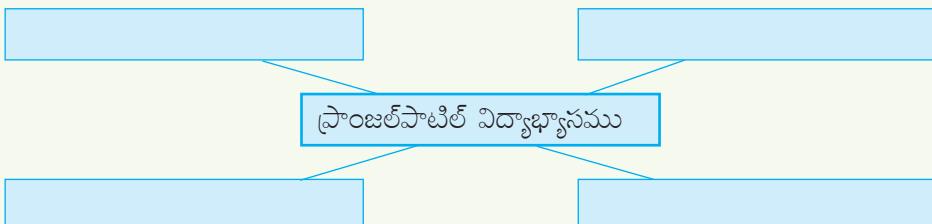
పదజాలాన్ని పెంపాందించుకోండాం.

మార్గము = దారి; కృషి = ప్రయత్నం; దుర్భిక్షం = కరువు; దారిద్ర్యం; ఆత్మ విశ్వాసం = తనపై తనకు గల సమ్మకం; మక్కలవ = ఇష్టం; అండ = అసరా, ప్రాపు, ఆశ్రయం; కృతజ్ఞత = చేసిన మేలు మరపక పోవడం; త్యజించుట = నిడుచుట; ఆదేశించు = ఆజ్ఞాపించు; తర్పిదు = శిక్షణ, అభ్యాసం; అస్తకప్పాలు = నానా బాధలు నడు; సంఘర్షణ = పోటీ; అండదండలు = సహాయం, తోడు; తలమానికం = మేలైన; శైఖమైన; అంచెలంచెలు = దశలవారిగా;

III. కృత్యం

కింది పరిచేధమును చదివి సూచనాసూరం కృత్యాలను చేయండి.

A. కింది అల్లికము పూరించండి.

పరిచేధం: పుట సంఖ్య: ... 56లోని “ప్రాంజల్ పాటిల్ ప్రతి రోజు పరీక్షలకు సన్మానించి” – పరకు

A. కింది వాటికి జవాబులు రాయండి.

1. ప్రాంజల్ విజయం సాధించడానికి సహాయపడిన స్టోర్స్
2. బి.ఎ డిగ్రీ చదివిన కళాల

B. కింది పదములు ఏవాచకములకు చెందినవో రాయండి.

1. ఆమె = []
2. రైలు = []

C. స్వీయస్వందన:

ప్రాంజల్ పాటిల్ సివిల్ సర్వీస్ పరీక్షలకు ఏవిధంగా సన్మానించే మీ సాంతమాటలలో రాయండి.

IV. వినండి-చర్చించండి-రాయండి.

A. జవాబులు రాయండి.

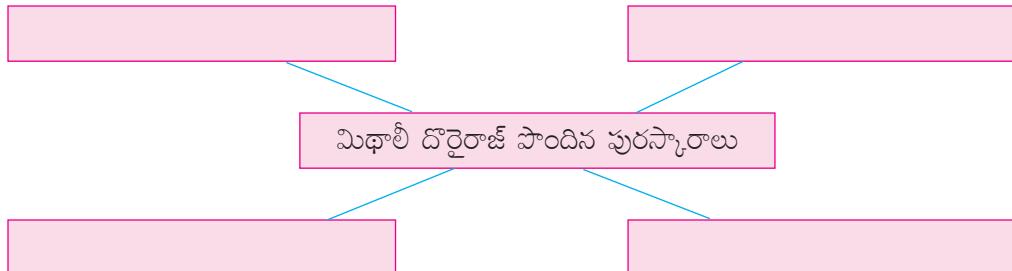
1. ప్రాంజల్ పాటిల్ యు.పి.ఎస్.సి పరీక్షల్లో మొదటి అటెంప్ట్లోనే విజయాన్ని సాధించిన విధము.
2. మిథాలీ దౌర్శరాజ్ క్రికెట్ అభ్యాసము – అనేక పరుగులు సాధించిన విధము.
3. మిథాలీ దౌర్శరాజ్ ఎప్పుడు, ఏయే పురస్కారాలు పొందారు?

అ. కింది భాలీలను కుండళీకరణంలోని సరైన పదములలో పూరించండి:

(773, 6000, అష్టకప్పొలు)

1. ప్రాంజల్ సినిల్ సర్విసెస్‌లో మొదటి అటెంప్టీలోనే _____ ర్యాంకు సాధించింది.
2. మిథాలీ దౌరైరాజ్ ఓ.డి.ఐ (ODI) లలో _____ పరుగులు సాధించిన ఏకైక మహిళా క్రికెటర్.

ఇ. కింది అల్లికను పూరించండి.

V. స్వీయప్యూటికరణ

“కృషితో నాస్తి దుర్బిడ్చం” అను సామేతను వివరించండి.

VI. భాషాపగాహన

అ. కింది వాక్యములలోని గుర్తింపబడిన పదాలు ఏభాషాభాగములకు చెందినవో రాయండి.

అమె కోచింగ్ క్లాసుల సహాయం లేకుండానే బ్రహ్మండమైన విజయాన్ని సాధించింది.

అమె = _____ బ్రహ్మండమైన = _____ సాధించింది = _____

అ. కింది పదాలను సాంత వాక్యాలలో ఉపయోగించి రాయండి.

1. అత్మవిశ్వాసం
2. కృతజ్ఞత
3. అష్టకప్పొలు
4. అండదండలు

ఇ. కింది పదాలను విడజదీసి రాయండి.

1. చదుపుచుండగా
2. విద్యాభ్యాసం
3. అత్యధిక
4. అత్యస్నాత

ఈ. కింది గుర్తించ బడిన ప్రత్యయములు ఏవిభక్తులకు చెందినవో రాయండి.

1. ప్రాంజల్ చాపును వూర్తిగా కోల్పోయింది.

ను = ద్వారీయా విభక్తి తృతీయా విభక్తి చతుర్थి విభక్తి

2. అమె చదుపుకు అండగా నిలిచారు.

కు = చ్ఛీ విభక్తి పంచమీ విభక్తి సప్తమీ విభక్తి

ఉ. కింది వాక్యాలోని వాక్యాంగములను గుర్తించి రాయండి.

1. ప్రాంజల్ మొదటి ర్యాంకును సాధించింది.

2. మిథాలీ అర్థశతకాలను సాధించింది.

ఊ. కాలములు గుర్తించండి.

1. ప్రాంజల్ సినిల్ సర్విసెస్ పరీక్షలకు సన్నద్ధమైంది = _____

2. మిథాలీ రాజ్ ను ఏడు సీరిస్‌లలో పరుసగా అర్థ శతకాలను

సాధించిన మహిళా క్రికెట్ క్రీడాకారిణిగా పేర్కొనవచ్చు. _____

VII. సృజనాత్మకత :

1. మీకు నచ్చిన క్రికెటర్లను గురించి అంతర్జాలం ద్వారా తెలిసికొనండి.
2. అత్యబులముతో దేవినైనను సాధించవచ్చునని చెప్పుటకు నీకు తెలిసిన ఉదాహరణను వివరించండి.

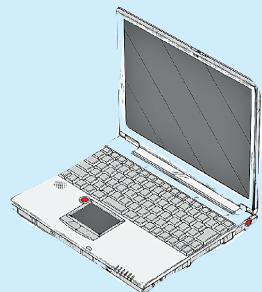
VIII. లేఖనవైపుళ్లాలు - వర్షానాత్మక వ్యాసము

నీకు నచ్చిన ఆటను గూర్చి కింది అంశాల అధారంగా వర్షానాత్మక వ్యాసము రాయండి.

సమాచార ప్రసార సాంకేతిక పరిజ్ఞానము (ICT)

వికీపీడియాను ఒక ఉచిత విజ్ఞాన సర్వస్వము అనవచ్చు. ఇది దీనిని ఉపయోగించు వ్యక్తులందరి భాగ స్వామ్యంతో ల్రాయిబడుతుంది. ఇది ఒక ఉచిత సమాచార ఆకరం (బేస్). వికీపీడియాలో ఎవరైనా సరే సమాచారాన్ని ప్రచురించవచ్చును. ఉపలభ్య సమాచారంలో సవరణలు చేయవచ్చును. ప్రస్తుతము వికీపీడియాలో ఆంగ్లం మరియు ఇతర భాషలలో లభ్యమగుచున్న సమాచారాన్ని మనం తెలుగులోకి అనువదించి వికీపీడియాలో అవ్సోడ్ చేయవచ్చును. కనీసి, అంతర్జాలంలో, సోషల్ మీడియాల్లో ఫోటోలు, సమాచారం అవ్సోడ్ చేసేటప్పుడు, మనకు వచ్చిన సమాచారాన్ని 'ఫౌర్మెంట్' చేసేటప్పుడు కాపీరైట్ అనుమతులు, 'సైబర్లూ' నియమాలను తప్పక పాటించాలి.

అదనపు సమాచారం చదువుచూం - తెలుసుకుండాం:

తెలుగు భాషాదినోత్సవం:

వ్యాపారిక భాషోద్యమ పితామహుడు కీ.శే. గిడుగు రామమూర్తి పంతులుగారు. ఆయన జయంతి ఆగస్టు 29వ తేది. ప్రజాకవి కాళోజిగారి జయంతి సెప్టెంబరు 9వ తేది. ఈ రెండు రోజులు మనం తెలుగు భాషా దినోత్సవాలుగా జరుపుకుంటాము.

మన తెలుగు

‘ఇంటర్వెషన్ ఆల్ఫాబెట్ ఆసోసియేషన్’
2012లో థాయీలాండ్లో నిర్వహించిన ‘ప్రపంచ లిపులు’
సదస్యుల్లో తెలుగు లిపిని
‘సంకెండ్ బెస్ట్ ప్రైవ్ట్ ఇన్ ద వర్క్’గా ఎన్నుకొన్నారు.
కాగా కొరియన్ లిపికి ప్రథమ స్థానం.

నేనివి నేర్చుకున్నా:

1. 'కృపితో నాస్తి దుర్భిక్షమ్'
2. 'కృష్ణ ఘలి'

ఉ.సూ: తెలుగు భాషా సౌందర్యాన్ని - తెలుగు సాహితీ ఘనతను గూర్చి విద్యార్థులకు తెలియజేయండి.

7. సార్థకం

పారంతోకి ప్రవేశించేమందు:

- “పరోపకారార్థ మిదం శరీరం” అంటే ఏమిటో తెలుసా! పరోపకారం కోసం తమ జీవితాన్ని త్యాగం చేసిన మడర్ థరీసా, పొట్టి శ్రీరాములు గురించి మీకు తెలిసే వుంటుంది.
- ఈ విధంగా పరులకోసం పాటుపడిన కొందరు సేవామూర్తుల పేర్లు చెప్పండి.
- మానవులే కాచుండా సృష్టిలో ప్రతీంది ఏ విధంగా తమ జీవితం సార్థకం కావాలని కోరుకుంటుందో ఈ పారం ద్వారా తెలుసుకోండి.

ఒకప్పుడు రామాపురం గ్రామంలో రామనాథం అనే సంపన్నుడు ఉండేవాడు. ఈ సంపద వారి పూర్వీకులిచ్చింది కాదు. రామనాథం గారే కష్టపడి సంపాదించారు.

ఎక్కడాలేని సంపద, ఒకచేట పోగుపడిందంటే, ఆ కుప్ప వెనుక చాలా అన్యాయాలు, అక్రమాలు, అధర్మాలు ఉంటాయని అందరూ అంటూ ఉంటారు. అది అక్షరాలా నిజమయినా కాకపోయినా, రామనాథం గారి సంపాదనలో మాత్రం అన్యాయమంటూ ఏదీలేదు.

ఆయన తన ఆదాయాన్ని పెంచుకుంటూ పోయాడు. తన భర్యులను మాత్రం పెరగినవ్వేదు. వ్యయానికి మించి వచ్చిన ఆదాయంలో చాలా భాగం దాచి ఉంచాడు. ఆ దాచిన మొత్తం పెరిగి పెరిగి అతన్ని భాగ్యపంతుణ్ణి చేసింది.

కొంత మంది సంపన్నులలో ఎదుటివారిని హీనంగా చూడడవూ, తనును తావు గొప్ప చేసుకోవడవూ కనబడుతుంది. తమ దగ్గరకు వచ్చే వారందరూ తమనించి ఏదో ఒకటి ఆశించి మాత్రమే నస్తాంటారని మరి కొంతమంది అనుకోవడమూ కద్దు.

రామనాథం ఈ ధోరణికి పూర్తిగా విరుద్ధమైన మనిషి “రామాపురంలో చాలామంది ధనపంతులున్నారు. వారందరినీ కాదని నా దగ్గరకి వచ్చారంటే నా అద్భుతమే కారణం!” అనే వారు రామనాథం గారు తను చూడడానికిచ్చిన వారితో.

“నాకు కొంచెం పుణ్యం సంపాదించుకొనే అవకాశం మీరు ఇచ్చినందుకు, మీకు నేను కృతజ్ఞతలు చెప్పుకోవాలి. నేను ఇచ్చిన ఈ కొద్దిపాటి విరాళం, మీకెవరైనా ఇస్తారు. కానీ మీలాంటి మంచివారికి సాయం చేసే అవకాశం నాకు ఎంతమంది కలిగిస్తారు గసక? అంటారాయన.

రామనాథం గారు చాలా మందికి చాలా రకాలుగా సాయం చేశారు. ఎవరికి ఏ సాయం చేసింది ఇంకొకరికి

తెలియదు. ఆయనగారూ తెలియనివ్వరు.

ఆయన అలవాట్లు కూడా కొంచెం ప్రత్యేకంగా ఉంటాయి. బాగా చీకటితో లేస్తారు. స్నానాదికాలు పూర్తి చేసుకొంటారు. గుప్పెడు చిల్లర జెబులో వేసుకొని, వేకువ జామునే నడువడం ప్రారంభిస్తారు. తన దగ్గర ఉన్న ఆఖరి పైసా కూడా అయిందాకా అలా ఇచ్చుకొంటూనే పోతారు.

ఈలోగా మొక్కల్నీ మాక్కల్నీ పలకరిస్తూ ఉంటారు. చిన్న చిన్న మొక్కలకు పాదులు చేస్తారు. వాటిని గొడ్డు గోదా తినకుండా, ముళ్ళకంపను అడ్డుపెడతారు. కష్ట లేనివారికి, పసి పిల్లలకూ తోడుగా ఉండి నడిపిస్తారు. నిజమో కాదో తెలీదు కానీ ఆయన్ను చూసి, మానులు కూడా వంగి నమస్కారం చేస్తాయని చెబుతారు.

ఒక రోజు వేకువజామున రామనాథం గారు తల వంచుకొని నడుస్తున్నారు. ఎవరో పొడి దగ్గు దగ్గినట్లు వినిపించి ఆగిపోయారు. ఆగిపోయి చుట్టూరా చూశారు. ఎవరూ కనిపించలేదు. రామనాథం గారు మరో అడుగు ముందుకు వేశారు. ఈసారి “బాటుగారూ!” అని బలహీనంగా వినిపించింది. రామనాథం గారు ముందుకేసిన అడుగు వెనక్కు తీసుకున్నారు. మరోసారి చుట్టూరా పరికించి చూశారు. చూసినంతమేరా ఎవరూ కనిపించలేదు. ఆయనగారు సన్నగా నిట్టూర్చి మళ్ళీ ముందుకు అడుగు వేశారు.

“బాటుగారూ! మీ గురించి వారూ వీరూ చెప్పుకోవడం విన్నాను. మిమ్మల్నీ చూడాలని నా కోరిక కానీ అట్టడుగున ఉన్న కారణంగా మిమ్మల్నీ చూడలేకపోతున్నాను. మొన్నా, నిన్న కూడా నేను మిమ్మల్నీ పిలిచాను. మీరు ఇంకేదో ఆలోచనలో ఉన్నారేమో నా పిలుపు వినిపించుకోకుండా వెళ్ళారు. క్షమించండి. అదీ సరికాదు, మీకు వినిపించేలా పిలవకపోవడం నాదే తప్పు. ఇవ్వాళ మీరోస్తున్నారని నాపైవాళ్ళు

చెప్పారు. కాస్త గొంతు పెంచి పిలిచాను. మీకు విసబడింది. అది నా అద్భుతం” అని వినిపించింది.

రామనాథం ఆశ్చర్యపోయాడు. చంట్లుపక్కలెక్కడా ఎవరూ కనబడరు. అయినా చక్కని గొంతుతో మాటలు విసబడుతున్నాయి. రామనాథం రెండు చేతులూ కలిపి నమస్కారం చేశారు. “మీరెవరో నాకు తెలీదు. మిమ్మల్ని నేను చూడలేకి పోతున్నాను. మీరు ఎక్కడున్నారో చెప్పండి. నేనే మీ దగ్గరకు వస్తాను” అన్నారు రామనాథం.

“నేను మీ పక్కన ఉన్నాను. మీ కుడిచేతి పక్కగా రాళ్ళకుపు ఉంది చూశారా? ఆ కుపు అడుగున ఉన్నాను. నేనా రాళ్ళను తొలగిసుకొని పైకి రాలేను” అని వినిపించింది.

“అయితే మీరలానే, అక్కడే ఉండండి! నేను రాళ్ళను తీస్తాను” అన్నారు రామనాథం. అనడమే కాదు రెండు చేతులతోనూ, రాళ్ళను ఎడాపెడా తీయడం ప్రారంభించారు.

“భాబుగారూ! నా మీద గల దయతో మీరు తొందర పడుతున్నారు. దయచేసి కొంచెం నెమ్ముదిగా, ఆ రాళ్ళను పక్కకు తొలగించండి. నాది అల్పప్రాణం. ఏ మాత్రం పత్తిది తగిలినా, నేను పిండి పిండయి పోతాను” అని వినిపించింది. ఈసారి ఆ గొంతులో, కొంచెం భయపు నీడలు ఉండడాన్ని రామనాథంగారు గమనించారు.

“ఇంతసేస్టా అడగనందుకు నన్ను నున్నించండి. మీ సేరేమిటి?” అన్నారు రామనాథం చెపులు రిక్కించి,” జొస్సుగింజ! అని వినిపించింది. రామనాథం ఆశ్చర్యపోయారు. తన ఆశ్చర్యాన్నంతా లోలోపలే దాచుకొని, మెల్లగా రాళ్ళను తొలగించడం ప్రారంభించారు. కానేపటికల్లా ఓ చిన్నరాతికున్న పల్లంలో ఓ పచ్చని జొస్సుగింజ కనిపించింది.

“మీకు నేనెలా కృతజ్ఞతలు చెప్పాలో కూడా తెలీడంలేదు.

వారూ నీరూ మీ గురించి చెబుతుంటే అయి పుండవచ్చు అనుకోన్నానుగానీ, మరీ మీరింత మంచి వారనుకోలేదు” అన్నది జొస్సుగింజ. రామనాథం ఆ జొస్సుగింజను అరచేతిలో ఉంచుకొని పరిశీలనగా చూశారు.

“పాపం! చాలా కాలంగా, ఆ రాళ్ళ మధ్యపడి ఉన్నావేమో బాగా భయపడి ఉంటాపు. భగవంతుడు దయామయుడు. ఆపరలో ఉన్న నీవంటి వారికి సహాయపడే అవకాశాన్ని నాకిచ్చాడు” అన్నారు రామనాథం!

ఆ జొస్సుగింజ తల అడ్డంగా తిప్పింది. ‘ఆగు’ మన్మట్లు సైగ కూడా చేసింది. “భాబుగారూ, మీరు మరోలాగా అనుకోకండి! నేను మిమ్మల్ని పిలిచింది భయంవల్ల కాదు. నన్ను ఆదుకొంటారనీ కాదు. నేను ఆరుబయట ఉన్నానుకోండి ఏ పక్కించో, ఏ చీమకో ఆహారంగా ఉపయోగపడతాను.

భూమిలో తల దాచుకొన్నానుకోండి; నీకు వంద రెట్లకు మించిన ప్రతిఫలాన్ని ఇవ్వగలగుతాను. అటూ ఇటూ ఎటూ గాకుండా, నా బతుకు మృధా అయిపోతున్నదన్న విచారంతో మిమ్మల్ని పిలిచాను గానీ, ప్రాణ భయంతో కాదండి” అన్నది జొస్సుగింజ!

రామనాథం నిర్విష్టాడయ్యాడు.

I. విసండి-సంభాషించండి:

1. రామనాథంగారు ఎక్కడ నివసించేవారు ?
2. రామనాథంగారు ఎలా సహాయం చేసేవారు ?
3. నదుస్తు వెళ్తున్న రామనాథంగారు ఎందుకు ఆగిపోయారు ?
4. జొన్నగింజ ఎక్కడ కనిపించింది ?

II. చదపండి-ఆలోచించండి-రాయిండి.

పదశాలాన్నిపెంపాందించుకుండా.

ధోరణి = పథ్థతి; వేకువ జామున = తెల్లువారు జామున; అదుకోసుట = సహాయపడుట, రక్షించుట;
వల్లం = వాలు, గుంటు; నిర్విష్టుడగుట = నిశ్చేష్ముడగుట.

III. కృత్యం

పార్శ్వభాగంలోని కింది పరిచేధాన్ని చదివి సూచనాసూరం కృత్యాలు రాయిండి.

A. అల్ఫిక

రామనాథంగారి అలవాట్లు

పరిచేధం: పుట సంఖ్య: 60.. లోని “రామనాథంగారు చాలా మందికి చాలా రకాలుగా.... మానులు కూడా వంగి నమస్కారం చేస్తాయని చెబుతారు”. వరకు

A. సరియైన క్రమంలో అమరి రాయిండి.

1. ఆయన అలవాట్లు కూడా కొంచెం ప్రత్యేకంగా ఉంటాయి.
2. ఆయన్ని చూసి, మానులు కూడ వంగి నమస్కారం చేస్తాయని చెబుతారు.
3. రామనాథంగారు చాలా మందికి చాలా రకాలుగా సాయం చేశారు.
4. చిన్నచిన్న మొక్కలకు పాదులు చేస్తారు

B. కింది పదాల వాడకములు గుర్తించండి.

1. ఆయన = 2. మొక్కలు =

C. స్వియం స్వందస:

రామనాథం గురించి మీ అభిప్రాయాన్ని సాంత మాటల్లో రాయిండి.

IV. విసండి-చర్చించండి-రాయిండి.

B. జవాబులు రాయిండి.

1. రామనాథంగారు డబ్బు సంపాదించిన విధం.
2. రామనాథంగారి అలవాట్లు.

C. ఎవరు ఎవరితో పరికిరి.

1. కాస్త గొంతు పెంచి పిలిచాను.
2. “అయితే మీరలూనే అక్కడే ఉండండి.”
3. “ఇంతనేపు అడగనందుకు నన్ను మన్మించండి.”

D. జతపరచండి.

'క' వర్గం	'చ' వర్గము
1. ఏమాత్రం పత్రిడి తగిలినా నేను	అ. ఓ పచ్చని జొన్నగింజ కనిపించింది.
2. అట్టడుగున ఉన్న కారణంగా	అ. పిండి పిండయి పోతాను.
3. నా బ్రతుకు వృధా అయిపోతున్నదను	ఇ. మిమ్మల్ని చూడలేకపోతున్నాను.
4. ఓ చిన్న రాతి కున్న పల్లంతో	ఈ. నిచారంతో మిమ్మల్ని పిలిచాను.

V. స్వియ ప్ర్యూక్రమ

- ‘పరులనేవే పరమ ధర్మం’ - మీ సాంత మాటల్లో రాయండి.
- జొన్నగింజ రామనాథంకు జరిగిన సంభాషణను మీ సాంత మాటల్లో రాయండి.

VI. భాష్యపాశ :

A. కింద ఇష్టబడిన వాక్యాలలోని కాలాలను గుర్తించండి.

- నీకు వందరెట్లకు మించిన ప్రతిఫలాన్ని ఇష్టగలుగుతాను.
- రామనాథంగారు దాచిన మొత్తం పెరిగి పెరిగి ధనవంతుళ్లి చేసింది.
- రామనాథంగారు తలవంచుకుని సడుస్తున్నారు.

B. వాక్యాలను గుర్తించి రాయండి.

- జొన్నగింజ రామనాథంను వేడుకుంది.
- రామనాథం జొన్నగింజను పరిశీలనగా చూశాడు.
- డా॥ భరద్వాజను ప్రభుత్వం సత్కరించింది.

C. కింది వాక్యాలలో సామాన్య/సంయుక్త వాక్యాలను గుర్తించండి.

- రామనాథంగారు కళ్ళులేని వారికి, పసిపిల్లలకు తోడుగా ఉండి నడిపిస్తారు.
- రామనాథంగారు స్నానాదికాలు పూర్తి చేస్తారు.
- ఏ పక్కికో, ఏ చీముకో అహారంగా ఉపయోగపడతాను.

D. సంఘిచేసి రాయండి.

- ఇంక + ఒకరికి
- ముందుకు + ఏసిన
- మీరు + ఎవరో
- నాకు + ఇచ్చాడు.

E. కింది పదాలను సాంత వాక్యాలలో ఉపయోగించి రాయండి.

- కష్టపడి
- బలహిసంగా
- కృతజ్ఞతలు
- ఎడాపెడా

VII. సృజనాత్మకత.

- మీ పరిసర ప్రదేశాలలోని (రామనాథం లాంటి వారిని) ఇతరులకు సహాయపడే వారి గురించి రాయండి.
- మదర్ థెరీసా, డోక్కు సీతమ్మ గార్ల గురించి అంతర్జాలం ద్వారా తెలుసుకోండి.

VIII. లేఖన నైపుణ్యాలు: కథాలేఖనం

కింది అంశాల ఆధారంగా కథను పాడిగించి, కుదురైన చక్కని చేతిరాతతో రాయండి.

సక్క - కొండ విందుకు ఆహ్వానించుట పచ్చంలో పాయసం నిరాశ కొంగ - సక్క విందుకు పిలుచుట
కూజొలో పాయసం నిరాశ దెబ్బకు దెబ్బ

నేనిది నేరుకున్నా.

‘పరుల నేవే పరమధర్మం’.

వ్యాకరణము

భాషాభాగాలు :

1. నామ వాచకము, 2. సర్వనామము, 3. విశేషము,
4. క్రియ, 5. అవ్యాయము.

ఈ ఐదింటిని భాషాభాగములు అంటారు.

నామవాచకము : పేర్లను తెలియజేయునది.

ఉదా..: కమల

సర్వనామము: నామవాచకమునకు, బదులుగా వాడబడునది.

ఉదా..: అతడు, అమె, వాడు

విశేషము : నామవాచకములోని విశేష విపర్యమును (రంగు, స్వభావము, గుణము) తెలియజేయునది.

ఉదా..: తెల్లని గుట్టము.

క్రియ : పనిని తెలియజేయునది.

ఉదా..: చదువుచున్నాడు

అవ్యాయము : లీంగ, వచన, విభక్తులు లేని పదములు.

ఉదా..: ఆహో! ఔరా! అక్కటా!

వాక్యరకములు :

సామాన్యవాక్యము : ఒకే సమాపక క్రియ కలిగినవాక్యము.

ఉదా..: రఘు బడికి వెళ్లెను.

సంయుక్త వాక్యము : రెండు లేక అంతకంటే ఎక్కువ వాక్యములు కలిసి ఏక వాక్యముగా ఏర్పడుట.

ఉదా..: శాంతి బాగా చదివింది అందువలన మంచి మార్పులు పొందినది.

విభక్తి ప్రత్యయాలు:

1. ప్రథమ విభక్తి - డు, ము, పు, లు
 2. ద్వితీయ విభక్తి - నిన్, సున్, లన్, కూర్చు, గుట్టించి
 3. తృతీయవిభక్తి - చేతన్, చేన్, తోడన్, తోన్
 4. చతుర్थి విభక్తి - కొఱకన్, కై
 5. వంచ్మీ విభక్తి - వలనన్, కంటెన్, పట్టి
 6. ప్షీ విభక్తి - కిన్, కున్, యొక్క, లోన్, లోపలన్
 7. స్ఫ్ట్మీ విభక్తి - అందున్, నన్
 8. సంబోధన ప్రథమ విభక్తి - ఓ, ఓయి, ఓరి, ఓసి
- వాక్యాంగములు :** కర్త, కర్మ, క్రియ అనునని వాక్యాంగములు, కర్త - పనిచేయువాడు. నేను పూలను కోశాను.

కర్మ - ఫలితము పొందువాడు - ఎవరిని, దేనిని అని ప్రశ్నించగా వచ్చు సమాధానము కర్మ.

ఉదా..: వాడు పొట పొడెను.

క్రియ - పనిని తెలుపునది.

ఉదా..: అతడు ప్రాయమున్నాడు.

పదము : పదములు రెండు.

1. ఏకపదము, 2. బహుపదము.

ఏకపదము : ఒకే పస్తుపును తెలియజేయు పదములు

ఉదా..: కుర్చీ, పక్కి, స్త్రీ

బహుపదము : ఒకటి కంటే ఎక్కువ పస్తుపులను తెలియజేయు పదములు.

ఉదా..: కుర్చీలు, పక్కలు, స్త్రీలు

కాలములు : కాలములు నాలుగు

1. భూతకాలము, 2. పర్వతాల కాలము,

3. భవిష్యత్కాలము, 4. తద్దర్శకాలము

భూతకాలము : జరిగిపోయిన విషయములను తెలియజేయునది.

ఉదా..: శాంత పొరశాలకు వచ్చేను.

పర్వతాలము : జరుగుచున్న విషయములను తెలియజేయునది.

ఉదా..: జమున పొరము చదువుచుస్తుది.

భవిష్యత్కాలము : జరుగబోవు విషయములను తెలియజేయునది.

ఉదా..: కరుణ పొట పొడబోపుచుస్తుది.

తద్దర్శకాలము : ఎప్పుడూ జరిగే పనులను గురించి తెలియజేయునది.

ఉదా..: సూర్యుడు ఉదయంచును, గాలి వీచును.

వాచకము (లీంగము): వాచకములు మూడు.

1. మహాద్వాచకము, 2. మహాతీవాచకము,

3. అమహాద్వాచము

మహాద్వాచకము : పురుషులను తెలియజేయు పదాలు.

ఉదా..: వాడు, అతడు, రాముడు.

మహాతీవాచకము : స్త్రీలను తెలియజేయు పదాలు.

ఉదా..: ఆమె, రాధ, పాప.

అమహాద్వాచకము: జడ వాచకములను తెలియజేయు పదాలు.

ఉదా..: పుస్తకము, నల్లబల్ల.

లేఖన కౌశల్యాలు

1. లేఖా రచన

లేఖారచన ఒక కళ. మన మనస్సులోని భావాలు, ఆలోచనలు ఇతరులకు తెలుపడానికి లేఖ ఒక ఉత్తమ సాధనం. లేఖారచనకు సాంకేతిక పద్ధతినుపయోగించడం కాలానుగుణ అవసరం. రాబోపు తరగతులో మీరు ‘ఈ-మెయిల్’ (ఎల్క్షెన్సిక్ మెయిల్) పంపేవిధానం అవగతం చేసుకోవలసి ఉంటుంది. అందువలన ఈ సంవత్సరం మనం ‘లేఖ’ల నమూనాలు నూతన సాంకేతికతాసారం మెయిల్ పంపే పద్ధతిననుసరించి తెలుసుకోబోతున్నాం.

లేఖ	అసథికార లేఖ	అధికార లేఖ
<ul style="list-style-type: none"> ● కుటుంబంలోని వ్యక్తులు, అత్యంత సన్నిహితులైన వ్యక్తులకు రాయు లేఖలు. ● బంధుత్వాన్ని బట్టి/సగోరవంగా వ్యక్తులను సంబోధించాలి. ● వ్యక్తుల ఛేమ సమాచారాలు అడగాలి. ● ఆలోచనలు ప్రభావపంతుమైన పదాలతో వ్యక్తపరచాలి. ● అసథికార లేఖలో ‘విషయం’ రాయపలసిన అవసరం లేదు. ● లేఖలో చివరన లేఖను రాసేవారి చిరునామా రాయడం తప్పనిసరి. ● పై అంశాలన్నీ ‘లేఖ - స్వరూపం’లో చూపినవిధంగా ఎడమవైపు సమరేఖలో ఉంచాలి. 	<ul style="list-style-type: none"> ● మనవి, విన్నపం మొదలగు కార్బాలయ/పృత్తి సంబంధ లేఖలు. ● గౌరవసంబోధన తర్వాత వ్యక్తి యొక్క హోదాను పీర్చినవలెను. ● లేఖలోని ముఖ్య విషయాన్ని ‘విషయం’ (Subject) అను ప్రత్యేక శీర్షికలో రాయాలి. ● ప్రామాణికమైన భాషలో ముఖ్య ఉచ్చేశ్యమును సూటిగా సంక్లిపంగా వ్యక్తపరచాలి. ● లేఖలో చివరన లేఖను రాసేవారి చిరునామా తప్పక రాయాలి. ● పై అంశాలన్నీ ‘లేఖ - స్వరూపం’లో చూపిన విధంగా ఎడమవైపు సమరేఖలో ఉంచాలి. 	

లేఖ - స్వరూపం	అసథికార లేఖ	అధికార లేఖ
<p>తేది లేఖ ఎవరికి రాస్తున్నామో వారి పేరు చిరునామా గౌరవనీయులైన/పూజ్యులైన/ప్రియమైన <div style="background-color: #fce4ec; border-radius: 10px; padding: 5px; text-align: center; margin-top: 5px;">ముఖ్య సమాచారం</div> </p> <p>ఇట్లు మీ చిరునామా (లేఖ పంపువారి చిరునామా)</p> <p>గమనిక : అసథికార లేఖలో ‘విషయం’ రాయపలసిన అవసరం లేదు</p>	<p>తేది వ్యక్తి/సంస్థ పేరు, చిరునామా విషయం: గౌరవనీయులైన/శ్రీ/శ్రీమతి <div style="background-color: #fce4ec; border-radius: 10px; padding: 5px; text-align: center; margin-top: 5px;">ముఖ్య సమాచారం</div> </p> <p>ఇట్లు మీ చిరునామా (లేఖ పంపువారి చిరునామా)</p>	

అభ్యసం :

కింది అంశాల ఆధారంగా అధికార, అనధికార లేఖలు రాయండి.

విషయం : స్వచ్ఛ భారత్ కార్బోక్సమం

మునిసిపల్ కమీషనర్, బృహాన్ ముంబయి

మహాసాగరపాలిక ముఖ్య కార్యాలయం - ముంబయి

తేది : 02 - 10 - 2018

సమయం : ఉదయం 10 గంటలు

స్థలం : చంత్రపతి జివాజీ పార్క్, దాదర్.

కార్బోక్సమంలో పాల్గొనుటకు విద్యుత్తి నాయకునిగాలనుమతి కోరుతూ లేఖ

కార్బోక్సమంలో పాల్గొన్న స్నేహితుని అభినందిస్తూ లేఖ

2. కథా రచన

కథలు వినడం, చెప్పడం అబాలగోపాలానికి సంతోషం కలిగించే విషయం. ‘కథయతి ఇతి కథా!’ అనగా చెప్పబడునది కథ. డాయోశక్తితో, సృజనశీలతతో కథలు స్ఫైరింగబడుతాయి. కథలోని కథావస్తువు ఆ కథకు ప్రాణము వంటిది. కథావస్తువు యొక్క విషయాన్ని పాతలు, సంఘటనలు, ఆలోచనలతో విస్తరించడమే కథారచన కౌశల్యం. ఈ లేఖన కౌశల్యాన్ని అభివృద్ధి పరచడం ఈ ‘కథా రచన’ అంశం యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశం.

ఉత్తుమ కథాలేఖనానికి కింది అంశాలను గుర్తుంచుకోవాలి.

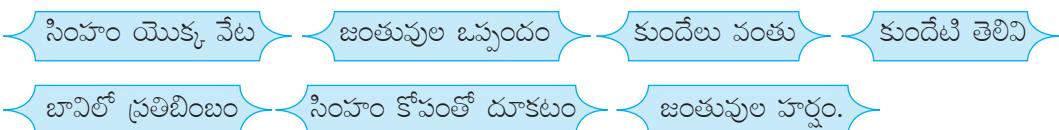
- 1) కథకు తగిన శీర్షిక పెట్టండి.
- 2) శీర్షికను బట్టి కథ యొక్క విషయం (కథావస్తువు) తెలియాలి.
- 3) కథను భూతకాలంలో రాయాలి. విద్యార్థులు తమ స్వంత కల్పనా శక్తితో రచించే స్వాతంత్యం తీసుకోవచ్చు.
- 4) కథావస్తువు ననుసరించి పాతలు, వారి సంభాషణలు, పాతలకు తగిన భాషణు ఉపయోగించాలి.
- 5) కథా ప్రారంభం మరియు ముగింపులకు మధ్య తగిన సంబంధం ఉండటం చాలా అవసరం.

కథారచన మూల్యాంకనానికి నిర్రాయించిన కృత్యాలు.

- 1) కథావస్తువును బట్టి కథాలేఖనం.
- 2) శీర్షికను బట్టి కథాలేఖనం
- 3) అంశాలను బట్టి కథాలేఖనం.

అభ్యసం :

కింది అంశాల ఆధారంగా కథను రాయండి

3. ప్రకటన లేఖనం

నేచి పోటీ ప్రపంచంలో ‘ప్రకటనలు’ అత్యంత ముఖ్యమైన అంశం. ఏదేని వస్తువు ఉత్సత్త్రాయై యొక్క ప్రకటన తయారు చేయడం అత్యంత స్పజనాత్మకమైన కళ. దానిలో వైపుణ్యాన్ని సంపోదించడం ఈ పృత్తిలో విజయానికి అతి ముఖ్యమైన అంశము.

ప్రజల మనస్సులలో ఉత్సాహం వస్తువుల పట్ల ఇష్టాన్ని కలుగబేయడం, దాని వైపు ప్రజల దృష్టినాకర్షించడం ప్రకటన యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశం.

- ప్రకటన తయారుచేస్తున్నపుడు కింది ముఖ్యమైన అంశాలను దృష్టియందుంచుకోవాలి.

- 1) ‘అతి తక్కువ పదాలతో అత్యధిక భావ వ్యక్తికరణ’ ఇది ఉత్తమ ప్రకటన సూత్రం.
- 2) ప్రకటన వైపు దృష్టినాకర్షించునట్లుగా, ఆసక్తికరమైన పదాలతో రచన ఉండాలి.
- 3) ప్రకటన దేనికి సంబంధించినదో దానిని స్వప్షంగా మరియు ఆక్రమించియంగా తెలియజేయాలి.
- 4) సతతము మారునట్టి వినియోగదారుల ఇష్టాలు, అలవాట్లు, పోషణ దృష్టిలో నుంచుకోవడం అవసరం. ప్రకటనలో ఇవి ప్రతిబింబించాలి.
- 5) ప్రకటనలో సంప్రదించవలసిన స్థలం, చిరునామా, దూరధ్వని, మొబైల్ సంబంధం, ఈ-మెయిల్ ఐడి స్వప్షంగా పేర్కొనటం అవసరం.

ప్రకటన లేఖన మూల్యాంకన కృత్యాలు.

1. ఇచ్చిన పదాలను బట్టి ప్రకటన రాయడం.
2. ఇచ్చిన ప్రకటనపై కృత్యాన్ని సాధించడం.
3. ఇచ్చిన విషయంపై ప్రకటన తయారు చేయటం
4. ఇచ్చిన ప్రకటనను అధిక ఆక్రమించిన పద్ధతిలో పునర్దేఖనం చేయటం.

అభ్యాసం :

1. అంశాల ఆధారంగా మీ పారశాల ‘హాస్టకలా ఉత్పత్తుల’ ప్రదర్శన అమ్మకాల ప్రటికసను తయారుచేయండి.

విద్యార్థుల హాస్టకలా ఉత్పత్తులు	భవ్య ప్రదర్శన	స్థలము	తేది	సమయం	దూరధ్వని సంఖ్య	ఈ-మెయిల్
---------------------------------	---------------	--------	------	------	----------------	----------

2. కింది ప్రకటనను చదివి అడిగినవిధంగా కృత్యాలు చేయండి.

మంచితరుణం - మించినదొరకము!!!

డా॥ ఏ.పి.జె. అబ్బల్ కలాం జయంతి సందర్భంగా

విద్యార్థులకు ఉపయుక్తమైన
కొత్త మరియు పాత పుస్తకాల

భవ్య ప్రదర్శన

తేది: 15-10-2018. స్థలం: మునిసిపల్ స్కూల్ గ్రాండ్, నాందేడ్. సమయం: ఉ॥ 10.00 నుం సా॥ 5.30 వరకు

- 1) ఈ ప్రకటన ఏ విషయంపై తయారుచేయబడింది.
- 2) ప్రదర్శన ఏ సందర్భంగా ఏర్పాటు చేయబడినది.
- 3) ప్రదర్శన ఎప్పుడు, ఎక్కడ, ఏర్పాటు చేయబడినది.
- 4) ప్రదర్శన సమయం ఏమిటి?
- 5) ప్రదర్శనలో ఏవే ప్రదర్శింపబడతాయి.

4. గద్య అవగాహన

ప్రశ్నలు తయారు చేయగల్లడం అత్యంత ముఖ్యమైన భాషాకౌశల్యం. ఈ కౌశల్యాన్ని పొందడానికి ‘గద్య అవగాహన’ అనే అంశాన్ని పార్శ్వప్రణాళికలో చేర్చడం జరిగింది. ఇచ్చిన పరిచేధాన్ని/గద్యాన్ని చదివి దాని ఆధారంగా ఐదు ప్రశ్నలను తయారు చేయాలి. ఈ అయిదు ప్రశ్నలు ఒక్కట వాక్యంలో సమాధానం వచ్చునట్టుగా ఉండాలి.

ప్రశ్నల స్వరూపం :

- 1) తయారుచేసిన ప్రశ్నలు, ప్రశ్నల రూపంలో అర్థపంతంగా ఉండాలి.
- 2) ఎవరు? ఎక్కడ? ఎప్పుడు? ఎందుకు? ఇలాంటి రకమైన ప్రశ్నలు తయారు చేయుటను అభ్యసించాలి.
- 3) ఏ ప్రశ్నల సమాధానాలు పరిచేధంలో ఉంటాయో, అలాంటి ప్రశ్నలే తయారుచేయాలి.
- 4) ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయవద్ద.
- 5) ప్రశ్న చివర ప్రశ్న గుర్తు ఇష్టం (అవసరమైన చోట్ల) చాలా అవసరం.

కింది పరిచేధాన్ని జాగ్రత్తగా చదివి ఐదు ప్రశ్నలు తయారు చేయండి.

వ్యాయామం అనగానే మనకు వ్యాయామశాలలు గుర్తుకువస్తాయి. కానీ వ్యాయామశాలలకు వెళ్ళకుండా కూడా మనం అనేక పద్ధతులలో వ్యాయామం చేయవచ్చు. సడవటం, జాగింగ్ చేయటం, సైకిలు త్రోక్కటం... ఇవన్నీ వ్యాయామ పద్ధతులే. నడవటం, జాగింగ్ చేయటం వలన కాలికండరాలు బలిష్టంగా తయారపుతాయి. రక్తప్రసరణ బాగా జరుగుతుంది. సైకిలు త్రోక్కడం వలన కాలి కండరాలు, పీపు, భుజపు కండరాలు దృఢపడతాయి. ఇవి అందరికి అందుబాటులో ఉన్న వ్యాయామ పద్ధతులు.

ఇవి కాకుండా బాల బాలికలు వ్యాయామశాలలకు కూడా వెళ్ళినచో మరికొన్ని వ్యాయామ పద్ధతులను నేర్చుకొనవచ్చును. వ్యాయామ పద్ధతులను నేర్చు స్థలములను ‘వ్యాయామశాలలు’ అంటారు. వీటినే ‘తాలింభానాలు’ అని కూడా అంటారు. చిన్నపిల్లలు మొదలుకొని పెద్దలవరకూ అందరూ అక్కడకు వెళ్ళి వ్యాయామ పద్ధతులను నేర్చుకోవచ్చును. ప్రతిరోజు వ్యాయామముచేసిన కండరాలు బాగా దృఢపడతాయి. నరములలో పటుత్వము ఏర్పడుతుంది. వ్యాయామము చేయునపుడు వేళప్రకారం తప్పనిసరిగా బలాన్ని ఇచ్చే ఆహారాన్ని, పాలు, పండ్లు, ఆకుకూరలు మొదలైన వాటిని తప్పనిసరిగా తీసుకోవలేను.

ప్రశ్నలు :

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____

5. వ్యాసరచన

వ్యాసం అసగా ఏదేవి విషయానికి అనుగుణంగా మన ఆలోచనలను అంశాల వారిగా కూర్చుడం. సూక్ష్మంగా ఆలోచించుట, పరిశీలనానశక్తి, స్వజనశీలతలాంటి సామర్థ్యాల అభివృద్ధియే ఈ వ్యాసరచన అంశం వెనుక గల ఉద్దేశం. ఈ సంవత్సరం మీరు కృత్యవాటుకు 1. వర్షానాత్మకం 2. ఆత్మకథ - వ్యాసరచన రకాలను అభ్యసించబోతున్నారు.

వ్యాసరచన నియమాలు :

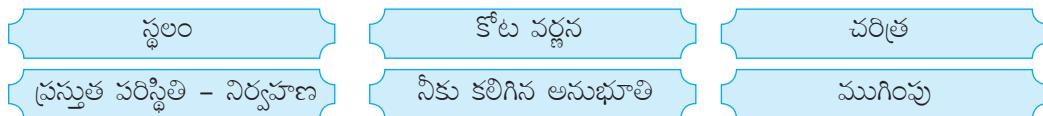
- 1) వ్యాసరచనను విషయానికి తగినట్లు, సందర్భానుచితంగా ప్రారంభించాలి.
- 2) తగిన సామెతలు, లోకోక్తులతో, ఆకర్షణీయంగా, అస్తికరంగా రాయాలి.
- 3) వ్యాసం యొక్క రెండవ పరిచేధంలో భాషాకౌశల్యాన్ని ఉపయోగించి ప్రభావమంతంగా విషయాన్ని విస్తరించి రాయాలి.
- 4) వ్యాసం యొక్క ముగింపు పొరకుని (చదుపువారిని) విషయానికి అనుగుణమైన ఆలోచనలవైపు తీసుకెళ్ళనట్లుగా ఉండాలి.

1. వర్షానాత్మక వ్యాసం:

మనం ఏదైనా కార్యక్రమంలో, సంఘటనలో పొల్గొన్నట్లుగా ఉపహారంచి, ఆకార్యక్రమం/సంఘటన యొక్క అనుభవాలను మనోరంజకముగా, వర్షానాత్మకంగా, ప్రభావమంతంగా రాయడం ముఖ్యం.

అభ్యాసం :

కింది అంశాల ఆధారంగా ‘సింహాగడ్’ కోట విశేషాలను వర్ణిస్తూ వ్యాసం రాయండి.

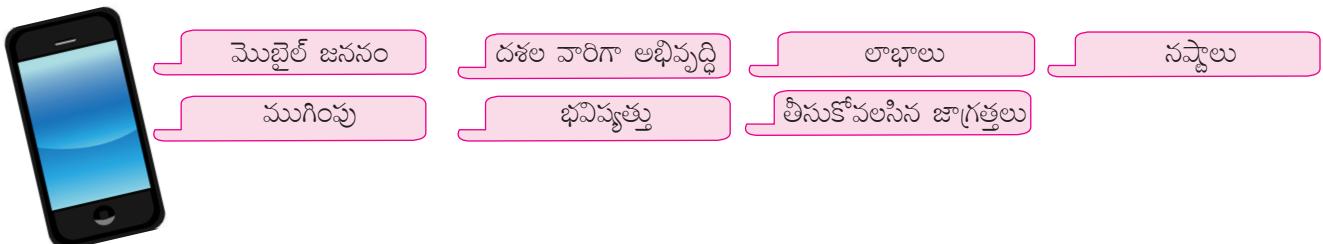
2. ఆత్మకథ వ్యాసం :

- 1) ఆత్మకథ ద్రాయటం అనునది ఒకరకంగా పరకాయ ప్రవేశం.
- 2) ఇతరుల సుఖ దుఃఖాలను గూర్చి ఆలోచించడం, వారిమనసును అర్థం చేసుకోవడం.
- 3) సజీవుల/వస్తువుల భావసలను ఉపహారంచి వ్యక్తపరచటం.
- 4) ఆ ప్రాణి/వస్తువు ఉన్న స్థానంలో మనమున్నట్లుగా ఉపహారంచుకొని పదబంధం చేయడం ఆత్మకథారచనలోని మర్యాద.
- 5) ఆత్మకథ రచన ఉత్తమ పురుషులో, ఏకపచనంలో ఉండాలి.
- 6) విషయాన్ని అనుసరించి తగిన ప్రస్తావన ప్రారంభం చేసి, వ్యాసరచన ప్రారంభించాలి.

అభ్యాసం :

కింది అంశాల ఆధారంగా ‘భూమణ ధ్వని’ (మొబైల్) ఆత్మకథను రాయండి.

పుస్తక ప్రియుల స్వర్గం

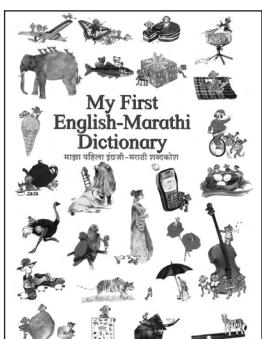
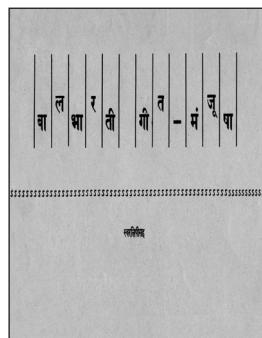
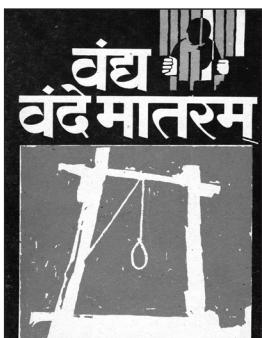
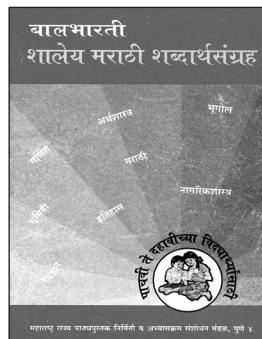
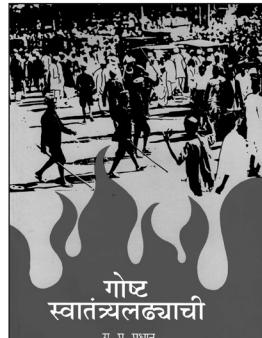
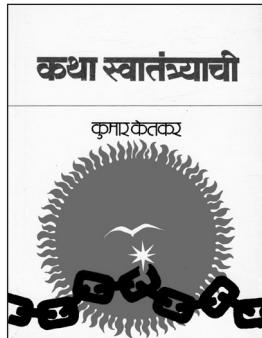
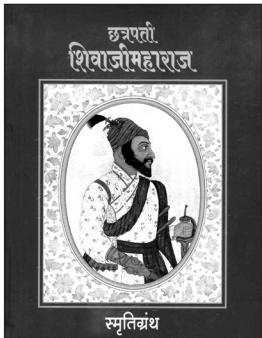
పుస్తక పరసం చాలా మహాత్మరమైనది. దీనిని అలపరచుకోవడం ఎంతేని అవసరం. అందుకే అంటారు ‘ఒక చినిగిన చోక్కు అయినా తొడుక్కు కాని ఒక మంచి పుస్తకాన్ని కొనుకోడ్సు’ అని. ఈ ప్రామణ్యాత్మను గుర్తించి 2017వ సంవత్సరం, మే 4వ తేదిన, మహారాష్ట్రలోని, సతారా జిల్లా, భిలార్ (మహబులేశ్వర్), వంచగిన హిల్ స్టేషన్ కు 8 కి.మీ దూరంలోని) గ్రామం “పుస్తకాల గ్రామంగా” ఏర్పరచబడింది. దీనిని భారతదేశంలోని మొదటిమొదటి ‘పుస్తకాల గ్రామం’- ‘Village of Book’ పుస్తకాంచ గార్ గా పేర్కొనుపచ్చ. దీనికి లిటన్ లోని హో - ఆన్ - వేయ్ ఊరు న్యూట్రిచ్యూండట.

ఈ ప్రాంతానికి గురించి శ్రీ పుట్టగంట సురేష్ గారు ప్రాసిన పదాల గారిడి (తారుమారైనపదాలను సరియగు స్థానంలో ఉంచి) కథను చదవండి. స్యాట్రిని పొందండి.

చదువంటే మక్కువ చూపే రిచర్డ్ బూత్ కూరగాయల యూనివరిటీలో డిగ్రీ పూర్తి చేశాడు. అతని తండ్రికి లండన్ నుండి 600 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న వేల్స్లోని హో-ఆన్-వేయ్ అనే ఊర్లో ఓ చిన్న పుస్తకాల దుకాణం ఉంది. గలగలా పారే వేయ్ నది గట్టున ఉన్నందున ఆ ఊరికి హో-ఆన్-వేయ్ అని పేరు వచ్చింది. ఈ ఊరు సెకండ్ హ్యాండ్ పుస్తకాల అంతర్జాతీయ కేంద్రంగా మారి అంతర్జాతీయ భ్యాతి సంపాదించడానికి కారణం ఈ కథలోని మన హీరో రిచర్డ్ బూత్. “ఈ పెద్ద వ్యాపారుల పోటీ తట్టుకోవడం నాలాంటి చిన్న వ్యాపారుల తరం కాదు. ఏదైనా ప్రయోగం చేయాలి” అన్న తపసతో రిచర్డ్ రగిలిపోయాడు. లండన్కి చాలా దూరం లో ప్రశాంతమైన విషపం కలిగి ఉన్న హో-ఆన్-వేయ్లో పుస్తక సగరం ప్రారంభించాలన్న అలోచన అతనికి వచ్చి 1977 ఏఫ్రీ ఒకటో తేదీన హో-ఆన్-వేయ్ని ప్రత్యేక స్వతంత్ర ప్రాంతంగా ప్రకటించాడు. దాంతో అందరూ అతడికి ‘పిచ్చివాడు’ అనే బిరుదునిచ్చారు. అందుకు రిచర్డ్ గుండెలో సూక్ష్మాలు బద్దలవలేదు. అతడు పట్టునిడని విక్రమార్గునిలా వేల్స్, ఇంగ్లండ్, స్కోట్లాండ్, ఇతర యూరప్ రాష్ట్రాల యూనివరిటీలలో జనాభా అరిగేలా తిరుగుతూ పుస్తకాల అన్వేషణలో పడ్డాడు. అతడు తన ప్రయోగం గురించి అక్కడి పెద్దలకు చెబితే అతడికి ప్రశంసలు, విమర్శలు సమానంగా లభించాయి. అంయతే అతడి ఊరి ఆక్స్పెంట్ర్ అతడిని

మెచ్చుకున్నారు. రిచర్డ్కు అతడి భార్య అండగా నిలిచి పోటోగ్రఫీ, చెప్పులు, పుస్తకాల దుకాణాన్ని ప్రారంభించింది. మొత్తానికి రిచర్డ్ ఇరవై లుదు దేశాల నుంచి దాదాపు లక్ష పుస్తకాలను సేకరించి వ్యాపారాన్ని అభివృద్ధి చేశాడు. అతడి కృషి ఫలితంగా నేడు హో-ఆన్ వేయ్ పుస్తకాల రాజధానిగా మారిపోయింది. అక్కడి ఇచ్చు, వాతావరణం, చర్చ అన్ని పుస్తక దుకాణాలుగా మారిపోయి ఊరంతా పుస్తకముయం అంయపోయింది. ఆ ఊళ్ళోని వీధుల్లో, రహదారుల్లో అగ్నిప్రవృత్తాలు వలె బుట్టల్లో పుస్తకాలను విక్రయిస్తారు. అక్కడ అగ్నిపెట్టెల్లో దాచిన చిన్న పుస్తకం నుంచి తలపై పెట్టుకు వెళ్ళే పెద్ద పుస్తకాల పరకు అభిస్తాయి. పుస్తక ప్రియుల కోరికలను తీర్చే ఈ ఊరికి దేశ విదేశాల నుంచి ప్రతి సంవత్సరం పదిహేను లక్షలవంది సందర్శకులు విచ్చేస్తుంటారు. రెండువేల ప్రముఖులు కలిగిన ఈ చిన్న ఊరిలో తలెత్తిన పుస్తక ఎంఛాయిడరి యూరప్, అమెరికా మొదలైన దేశాలకు కూడా వ్యాపించింది. అమెరికాలో హో-ఆన్-వేయ్ తరహాలో రెండు పుస్తక సగరాలు అవతరించాయి. ప్రపంచంలో ఎక్కడ ఏ కొత్త పుస్తకం వచ్చినా అది ఈ ఊర్లో దొరుకుతుంది. అంతేకాక ఎక్కడా దొరకని పుస్తకం ఇక్కడ లభిస్తుంది. ‘హో-ఆన్-వేయ్’ని ప్రపంచ పుస్తక రాజధానిగా రూపొందించిన కారణ పురుషుడైన రిచర్డ్ బూత్ని అభినందించి తీరాలి.

- पाठ्यपुस्तक मंडळाची वैशिष्ट्यपूर्ण पाठ्येतर प्रकाशने.
- नामवंत लेखक, कवी, विचारवंत यांच्या साहित्याचा समावेश.
- शालेय स्तरावर पूरक वाचनासाठी उपयुक्त.

पुस्तक माणीसाठी www.ebalbharati.in, www.balbharati.in संकेत स्थळावर भेट द्या.
साहित्य पाठ्यपुस्तक मंडळाच्या विभागीय भांडारांमध्ये
विक्रीसाठी उपलब्ध आहे.

विभागीय भांडारे संपर्क क्रमांक : पुणे - ☎ २५६५१४६५, कोल्हापूर- ☎ २४६८५७६, मुंबई (गोरेगाव)
- ☎ २८७७९८४२, पनवेल - ☎ २७४६२६४६५, नाशिक - ☎ २३१९५९९, औरंगाबाद - ☎ २३३२९७७, नागपूर - ☎ २५४७७९६/२५२३०७८, लातूर - ☎ २२०१३०, अमरावती - ☎ २५३०९६५

eBalbharati

మహర్షిరాష్ట్ర రాష్ట్ర పొత్యపుస్తక నిర్మితి మరియు పొత్యప్రణాళిక పరిశోధన సంస్థ, పుణై-411 004.

తెలుగు సరలభారతి (తెలుగు మాధ్యమ) ఇయత్తా దహావి

₹ 42.00

